VISURI pentru Petruța

Povestire de ALEXANDRA TÂRZIU

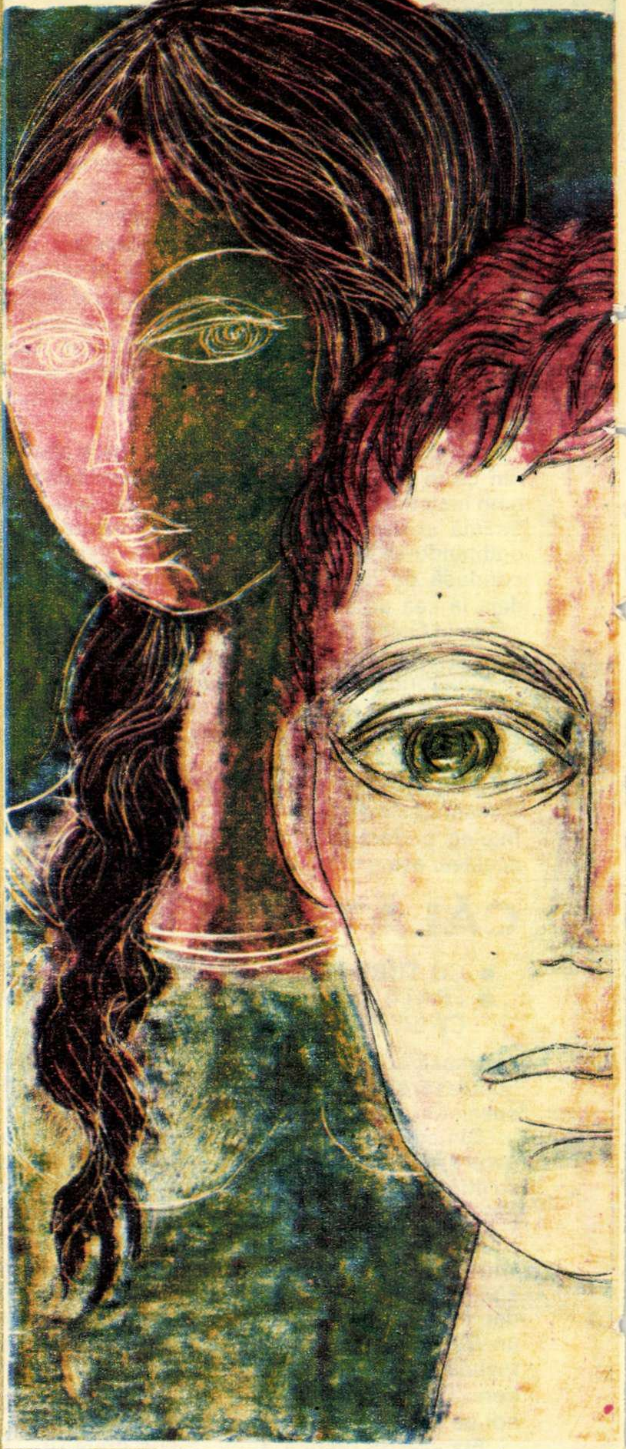

Din primul moment mi-am dat seama că am de-a face cu un concurent excepțional. Băiatul era lung, mlădios, poate prea mlădios pentru sportul nostru, dar cînd s-a întors spre mine i-am surprins maxilarele pătrate și privirea verde, încolțită. Avea în priviri ceva feroce, de nesuportat.

— Florescu, mi-a spus întinzîndu-mi palma subțire, ascuțită ca o așchie și privindu-mă oarecum dezinteresat, dar îngăduitor.

— Cîte ore pe zi înoți? l-am întrebat politicos.

— Înot tot timpul, mi-a răspuns înnodîndu-și cordonul halatului de baie.

Apoi ne-am uitat amîndoi în apa bazinului. Între timp se adunase toată școala. Venise pînă și mama pentru că ea e nelipsită de la toate întrecerile mele. Îi place mai ales cînd înving și toți băieții mă iau pe sus.

— E sora ta? mă întrebă Florescu, arătînd-o pe Petruța. Ea se oprise în spatele meu și se uita la el cu gura căscată, răsucindu-și fără nici un rost coada grea de catifea.

— Nu e sora mea, i-am răspuns lui Florescu, e altcineva.

— Ar trebui să ieși primul, m-a sfătuit el atunci cu glas protector, zîmbind undeva peste umărul meu.

— Ești sigur că sînt mai slab decît tine?

— Da.

— Atunci discutăm degeaba fiindcă n-am cum să ies primul.

— Dacă vrei, te ajut.

— Tu? Imposibil, într-o zi tot o să apară cineva mai puternic.

— Ei și, pînă atunci mai poți cîștiga o dată.

— Știu. Nu sînt însă atît de slab cum par.

Venise instructorul. Era o gălăgie de nemaipomenit, unii tot mai sperau să înving, dar majoritatea îl privea pe Florescu cu o curiozitate lucioasă. Petruța nu se așezase nicăieri, nu-și găsea locul. Instructorul fluieră de trei ori scurt, pițigăiat și se făcu liniște. Brusc, ne-am aruncat în apă, fiecare în dunga lui. Florescu era în stînga mea, rămăsese în urmă, îl auzeam cum fîșîie cu o nepăsare lentă, prelungă. Și eu zvîcneam înainte spionîndu-l, luptînd. El însă m-a învins fără nici un efort. Era un concurent excepțional. A ieșit din bazin lipăind pe romburile de piatră. N-a permis nimănui să-l ia în brațe cum e obiceiul. S-a oprit în fața instructorului și i-a întins mîna cu siguranța lui feroce. Cînd ieși primul îți convine să fii așa.

*

Încă nu se înserase cînd am intrat în pădure. Cărarea era umedă, transpirată, aerul amărui, păsările țipau, dar nu le vedeam pentru că se ascundeau de mine. Un pui de vulpe șireată stătea la capătul cărării, cu blana sclipind și aștepta să mă apropii. Eu însă m-am făcut că nu-l văd, fiindcă nu prea știu cum să mă port cu puii fiarelor. Pînă la urmă am ajuns lîngă o cabană mică și puțin strîmbă, făcută din șipci galbene, cojite. În fața cabanei, un foc abia mai răsufla sub cenușă. Am rupt repede cîteva crenguțe, le-am pus pe cărbuni și imediat a izbucnit o flacără roșie cu dungi galbene. Balonașe sticloase de fum se spărgeau în aer, crenguțele bîzîiau, un pui de pom creștea într-una de-a lungul cerului. Îmi plăcea. Un somn călduț mă cuprinse, cînd mi se păru că disting în spate o răsuflare. M-am întors. În ușa cabanei stătea un pițigoi. M-am gîndit atunci că poate cabana e locuită și-am intrat. Pițigoiul s-a așezat pe un chibrit și-a început să fluiere. Am observat imediat că pe dinăuntru cabana era mult mai mare decît pe dinafară. În perete se afla prinsă o pendulă încrustată cu mărgele. Un sîmbure de cireașă ticăia dintr-o parte în alta. Tocmai mă pregăteam să văd cît e ceasul cînd o mărgică se desprinse deasupra sîmburelui de cireașă și capul unui cuc apăru și numără pînă la unu (pendula era prea mică pentru restul cifrelor) apoi mărgica se trase la loc. Mi-a plăcut pendula, foarte interesantă, dar n-am îndrăznit s-o ating și în timp ce mă uitam pe celălalt perete, mi-am dat seama cum cucul din pendulă sucea din cînd în cînd mărgica și mă spiona. Cred că se defectase.

— Fiindcă nu te cunoaște, de asta se uită la tine. Și la mine tot la fel s-a uitat, am auzit atunci vocea Petruței. Am tresărit încercînd să rămîn cît mai calm. Petruța se afla într-un fotoliu de paie lîngă cămin. Totuși la început acolo fusese întuneric, s-a luminat numai în clipa în care m-a privit.

— Vrei să ne facem lecțiile? m-a întrebat.

Trebuie să recunosc, nu aveam nici un chef de lecții. Iar Petruța avea o rochie lungă, pe care nu știu de ce n-o pot descrie fiindcă nu mă pricep la rochii. În jurul gîtului își pusese un guler din păpădii, iar genele foarte lungi adiau în sus și-n jos. Era foarte schimbată.

— Te-am așteptat, mi-a spus.

— Bine, dar n-am știut nimic, nu mi-am dat seama că vei fi aici.

— De ce, unde credeai că am să fiu?

— Nu știu. Îți mai amintești concursul? La sfîrșit eu rămăsesem singur în tot bazinul. Nu știu de ce. Plecaseră toți.

— Ei și?

— Nu m-a așteptat nimeni.

— Ba eu te-am așteptat, dar n-ai observat tu. Am scris și în caietul de română despre tine, dacă vrei să știi, o compunere.

O ascultam și de bucurie îmi venea să zbor, dar n-aveam cum. Butucul din cămin țiuia și pufăia și pițigoiul fluiera mai departe.

— N-am vrut să te supăr, i-am spus, mi se păruse că plecaseși, te rog să mă ierți, Petruța.

— Te iert. Vrei ceai?

*

Dar n-am mai apucat să-mi beau ceaiul pentru că în pădure începuse să plouă și am fost nevoit să mă trezesc. Desigur, întîmplarea din cabană fusese un vis. Un vis prea frumos, nu era de mine. Bunicul m-a sfătuit întotdeauna să nu visez mai mult decît trebuie. Dar uit. De fapt e grozav să visezi (bunicul e un fricos).

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

Ajungînd la portul plutitor din Pradina, Scatiul scoase vîslele și le azvîrli pe platforma de scînduri, urmărind cu privirea vasul de pasageri ce se îndepărta pe Dunăre lăsînd în urma lui fîșii negre și zdrențuite de fum. Ultimii pasageri sosiți cu «Șoimul» se risipiseră.

Legînd barca de balustrada de fier ce înconjura «portul», Scatiul sări pe platformă și cu lopețile pe umăr o porni spre pasarela îngustă, de lemn, ce despărțea «portul» de mal. Dunărea clipocea, rotindu-se în ochiuri tulburi sub el.

— Scatiule... Hei, Scatiule... se auzi el strigat și în clipa următoare ridicînd privirea îl văzu pe Matei Vătășelul, gras și asudat, alergînd greoi spre el, fluturînd o hîrtie deasupra capului.

— Ce-i, nene Matei? Ce s-a întîmplat? îl întrebă Scatiul, cînd acesta din urmă se opri lîngă el, trăgîndu-și răsuflarea.

— O telegramă... O telegramă telefonată! spuse acesta. E pentru tine... Citește-o...

Scatiul luă hîrtia și aruncîndu-și privirea pe ea recunoscu îndată scrisul ascuțit și nervos al telefonistei de la sfat. Și deodată îngălbeni. Literele îi jucau în fața ochilor.

«Starea pacientei Maria Vlăduț foarte gravă... silabisi Scatiul cu o voce tremurătoare. Roagă să i se trimită urgent băiatul. Dr. Cornel Simionescu».

— Îmi pare rău, Scatiule, îi spuse grăsunul, ștergîndu-și fruntea asudată și plină de praf. Dar poate că totuși se face bine maică-ta... Curaj, băiete...

Și plecă.

Scatiul rămase cîteva clipe nemișcat, cu telegrama în mînă, și-apoi, azvîrlind lopețile într-un șanț, o luă la fugă spre casa lui Babușcă.

După peripețiile de la «Ostrovul lupilor», Babușcă primise o chelfăneală strașnică de la tatăl lui, brigadierul Timofte, și fusese «consemnat» sub amenințarea unor pedepse teribile la domiciliu.

Cînd Scatiul intră îl găsi cocoțat pe o bucată din gardul de trestii ce se prăvălise în Dunăre, reparînd de zor un juvelnic. Scatiul se opri posomorît și tăcut lîngă el.

— Ce faci, Babușcă?

Babușcă oftă din adîncul sufletului.

— Repar juvelnicul, nu vezi? răspunse el, l-am lăsat în apă cu niște somotei și mi l-au ros șobolanii. Dar tu? Nu te-am văzut de-o săptămînă.

Scatiul îi întinse telegrama. Babușcă își plimbă privirea lui somnoroasă pe hîrtie, și-apoi mușcîndu-și ușor buzele îl privi pe celălalt drept în ochi:

— Cînd pleci?

Scatiul lăsă privirea în pămînt.

— Peste o oră... Dar nu am cîrmaci la barcă. Și doar cu cîteva zile în urmă mi s-a spus că mama e mai bine.

Babușcă se foi în loc, ca o cloșcă care se așază, mai bine pe ouă.

— Și zici că nu ai cîrmaci?...

— N-am... răspunse Scatiul, continuînd să țină privirea în pămînt, și am șase ore de vîslit pînă la oraș.

Babușcă suspină și clătină capul cu un aer filozofic.

— Păi mai e vorbă... adăugă el, scărpinîndu-se după ceafă. Se zice că bătaia e ruptă din rai, și de la o vreme raiul ăsta se cam ține după mine... Așteaptă-mă, în port, peste o oră.

Într-adevăr, peste o oră, Scatiul și Babușcă părăseau «portul» ieșind cu barca în largul Dunării. Călătoria fu lungă și anevoioasă. Plouase undeva în țară, Dunărea creștea, rostogolindu-se puternic, în mari vîrtejuri de mîl, vuia și gemea mînioasă între maluri. În sfîrșit, după cîteva ore de vîslit, la un cot al Dunării, cei doi băieți zăriră orașul. Casele străluceau alb, orbitor, în lumina soarelui. Învăluite în fum albastru, macarale gigantice pipăiau cerul cu brațele lor scheletice, se roteau, se opreau, și-apoi cădeau spre șlepurile mari și greoaie, ancorate în port. Vapoare cu zbaturi, tixite de excursioniști, părăseau sau intrau în port, în vuietul sirenelor, și huruitul turbinelor, în timp ce șalupe și remorchere brăzdau Dunărea în toate direcțiile. Scatiul și Babușcă îndreptară barca spre un debarcader singuratic, de la marginea portului, unde se vedeau legate cîteva bărci pescărești. În clipa cînd Scatiul și Babușcă se pregăteau să părăsească debarcaderul, o dubă sanitară își făcu apariția pe cheiul pustiu și frînă brusc, cu un scrîșnet prelung de frîne lîngă debarcader. Un sanitar îmbrăcat în halat și bonetă albă, sări din dubă și se apropie în pas alergător de cei doi băieți:

— Tu ești Scatiul? întrebă acesta, pradă unei mari agitații... băiatul lui Maria Vlăduț?

— Da, răspunse Scatiul, cu o voce care tremura ușor. Dar ce s-a întîmplat?

— O nenorocire, băiete, urmează-mă, răspunse acesta făcîndu-le semn celor doi băieți să pornească spre mașină. Să dea Dumnezeu să mai ajungi la timp, adăugă el, deschizînd portierele din spate ale dubei... Hai, băieți, urcați repede... repede.

Scatiul și Babușca săriră în dubă. Portierele dubei se trîntiră în urma lor.

— Cine e? strigă speriat Scatiul, deslușind în semiobscuritatea dubei un bărbat care stătea în fund, pe o bancă de lemn, cu un pistol ațintit asupra lor.

— Lasă gura... mormăi acesta... și nici o mișcare... Altfel vă curăț. S-a înțeles?

Duba pornise și-acum gonea cu o viteză fantastică într-o direcție necunoscută.

(VA URMA)

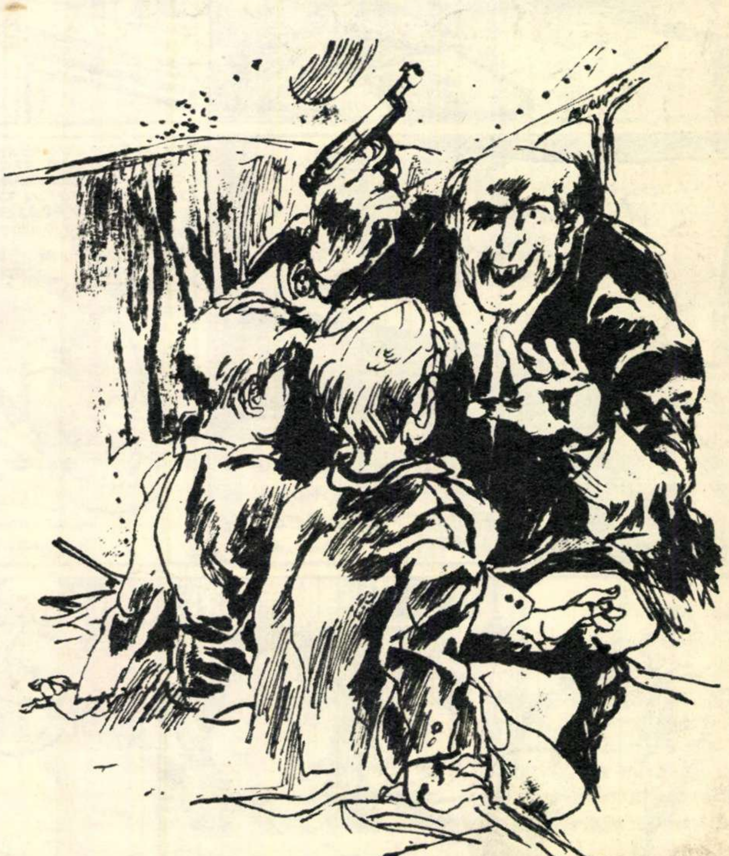

Victor Babeș

Scenariul de dr. **LEONID PETRESCU**

Victor Babeș s-a născut la 28 iulie 1854. A studiat medicina la Viena, apoi a colaborat cu mari savanți ai vremii, printre care Virchow, Robert Koch, Louis Pasteur.

V. Babeș a scris primul tratat de bacteriologie din lume, (împreună cu Cornil — Franța) a descoperit un grup nou de boli, a descoperit și inițiat seroterapia modernă etc. Victor Babeș a înființat institutul care-i poartă numele, publicînd în reviste de specialitate din întreaga lume peste 121 de lucrări de mare valoare științifică.

Victor Babeș a fost un mare savant, un mare patriot care și-a manifestat constant dragostea și grija pentru om.

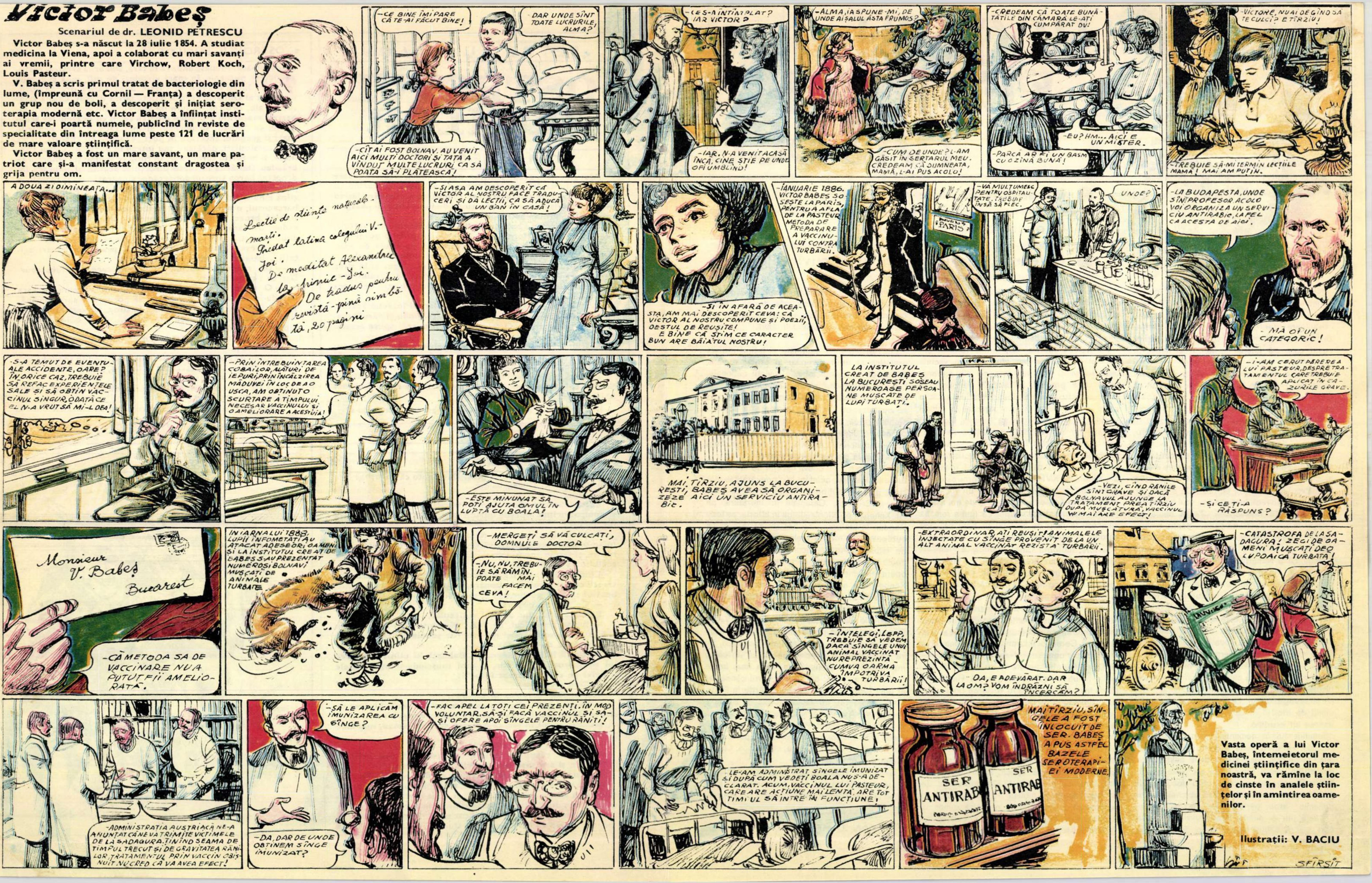
-CE BINE ÎMI PARE CĂ TE-AI FĂCUT BINE!
-DAR UNDE SÎNT TOATE LUCRURILE, ALMA?
-CÎT AI FOST BOLNAV, AU VENIT AICI MULȚI DOCTORI ȘI TATA A VÎNDUT MULTE LUCRURI CA SĂ POATĂ SĂ-I PLĂTEASCĂ!
-CE S-A ÎNTÎMPLAT? IAR VICTOR?
-IAR. N-A VENIT ACASĂ ÎNCĂ, CINE ȘTIE PE UNDE O FI UMBLÎND!
-ALMA, IA SPUNE-MI, DE UNDE AI ȘALUL ĂSTA FRUMOS?
-CUM DE UNDE? L-AM GĂSIT ÎN SERTARUL MEU. CREDEAM CĂ DUMNEATA, MAMĂ, L-AI PUS ACOLO!
-CREDEAM CĂ TOATE BUNĂTĂȚILE DIN CĂMARĂ LE-AȚI CUMPĂRAT DV!
-EU? HM... AICI E UN MISTER.
-PARCĂ AR FI UN BASM CU O ZÎNĂ BUNĂ!
-VICTORE, NU AI DE GÎND SĂ TE CULCI? E TÎRZIU!
-TREBUIE SĂ-MI TERMIN LECȚIILE MAMĂ! MAI AM PUȚIN.
A DOUA ZI DIMINEAȚA...
Lecție de științe naturale - marți.
Predat latina colegului V. - Joi.
De meditat Alexandru la chimie - Joi.
De tradus pentru revistă - pînă sîmbătă, 20 pagini
-ȘI AȘA AM DESCOPERIT CĂ VICTOR AL NOSTRU FACE TRADUCERI ȘI DĂ LECȚII, CA SĂ ADUCĂ UN BAN ÎN CASĂ!
-ȘI ÎN AFARĂ DE ACEASTA, AM MAI DESCOPERIT CEVA: CĂ VICTOR AL NOSTRU COMPUNE ȘI POEZII, DESTUL DE REUȘITE! E BINE CĂ ȘTIM CE CARACTER BUN ARE BĂIATUL NOSTRU!
-IANUARIE 1886. VICTOR BABEȘ SOSEȘTE LA PARIS, PENTRU A AFLA DE LA PASTEUR METODA DE PREPARARE A VACCINULUI CONTRA TURBĂRII.
PARIS
-VĂ MULȚUMESC PENTRU OSPITALITATE. TREBUIE ÎNSĂ SĂ PLEC.
UNDE?
-LA BUDAPESTA, UNDE SÎNT PROFESOR. ACOLO VOI ORGANIZA UN SERVICIU ANTIRABIC, LA FEL CA ACESTA DE AICI.
-MĂ OPUN CATEGORIC!
-S-A TEMUT DE EVENTUALE ACCIDENTE, OARE? ÎN ORICE CAZ, TREBUIE SĂ REFAC EXPERIENȚELE SALE ȘI SĂ OBȚIN VACCINUL SINGUR, ODATĂ CE EL N-A VRUT SĂ MI-L DEA!
-PRIN ÎNTREBUINȚAREA COBAILOR, ALĂTURI DE IEPURI, PRIN ÎNCĂLZIREA MĂDUVEI ÎN LOC DE A O USCA, AM OBȚINUT O SCURTARE A TIMPULUI NECESAR VACCINULUI ȘI O AMELIORARE A ACESTUIA!
-ESTE MINUNAT SĂ POȚI AJUTA OMUL ÎN LUPTĂ CU BOALA!
MAI TÎRZIU, AJUNS LA BUCUREȘTI, BABEȘ AVEA SĂ ORGANIZEZE AICI UN SERVICIU ANTIRABIC.
LA INSTITUTUL CREAT DE BABEȘ LA BUCUREȘTI SOSEAU NUMEROASE PERSOANE MUȘCATE DE LUPI TURBAȚI.
-VEZI, CÎND RĂNILE SÎNT GRAVE ȘI DACĂ BOLNAVUL AJUNGE LA TRATAMENT PREA TÎRZIU DUPĂ MUȘCĂTURĂ, VACCINUL NU MAI ARE EFECT!
-I-AM CERUT PĂREREA LUI PASTEUR, DESPRE TRATAMENTUL CARE TREBUIE APLICAT ÎN CAZURILE GRAVE.
-ȘI CE ȚI-A RĂSPUNS?
Monsieur V. Babeș Bucarest
-CĂ METODA SA DE VACCINARE NU A PUTUT FI AMELIORATĂ.
ÎN IARNA LUI 1888, LUPII ÎNFOMETAȚI AU ATACAT ADESEORI OAMENI ȘI LA INSTITUTUL CREAT DE BABEȘ S-AU PREZENTAT NUMEROȘI BOLNAVI MUȘCAȚI DE ANIMALE TURBATE.
-MERGEȚI SĂ VĂ CULCAȚI, DOMNULE DOCTOR
-NU, NU, TREBUIE SĂ RĂMÎN. POATE MAI FACEM CEVA!
-ÎNȚELEGI, LEPP, TREBUIE SĂ VEDEM DACĂ SÎNGELE UNUI ANIMAL VACCINAT NU REPREZINTĂ CUMVA O ARMĂ ÎMPOTRIVA TURBĂRII!
-EXTRAORDINAR, AȚI REUȘIT! ANIMALELE INJECTATE CU SÎNGE PROVENIT DE LA UN ALT ANIMAL VACCINAT REZISTĂ TURBĂRII.
-DA, E ADEVĂRAT. DAR LA OM? VOM ÎNDRĂZNI SĂ ÎNCERCĂM?
-CATASTROFA DE LA SADAGURA! ZECI DE OAMENI MUȘCAȚI DE O LUPOAICĂ TURBATĂ!
-ADMINISTRAȚIA AUSTRIACĂ NE-A ANUNȚAT CĂ NE VA TRIMITE VICTIMELE DE LA SADAGURA. ȚINÎND SEAMA DE TIMPUL TRECUT ȘI DE GRAVITATEA RĂNILOR, TRATAMENTUL PRIN VACCIN OBIȘNUIT NU CRED CĂ VA AVEA EFECT!
-SĂ LE APLICĂM IMUNIZAREA CU SÎNGE?
-DA, DAR DE UNDE OBȚINEM SÎNGE IMUNIZAT?
-FAC APEL LA TOȚI CEI PREZENȚI, ÎN MOD VOLUNTAR, SĂ-ȘI FACĂ VACCINUL ȘI SĂ-ȘI OFERE APOI SÎNGELE PENTRU RĂNIȚI!
-LE-AM ADMINISTRAT SÎNGELE IMUNIZAT ȘI DUPĂ CUM VEDEȚI BOALA NU S-A DECLARAT. ACUM, VACCINUL LUI PASTEUR, CARE ARE ACȚIUNE MAI LENTĂ, ARE TOT TIMPUL SĂ INTRE ÎN FUNCȚIUNE!
MAI TÎRZIU, SÎNGELE A FOST ÎNLOCUIT DE SER. BABEȘ A PUS ASTFEL BAZELE SEROTERAPIEI MODERNE.
SER ANTIRAB
SER ANTIRAB
SFÎRȘIT

Vasta operă a lui Victor Babeș, întemeietorul medicinei științifice din țara noastră, va rămîne la loc de cinste în analele științelor și în amintirea oamenilor.

Ilustrații: V. BACIU

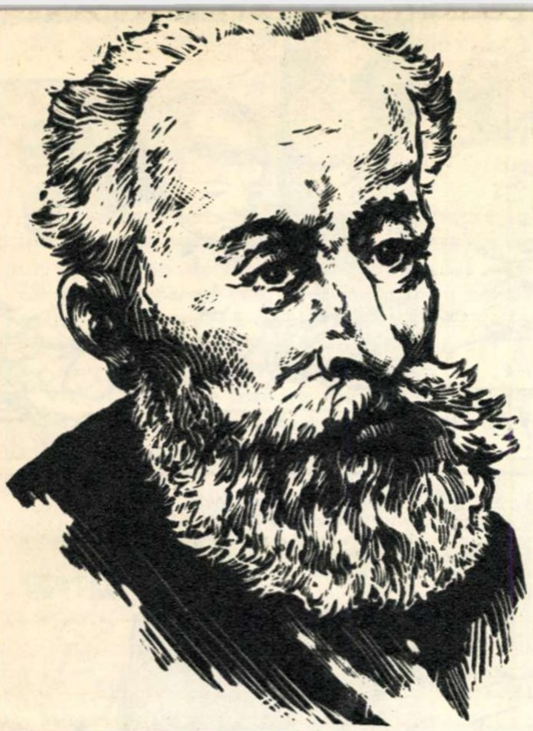

BOGDAN PETRICEICU HASDEU

- **Un savant de talie mondială**
- **O operă de 12 000 de pagini**
- **Celebra „Teorie a circulației cuvintelor"**

Născut la 26 februarie 1838 — se vor împlini curînd 130 de ani de la această dată — B.P. Hasdeu a nutrit încă din adolescență o pasiune mistuitoare pentru istoria românilor, pentru zestrea de eroism și abnegație a înaintașilor noștri care dă istoriei farmecul ei neistovit.

Hașdeu a crezut în capacitatea poporului român și a culturii noastre de a da culturii universale figuri de primă mărime. El a vrut să educe sistematic pe contemporanii săi în acest sentiment de încredere. De aceea, a răscolit arhivele, vechile cronici ale altor popoare în care se vorbea despre trecutul poporului nostru, pentru a descoperi noi dovezi că oamenii politici români, precum și cărturarii din trecut ai acestui pămînt au fost egali ca valoare eroilor și cărturarilor altor popoare. Că am avut o foarte veche cultură și scriitori de seamă, și deci, că am dovedit încă din trecutul îndepărtat talent și forță intelectuală. Toată opera lui uriașă, de circa 12 000 de pagini, pentru a cărei reeditare este nevoie de 20 de volume mari, constituie o sforțare de zi cu zi în această direcție. Și o remarcabilă reușită. De altfel, la vremea sa, Hasdeu fusese cunoscut de zeci de somități ale științei europene cu care întreținea corespondență. Era la curent cu tot ce se scrisese în știința mondială privitor la oricare dintre problemele de care se ocupa. Citea în vreo 20 de limbi străine: clasice, romanice, germanice, slave. Și-a spus cuvîntul în numeroase chestiuni controversate. Cu o forță a logicii de-a dreptul fenomenală, mintea lui era în stare să pătrundă cele mai complicate probleme, întocmai ca o rază de laser în stare să străpungă oțelul. La fiecare pas ne oprim uimiți de modul în care a știut să valorifice imensa lui erudiție.

Intuițiile lui în domeniul *istoriei patriei* sînt capitale. Hasdeu pune accentul pe însemnătatea celor mai vechi strămoși ai noștri, *dacii*, deschizînd astfel drum unui alt mare istoric: Vasile Pîrvan. Într-o vreme cînd documentele pe baza cărora se scria în mod obișnuit istoria românilor erau foarte puține, Hasdeu revoluționează pur și simplu informația epocii sale, prin celebra *Arhivă istorică a României*, cuprinzînd documente de cancelarie, cronici românești, fragmente de cronici străine vorbind despre români etc. Această lucrare, apărută în trei mari volume, a fost publicată începînd din 1864, cînd Hasdeu nu avea decît 26 de ani.

Pe vremea lui Hasdeu, limba română din secolul al XVI-lea era studiată din vechile manuscrise și tipărituri traduse din slavonă, cu o frază greoaie, influențată de originalul după care fuseseră traduse. Hasdeu dă la o parte aceste traduceri și tipărește, în primul volum din monumentala sa lucrare filologică *Cuvinte din bătrîni* (1878), o mulțime de documente scrise direct în românește — acte de judecată, tranzacții comerciale, scrisori care păstrează graiul de toate zilele al românilor din veacul al XVI-lea. Iar acest grai este limpede, vioi, cu o sevă populară și un vocabular perfect asemănător limbii vorbite de noi astăzi. Hașdeu demonstrează astfel că limba română ajunsese la faza de evoluție în care se aflau surorile ei latine din apus.

În 1879, filologul Cihac publică la Frankfurt volumul 2 din lucrarea *Dicționar etimologic daco-român* , în care, înfățișînd cuvintele din limba română ce nu au o origină latină, ajunge la concluzia că ele sînt destul de numeroase. Limba românească n-ar fi deci întru totul o limbă latină, cum crezuseră atîtea generații de cărturari. Lumea era cam descumpănită în fața acestei concluzii. Geniul și informația lui Hașdeu reduc însă la nimic concluziile trase din numărătoarea lui Cihac. Nu cîte cuvinte de un fel sau de altul are o limbă este însemnat, arată Hasdeu, ci cît de mult se folosește în vorbirea unui popor un cuvînt sau altul. Un cuvînt slav folosit o dată pe an sau niciodată în viață nu poate fi socotit la aceeași valoare cu un cuvînt latin întrebuințat de o sută de ori pe zi. Și, pentru a fi convingător, Hașdeu citează rezultatele asemănătoare făcute în privința limbii engleze. Aici, cum arătase un filolog al epocii, 28 854 de cuvinte sînt *romanice* și numai 13 330 germanice. Și, cu toate acestea, nimeni nu se gîndește să socotească limba engleză o limbă romanică! Aceasta este celebra «teorie a circulației cuvintelor», care a făcut definitiv și pentru totdeauna dovada latinității limbii române, nu numai în structura gramaticală, dar și în vocabularul ei. Teoria a fost expusă în vol. III din *Cuvinte din bătrîni*, apărut în 1881.

Lui Hasdeu i se datorește și întîiul proiect grandios al unui dicționar al limbii române conceput ca o enciclopedie a vieții naționale. L-a intitulat *Etymologicum Magnum Romaniae*. Nu l-a dus decît pînă la litera B, dar a rămas să ilustreze, mai mult ca oricare altă operă a sa, aplecarea spre monumental, convingerea că aceste dimensiuni universale sînt adevăratele dimensiuni cărora le este sortită cultura română și la ele trebuie să tindem.

Și iată, în numai cîteva decenii de la începuturile lui Hasdeu, asistăm la o adevărată explozie a geniului național. Aveam acum pe Eminescu, Creangă, Caragiale în literatură; pe Al. Xenopol, pe Nicolae Iorga în istorie, pe Ioan Bogdan în filologie, toți trei ajunși la o faimă europeană. În loc să prelucrăm naiv manuale de istorie franceze, acum, străinii publicau, peste hotare, în limbi de circulație universală, opere fundamentale scrise de românul N. Iorga. Xenopol era membru al celei mai mari instituții de cultură franceză: «Institutul Franței». Tînăr încă, pornit ca un proaspăt absolvent de pe băncile Universității din București, Vasile Pârvan era tratat, după cîteva luni, la Berlin, de către profesori de celebritate mondială, nu ca un student în specializare, ci ca un coleg mai tînăr. Ovid Densușianu, care abia împlinise 28 de ani, era, din 1901, autorul consacrat al unei *Istorii a limbii române* tipărite la Paris, fiind considerat un filolog romanist de talie europeană. Arghezi avea 27 de ani. Enescu era la primele compoziții. Pictura dăduse pe Grigorescu și Andreescu. Luchian era în plină creație. În acest climat creșteau, copii încă, Lucian Blaga, George Călinescu.

Geniul lui Hasdeu, care imprimase măsura lui unei epoci întregi, se putea stinge acum la capătul unei existențe excepționale, în mijlocul luminii pe care o făcuse să izvorască.

DAN ZAMFIRESCU, istoric literar

MARELE PREMIU INDIVIDUAL SAU COLECTIV: UN TELEVIZOR

PREMII INDIVIDUALE

I: UN MAGNETOFON

II: APARAT DE RADIO CU TRANZISTORI „MAMAIA"

III: UN APARAT FOTO.

5 PREMII SPECIALE SURPRIZĂ.

UN PREMIU SPECIAL PENTRU CEA MAI ORIGINALĂ LUCRARE

PREMII COLECTIVE

I: O EXCURSIE PRIN ȚARĂ „DE LA MUNTE LA MARE"

II UTILAJ COMPLET PENTRU UN ATELIER ELECTROTEHNIC.

III O BIBLIOTECĂ TEHNICĂ ALCĂTUITĂ DIN CCA. 30 DE VOLUME ALESE DE JURIUL DE SPECIALITATE.

5 PREMII SPECIALE SURPRIZĂ.

UN PREMIU SPECIAL PENTRU CEA MAI ORIGINALĂ LUCRARE

IMPORTANT!

JURIUL VA OMOLOGA OFICIAL LUCRĂRILE CE VOR FI CONSIDERATE INVENȚII SAU INOVAȚII!

La cererea unui mare număr de cititori care n-au putut să-și procure BREVETUL de participare la concursul «MINI-TEHNICUS», îl publicăm acum din nou, împreună cu regulamentul concursului. Totodată, prelungim termenul de trimitere al brevetului la redacție pînă la 1 martie a.c. (data poștei).

TEHNICUS

PRIMII 100 DE CONCURENȚI CLASAȚI ÎN ORDINEA NOTELOR ACORDATE DE JURIU VOR DEVENI AUTOMAT MEMBRI AI CLUBULUI MINI-TEHNICUS. **VOR PRIMI, CA ATARE, CARNETE DE MEMBRU ȘI INSIGNE, ȘI VOR MERGE ÎNTR-O TABĂRĂ PIONIEREASCĂ UNDE VOR AVEA POSIBILITATEA SĂ-ȘI CONTINUE ACTIVITATEA LOR DE TINERI CONSTRUCTORI SUB ÎNDRUMAREA SPECIALIȘTILOR.**

REGULAMENTUL concursului

1. Concursul se desfășoară între datele de 15 ianuarie—30 aprilie 1968.

2. La concurs poate participa orice pionier și școlar din clasele V—VIII. individual (construind singur lucrarea) sau în grup (în cadrul cercului cu caracter tehnic din școală sau de la casa pionierilor).

3. Concursul MINI-TEHNICUS constă în executarea unor dispozitive, mecanisme, instalații, micromodele din domeniul mecanicii, electrotehnicii, radiotehnicii, automaticii și altele.

4. Pentru a putea participa la concurs, pionierii și școlarii vor completa brevetul tipărit mai jos, cu datele indicate, îl vor decupa și îl vor trimite redacției pînă la data de 1 martie 1968, data poștei (în urma prelungirii). ÎN CAZUL ÎN CARE LUCRAREA A INTRAT ÎN CONCURS, **CHIAR DACĂ NU A PRIMIT NICI UN PREMIU,** BREVETUL VA FI TRIMIS CONCURENTULUI ȘTAMPILAT ȘI OFICIALIZAT. În acest caz, concurentul se va considera «deținător al brevetului MINI-TEHNICUS». Pentru grupuri, fiecare membru al grupului va completa cîte un brevet. Toate brevetele aparținînd unui grup vor fi trimise ÎMPREUNĂ, în același plic.

5. Lucrările vor fi aduse redacției noastre fie personal de către concurent, fie trimise prin delegat sau prin colet poștal (bine asigurat împotriva zdruncinăturilor sau a loviturilor) pînă la data de 30 aprilie a.c. (prin poștă, data poștei). Fiecare lucrare va purta o fișă în care vor fi prezentate: principiul, caracteristicile, modul de funcționare precum și o adeverință semnată și ștampilată de directorul școlii (pentru participare individuală sau în grup în cadrul cercului tehnic din școală) sau de profesorul de specialitate cu atestarea de către direcțiune, de către comandantul unității de pionieri sau de conducerea casei pionierilor (pentru participare în grup la cercul tehnic de la casa pionierilor). În aceste adeverințe se va confirma că lucrarea a fost executată de concurenți.

6. Între 30 aprilie și 15 mai a.c. un juriu de specialiști va selecționa și va clasifica lucrările. CONDIȚIA DE BAZĂ CA LUCRAREA SĂ INTRE ÎN CONCURS ESTE CA OBIECTUL TEHNIC CONSTRUIT SĂ **FUNCȚIONEZE.** Obiectul care nu îndeplinește această condiție se socotește scos din concurs.

Pentru clasificare, juriul va ține seama de următoarele criterii:

INGENIOZITATE
ÎNDEMÎNARE
DIFICULTATEA ÎN EXECUȚIE
FINISAJUL

Un deosebit accent se va pune pe construcțiile utile.

În jurul datei de 20 mai a.c. se va alcătui o expoziție, în centrul Capitalei, cu cele mai frumoase lucrări ale concursului.

Premierea concurenților se va face în jurul datei de 9 iunie, care va marca «Ziua pionierului», din acest an.

DRAGĂ PRIETENE

După ce te-ai gîndit bine (singur sau în grup cu alți colegi), ce lucrare vei executa, completează cu cerneală, cît mai citeț și chiar caligrafic, brevetul de mai jos, fără ca să pui numărul, data și, bineînțeles, semnătura, indicînd însă, neapărat lucrarea pe care o vei (sau veți) face. (Dacă sînteți mai mulți colegi care executați aceeași lucrare, fiecare dintre voi va completa cîte un brevet). După completare vei (sau veți) decupa brevetul trimițîndu-l pe adresa redacției noastre, pînă la data de 1 martie a.c., data poștei (în urma prelungirii). În cazul că sînt mai multe brevete aparținînd aceluiași grup, ele vor fi trimise în același plic.

Dacă lucrarea ta (sau a voastră) va intra în concurs, vei primi înapoi brevetul purtînd numărul, data, semnătura și ștampila.

În felul acesta vei deveni deținător al brevetului oficial de «participant la concursul MINI-TEHNICUS».

NU UITA!

● Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.

● Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.

● Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.

● Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv în lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.

REVISTA
CUTEZĂTORII
BREVET
NR.
DE
PARTICIPANT
LA
CONCURSUL
MINI
TEHNICUS
1968
BUCUREȘTI

LA ÎNTREBAREA: Clasa, detașamentul vostru formează un COLECTIV?

Vă ajută să răspundeți redactorul nostru CONSTANTIN DIACONU realizînd:

ANCHETA NOASTRĂ

DACĂ AȘ FI CĂPITAN DE VAPOR

Cînd un vapor se desprinde de țărm, pornind să străbată mările și oceanele, fiecare membru al echipajului are sarcini precise, iar toți laolaltă au de înfruntat distanțele, valurile, furtunile, de sfărîmat monotonia zilelor și nopților în care nu se vede decît cerul și apa... Fiecare dintre ei și toți laolaltă au obligația să ducă la destinație, în bune condiții, nava. Fiecare și toți laolaltă trăiesc zile, săptămîni și chiar luni o viață a lor, pe mica insulă de «uscat» care-i vasul. Echipajul e — trebuie să fie — prin excelență, ceea ce se numește un colectiv. Mai evident decît în alte situații, aici toți sînt pentru unul și unul pentru toți, și la bine, și la greu.

„CUTEZĂTORII"
„CUTEZĂTORII"

Dacă ai fi căpitanul unui vapor care ar pleca într-o cursă lungă și ar trebui să-ți alegi singur echipajul, pe care dintre colegii tăi de clasă i-ai lua, pe care nu și de ce?

Am pus această întrebare, cu cîteva zile în urmă, multora dintre cei 32 de elevi ai clasei a VII-a B de la Liceul din Costești.

Mazilu Mariana: Mi-aș lua toți colegii de clasă. După părerea mea fiecare e potrivit în felul lui și-ar fi de folos celorlalți. Aș exclude însă tutunul de pe vas. Nu de alta, dar nu cumva Cîrstea Ion și Marin Costel să se lase, cumva, ispitiți de el. Și, totodată, ca unii dintre colegi să nu mai aibă posibilitatea să spună că «i-au văzut fumînd» cînd, de fapt, ei își respectă angajamentul luat față de toți. Măsura asta fiind luată, sînt convinsă că aș avea un echipaj liniștit, harnic și de nădejde.

Tudose Gheorghe: În primul rînd l-aș alege pe Stancu Radu. Cînd spune el un cuvînt, e lege. Pe trimestrul I s-a cam luat cu joaca și s-a trezit cam slab la învățătură. Dar a promis că se va îndrepta și pînă acum, pe trimestrul II, a luat 8, 9 și chiar și un 10. Pe urmă aș invita-o pe bord pe Mazilu Mariana. E săritoare la nevoie, are multă răbdare și tact. Cît de mult l-a ajutat ea pe Bițu Marian la învățătură, fără să-i ceară cineva! Apoi... i-aș lua pe toți. Adică nu! Sub nici o formă nu l-aș primi în echipaj pe Dan Marian. Dacă ar fi să ne atace niște... pirați și ar vedea că-s mai tari decît noi, mă tem că ar fi în stare să treacă de partea lor. Că de cîte ori jucăm fotbal, volei sau handbal cu alte clase, dacă vede că sîntem bătuți, dumnealui trece în echipa adversă...

Cîrstea Dumitru: Dintre toți nu l-aș lua pe bord pe Cîrstea Ion. Sînt convins că ar da tuturor multă bătaie de cap. Dacă e el în stare să ne ceară caietele să copieze temele punîndu-ne condiții: «Mi-l dai, joc cu voi în meciul de fotbal cu a VII-a A. Nu mi-l dai, nu joc!» Cine știe ce condiții ar fi în stare să ne pună în timpul călătoriei cînd ar trebui să facă și el ceva!... Și cred că aș sta mult în cumpănă și cînd ar fi vorba de Rățoi Marian care, după cum spune proverbul, «La plăcinte, înainte, la război, înapoi». Cînd am amenajat un teren de volei n-a mișcat nici o pietricică de la locul ei, dar cînd am început să jucăm, noi, cei cărora ne ieșiseră bătături în palme, n-aveam loc de el.

Pătrău Lucica: Și eu, ca și colega mea Mazilu Mariana, i-aș lua în echipaj pe toți. Și cred că ar fi un echipaj tare vesel care, oricît de lungă ar fi călătoria, nu s-ar plictisi nici o clipă. Băieții cu orchestra de muzicuțe, noi, fetele, cu cîntecele, apoi am juca și cele trei piese pregătite pînă acum... Pe Tudose Gheorghe l-aș numi secund. E unul dintre cei mai buni colegi, liniștit, vesel, atent cu fetele, dar mai ales mereu preocupat de activitățile culturale care adună pe toți în jurul lor.

Cîrstea Ion: N-aș lua pe bordul vasului decît trei colegi: pe Marin Costel, Matei Iulian și Marin Ilie. Eu repet clasa a VII-a și cu toate că a trecut un trimestru, n-am reușit să mă apropii decît de acești colegi. Ceilalți sînt răi cu mine, unii refuză să mă ajute să rezolv cîte o problemă mai grea, spun despre mine lucruri pe care nu le-am făcut și sînt convinși că eu nu pot fi bun cu nici un chip și la nimic...

*

Iată răspunsurile cîtorva dintre elevii acestei clase. Or fi formînd ei sau nu ceea ce se numește un colectiv? Ce părere ai, cititorule? Și ne-ar mai interesa să știm cum sună răspunsul tău la această întrebare. Pe care dintre colegii tăi i-ai lua pe bord, pe care i-ai lăsa pe țărm și de ce? Dar pe tine, cîți dintre ei crezi că te-ar lua într-o asemenea călătorie? Sînt întrebări la care ar fi bine să-ți răspunzi ție însuți, sincer.

REVISTA CUTEZĂTORII

MINI - TEHNICUS

BREVET

Nr./

ELEVUL .... DIN (LOCALITATEA) ....

JUDEȚUL .... A PARTICIPAT LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS CU LUCRAREA

....

I SE ACORDĂ BREVETUL DE PARTICIPANT LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS

DATA ....

PREȘEDINTE,

Vacantele unui tînăr liniștit

SCENARIU : ALEXANDRU BOGDAN
DESENE : V. BACIU.

Dim Dunăreanu, un tînăr și cunoscut fizician, dorește să devină membru al Clubului Cutezătorii. Prima misiune în vederea primirii sale în club o primește în momentul în care tocmai se pregătea să plece în Munții Vrancei, la o prietenă, fiica cunoscutului geolog Petre Bogdan. Dim renunță la plecare dar împreună cu prietena sa este atras într-o cursă. Ei vor pleca la mare, în timp ce profesorul Bogdan, rămas singur, va putea fi mai ușor silit să vorbească sub amenințarea revolverului.

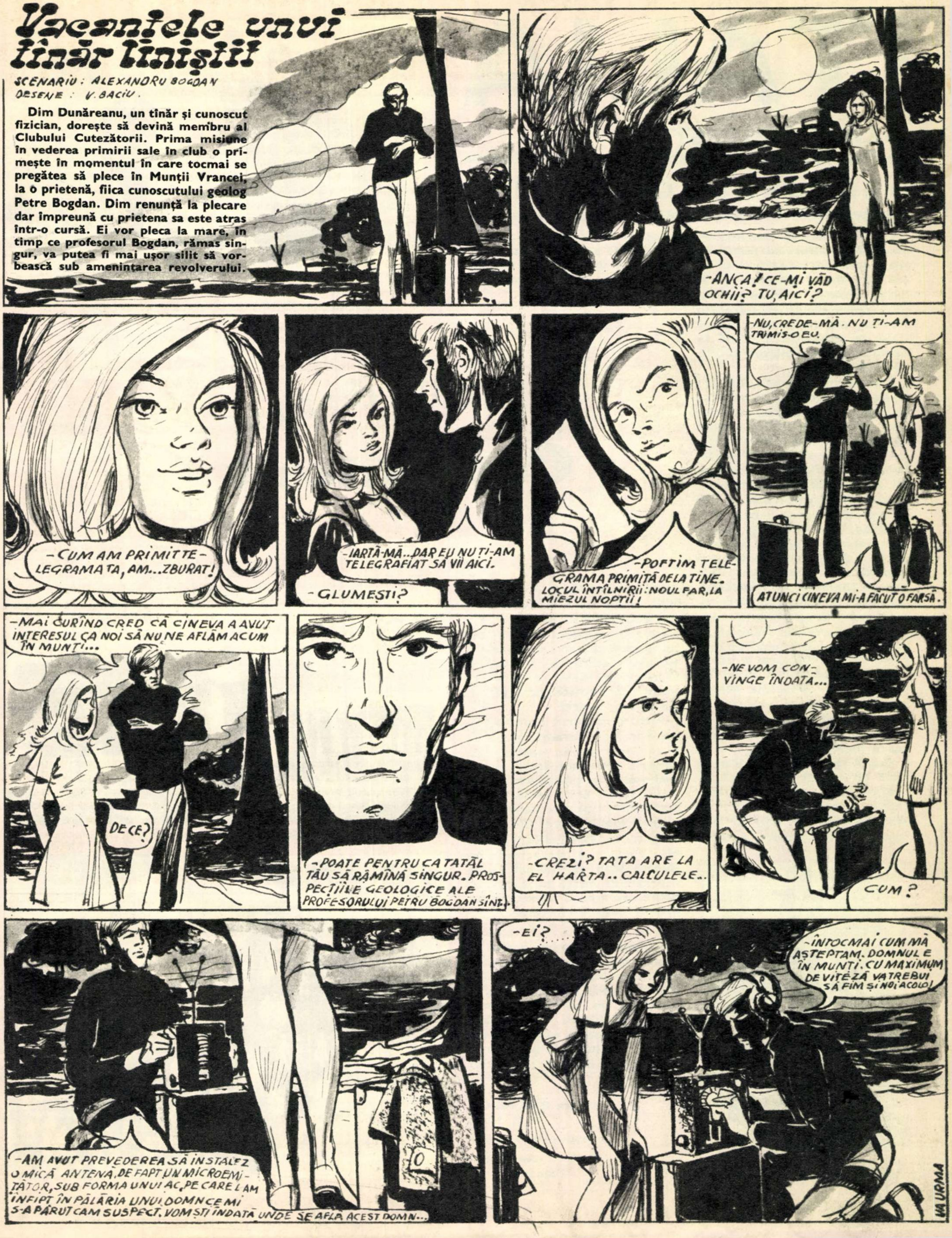
-ANÇA! CE-MI VĂD OCHII? TU, AICI?
-CUM AM PRIMIT TELEGRAMA TA, AM...ZBURAT!
-IARTĂ-MĂ...DAR EU NU ȚI-AM TELEGRAFIAT SĂ VII AICI.
-GLUMEȘTI?
-POFTIM TELEGRAMA PRIMITĂ DE LA TINE. LOCUL ÎNTÎLNIRII: NOUL FAR, LA MIEZUL NOPȚII!
-NU, CREDE-MĂ. NU ȚI-AM TRIMIS-O EU.
ATUNCI CINEVA MI-A FĂCUT O FARSĂ.
-MAI CURÎND CRED CĂ CINEVA A AVUT INTERESUL CA NOI SĂ NU NE AFLĂM ACUM ÎN MUNȚI...
DE CE?
-POATE PENTRU CA TATĂL TĂU SĂ RĂMÎNĂ SINGUR. PROSPECȚIUNILE GEOLOGICE ALE PROFESORULUI PETRU BOGDAN SÎNT...
-CREZI? TATA ARE LA EL HARTA.. CALCULELE..
-NE VOM CONVINGE ÎNDATĂ...
CUM?
-AM AVUT PREVEDEREA SĂ INSTALEZ O MICĂ ANTENĂ, DE FAPT UN MICROEMIȚĂTOR, SUB FORMA UNUI AC, PE CARE L-AM ÎNFIPT ÎN PĂLĂRIA UNUI DOMN CE MI S-A PĂRUT CAM SUSPECT. VOM ȘTI ÎNDATĂ UNDE SE AFLĂ ACEST DOMN...
-EI?......
-ÎNTOCMAI CUM MĂ AȘTEPTAM. DOMNUL E ÎN MUNȚI. CU MAXIMUM DE VITEZĂ VA TREBUI SĂ FIM ȘI NOI ACOLO!
VA URMA

ITALIA

... LA BUCUREȘTI IN

DESENELE COPIILOR

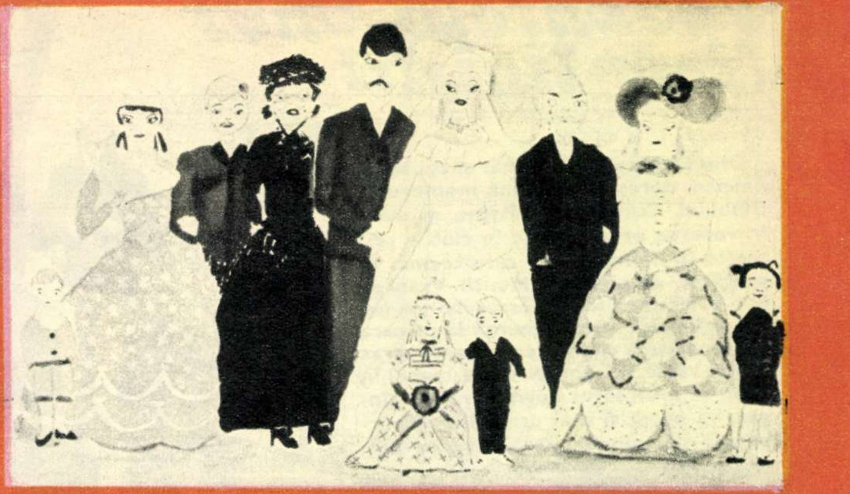

Gris Adriana 12 ani: Nunta surorii mele mai mari.

galeriile de artă Cutezătorii

Copiii pictori se exprimă de obicei în tablouri cu naturalețea și savoarea cu care omul își vorbește limba maternă. Ca și limba vorbită, tablourile implică istorie și cultură. Desenele elevilor din Italia aduc astfel Italia în expoziția deschisă la București, în localulLiceului «Nicolae Bălcescu».

Expresivitatea maximă a vorbirii și a gesticulației, comunicativitatea, gustul pentru ceremonial și în același timp pentru bufonerie — iată cîteva trăsături esențiale ale poporului italian, care au dat naștere teatrului tradițional italian și, mai recent, filmelor neorealiste. Din aceste trăsături se ivește și o imagine cum e «Nunta surorii mele mai mari». de Gris Adriana (12 ani). Aici, modelele, oameni familiari devin personaje. Adriana se confundă cu fotograful, participă la scenă din afara ei, joacă rolul fotografului cu umor, dar și cu gravitate, știind că ea «imortalizează» în poză un moment solemn din viața familiei. Se simte zîmbetul Adrianei fluturînd între admirația pentru găteala festivă și umorul cu care observă cum cei mari se supun unor convenții asemănătoare jocului (nunta).

Copiii care expun trăiesc cu toții în miezul artei, căci întreaga Italie este un muzeu. Într-un desen cum e «Cor» de Ana Sartori (11 ani) dăinuie gustul pentru pictura veche a frescelor. Compoziția ordonată, echilibrată prin silueta din centru, care dirijează cu brațele ridicate nu numai cîntecul, ci și repartiția ritmică a culorilor după planul unor diagonale încrucișate (băieții au bluze albastre și pantaloni negri, fetele au ciorapi albaștri și bluze negre), sobrietatea culorilor, chiar și fondul gri răzuit ca un perete vechi, toate acestea indică familiarizarea cu arta.

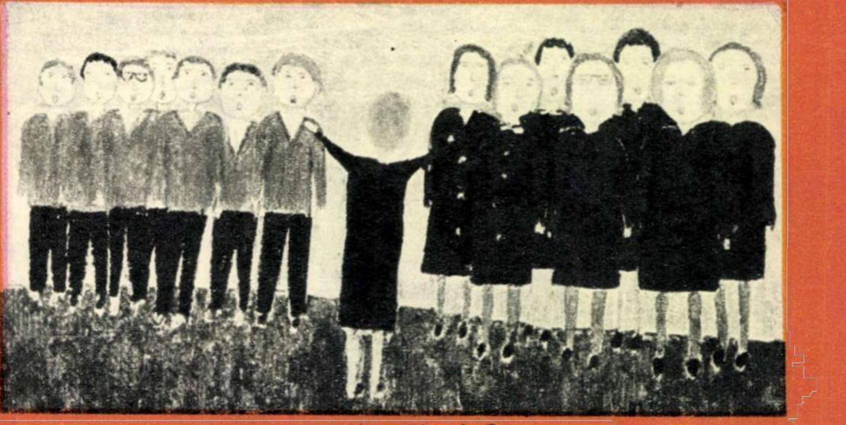

Sartori Ana, 11 ani: Cor

Pictura modernă italiană trăiește însă și o dramă, aceea de a se simți mereu depășită de propria măreție trecută, atinsă înaintea și în timpul renașterii. Acest sentiment a creat în pictură unele curente de negație a artei tradiționale. Un desen ca al lui N. Ackerman (15 ani), «Un bărbat». e lucrat sub influența ideii că desenul poate reprezenta însăși mișcarea, și poate arăta ca o schemă a deplasării corpului în mers.

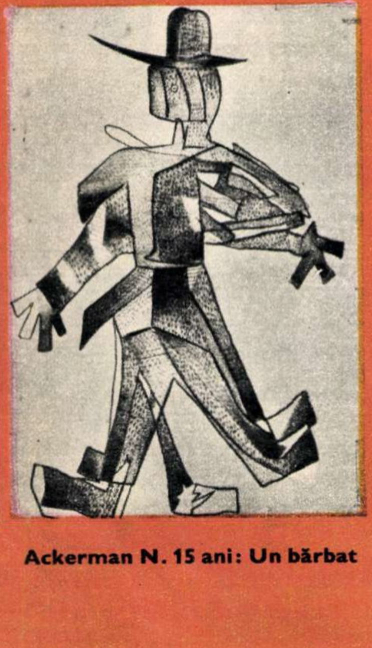

Ackerman N. 15 ani: Un bărbat

*

Italienii sînt oameni activi. Ei produc mașini de precizie, automobile cu mărci celebre. Fantezia lui Vidonis Roberto (12 ani) compune un sistem automat pentru prinderea curcubeului. Tehnica și poezia, experimentul și visul, simbolurile erei noi și simbolurile eternei umanități se îmbină.

Geta BRĂTESCU
artist plastic

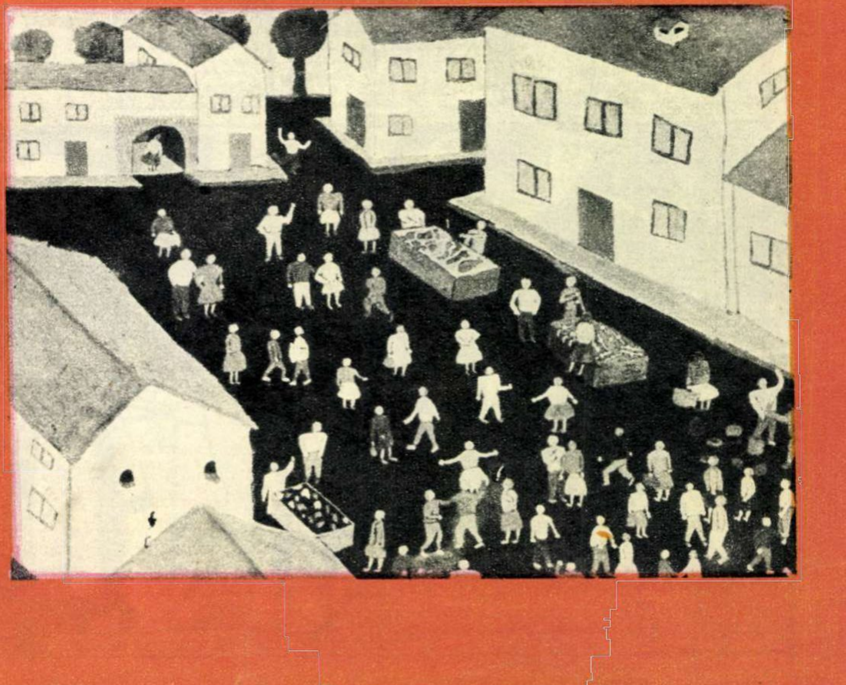

Parrini Silvano 14 ani:
Piața la Marradi

LUCRĂRI INTERESANTE ANUNȚATE LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS

FAGURE FLORIN și CREMAR ADRIAN — București: Mașină de curse «Lotus Renault A.F.-1» (motomodel).

HORGAȘ TIBERIU — Dej: Vehicul amfibie în miniatură (capabil să funcționeze pe uscat, pe apă și sub apă).

IGRIȘAN SORIN — Pecica — Arad: Navomodel cu motor.

KLOYBER SIEGFRIED — Cugir: Aparat telegrafic transmițător în litere.

MOLDOVAN IOAN — Tg. Mureș: Mașină de calculat (înmulțiri și împărțiri).

MARTINESCU FLORIN — București: Aparat de zbor tele-comandat.

SFINX

ISTORIE ANTICĂ

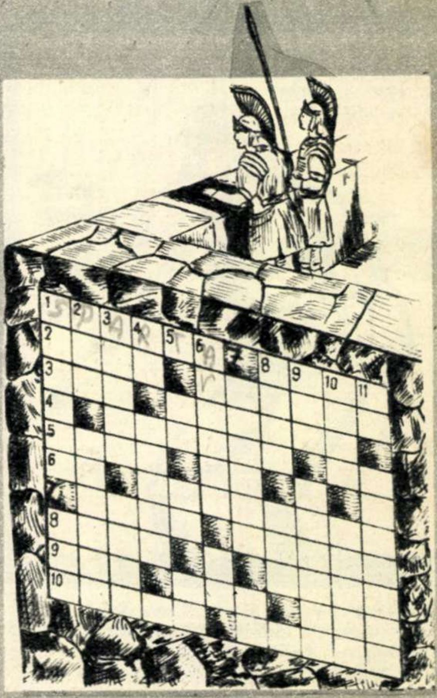

ORIZONTAL: 1) Rivalizînd cu Atena a dat naștere războiului peloponesiac — Corabia legendarilor argonauți cu care au plecat în Colhida și au răpit «lîna de aur». 2) Consul roman supranumit «Cenzorul» — Unul dintre cele mai înfloritoare orașe-state ale Greciei. 3) Zile deosebite în calendarul roman — Luptători în jocurile și serbările Greciei și Romei. 4) A împăcat Atena cu Sparta încheind o pace de 50 de ani — 600 la romani. 5) Numele actual al imperiului lui Darius cucerit de Alexandru Macedon — Unul din orașele-state ale Mesopotamiei (Valea celor două rîuri) în fruntea căruia era un «patesi». 6) Rocada mică — Împărat roman care în anul 88 s-a luptat cu Decebal la Tapae. 7) Zeul războiului la romani (în limba latină) — ,..Livius unul din cei mai însemnați istorici antici. 8) Cuvînt dac care înseamnă «localitate» — Familie ai cărei membrii au ocupat diferite slujbe pe lîngă domnitorii moldoveni sau familie boierească din Moldova. 9) Lac vulcanic lîngă Tușnad — Găsindu-se din plin în Dacia, a cauzat expediția lui Traian împotriva lui Decebal — Marele «Hapi» ce constituia însăși viața Egiptului. 10) Rege persan (al II-lea) care a susținut pe spartani împotriva atenienilor — Popor antic care a pătruns și pe teritoriul locuit de geto-daci, influențînd cultura acestora. VERTICAL: 1) Învingătorul lui Hanibal la Zama — Locuitori de pe teritoriul țării noastre numiți de romani traci și de greci geți (sing.). 2) Fluviu în valea căruia s-au așezat prin sec. VI venind de peste Alpi, galii — Unul dintre cele mai puternice popoare ale lumii antice. 3) Sub conducerea lui Miltiade a învins la Maraton armata persană a lui Darius — Ins dintr-un popor înrudit cu hunii; 4) Literă grecească — Cel mai mare dintre zei, în mitologia indiană din epoca Vedelor. 5) Cel magnetic a fost descoperit de chinezii antici — Ciolan — Monedă romană. 6) Locul victoriei navale a flotei lui Octavian August împotriva flotei lui Antonius și Cleopatrei — «Veto» în senatul roman, mai pe... românește. 7) Unul din principalele meșteșuguri ale egiptenilor — Curse. 8) Zeul războiului la greci — Cel mai puternic oraș-stat fenician. 9) Cult la cei vechi — Uriași din mitologia greacă, copiii lui Uranus și ai Geei. 10) Colonie spartană închinată zeiței Venus — Ascultat. 11) Gigant, fiul zeului mării, Poseidon — Alesii pe doi ani de către adunarea poporului la conducerea Romei în locul regilor.

Dicționar la îndemînă: GNID, OT.

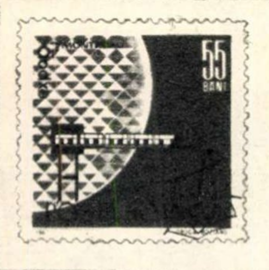

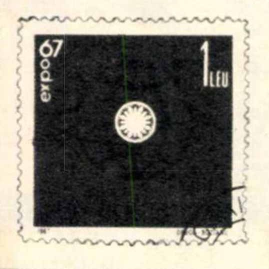

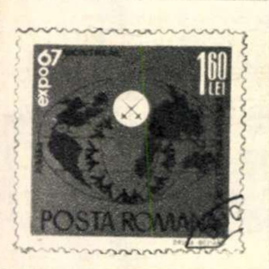

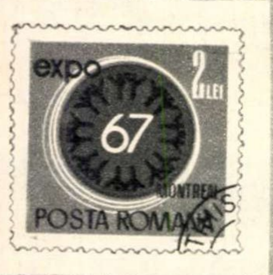

FILATELIE

În cursul anului 1967, orașul Montreal din Canada a găzduit o expoziție mondială («Expo 67»)

Cu această ocazie, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, a realizat o emisiune formată din 4 valori și 2 plicuri prima zi.

Mărcile care au formatul 39 × 39 mm sînt tipărite la tiefdruk în 4 culori.

CONCURSUL SĂPTĂMÎNII

- Matematica II-

De la Constanța spre Sulina pleacă din oră în oră curse regulate de vapoare. Un vapor care pleacă din Constanța la ora 7 și merge cu 15 km pe oră ajunge la Sulina după 7 ore. La plecare, căpitanul vaporului se întreabă: cîte vapoare va întîlni în drumul său, ținînd seama că vapoarele se întorc de la Sulina tot din oră în oră?

Găsiți voi răspunsurile (căci sînt două).

După dezlegare, completați răspunsurile (numai în cifre, fără demonstrație și fără argumentare), decupați cuponul și trimiteți-l pe adresa redacției în cel mult 5 zile de la apariția revistei, cu mențiunea: «Pentru concursul săptămînii — MATEMATICA II».

CUPON

Numele...
Adresa exactă..............................*clasa*.......
Răspunsurile: 1.....................................
2.....................................

Cîștigător prin tragere la sorți la CONCURSUL SĂPTĂMÎNII—ISTORIE: COSTEA FLORICA — Șc. generală Dragodana, Găiești, Argeș, cl. a V-a.

Gioni pleacă la Ploiești!

Acest june prim al speciei, frizat și pomădat, n-a fost deloc surprins de prezența reporterilor; Gioni e învățat cu publicul și deprins cu gloria, fiind un obișnuit al arenei! El a constituit miza cea mai rîvnită a concursului organizat de Circul de Stat **împreună cu revista** «Cutezătorii», **pe teme privind arta circului. În urma tragerii la sorți a răspunsurilor corecte, premiul I — adică un cățel dresat, respectiv Gioni, 3 ani, alb, capabil să meargă în două labe, să facă tumbe, să aducă un obiect sau să numere — a revenit cititorului nostru din Ploiești,** Dumitrescu Ștefan, **elev în clasa a VIII-a a Școlii generale nr. 8 din localitate.**

De obicei, cățeii sînt învățați treptat de către dresori diferite figuri. De astă dată, va trebui să descopere Dumitrescu Ștefan ce știe Gioni!

SANDU ALEXANDRU

Scenariu de
VASILE MĂNUCEANU
Ilustrații de
GHEORGHE MARINESCU

Bibl reg

COMOARA lui DROMICHETE

REZUMAT

Armatele macedonene sînt tot mai istovite de lupta pe care o duc împotriva geților. Agatocle, fiul lui Lisimah, împreună cu alte căpetenii, este luat prizonier și închis într-o temniță, iar armatele sale silite să se predea. După un vechi obicei al geților, căpeteniile macedonene trebuie să asiste la lupta unui viteaz din tabăra învingătorilor cu o fiară uriașă. În lupta care se dă între Varex și un urs, fiara este doborîtă, spre uimirea macedonenilor și bucuria geților.

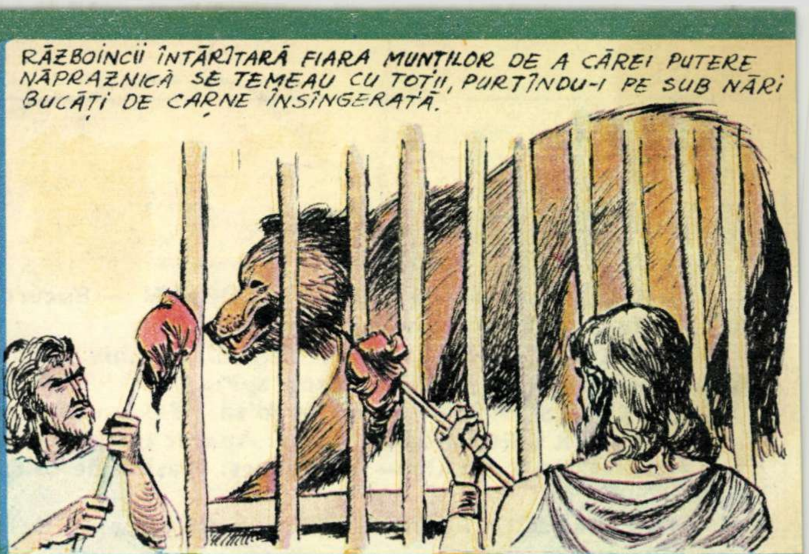
RĂZBOINCII ÎNTĂRÎTARĂ FIARA MUNȚILOR DE A CĂREI PUTERE NĂPRAZNICĂ SE TEMEAU CU TOȚII, PURTÎNDU-I PE SUB NĂRI BUCĂȚI DE CARNE ÎNSÎNGERATĂ.

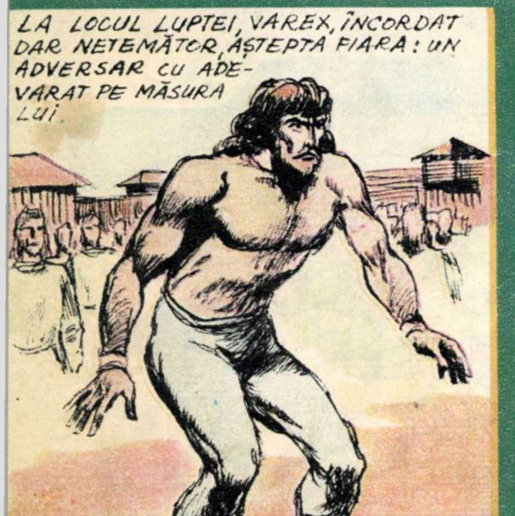
LA LOCUL LUPTEI, VAREX, ÎNCORDAT DAR NETEMĂTOR, AȘTEPTA FIARA: UN ADVERSAR CU ADEVĂRAT PE MĂSURA LUI.

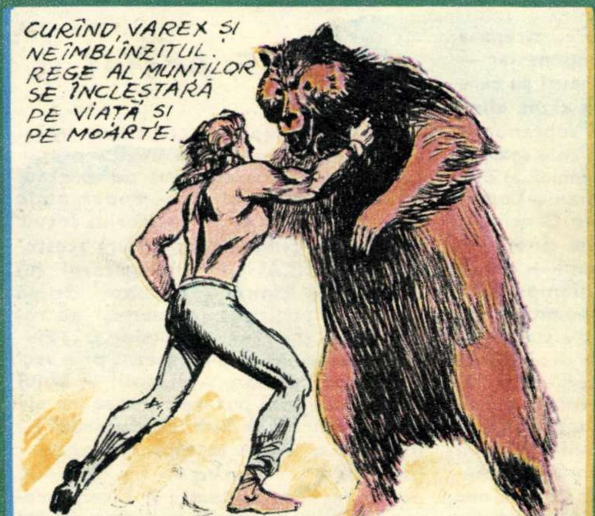
CURÎND, VAREX ȘI NEÎMBLÎNZITUL REGE AL MUNȚILOR SE ÎNCLEȘTARĂ PE VIAȚĂ ȘI PE MOARTE.

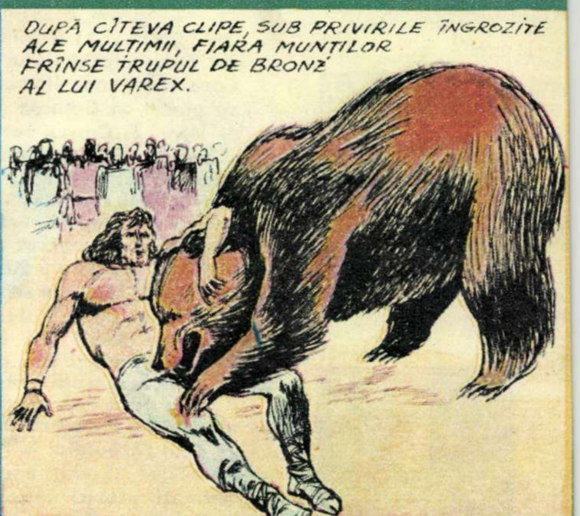
DUPĂ CÎTEVA CLIPE, SUB PRIVIRILE ÎNGROZITE ALE MULȚIMII, FIARA MUNȚILOR FRÎNSE TRUPUL DE BRONZ AL LUI VAREX.

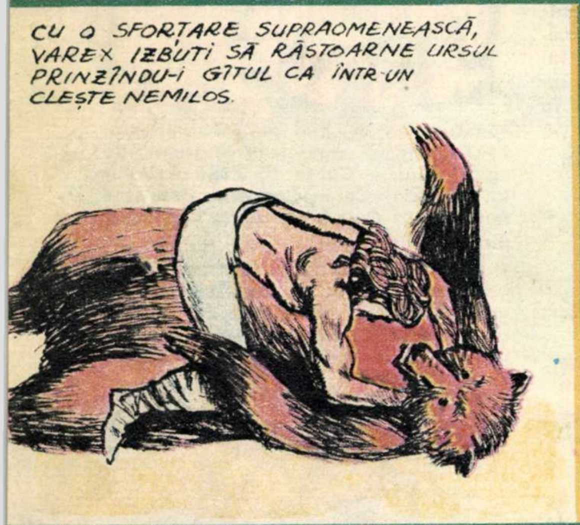
CU O SFORȚARE SUPRAOMENEASCĂ, VAREX IZBUTI SĂ RĂSTOARNE URSUL PRINZÎNDU-I GÎTUL CA ÎNTR-UN CLEȘTE NEMILOS.

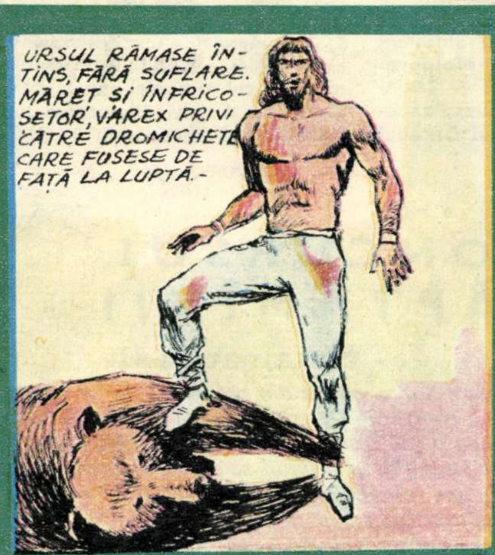
URSUL RĂMASE ÎNTINS, FĂRĂ SUFLARE. MĂREȚ ȘI ÎNFRICOȘĂTOR, VAREX PRIVI CĂTRE DROMICHETE CARE FUSESE DE FAȚĂ LA LUPTĂ.-

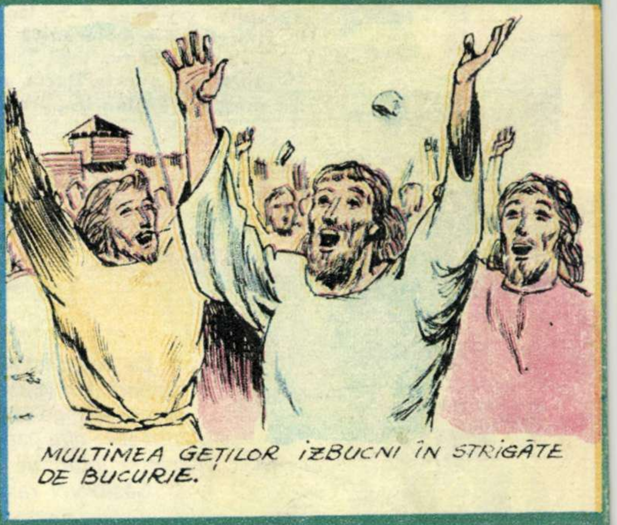
MULȚIMEA GEȚILOR IZBUCNI ÎN STRIGĂTE DE BUCURIE.

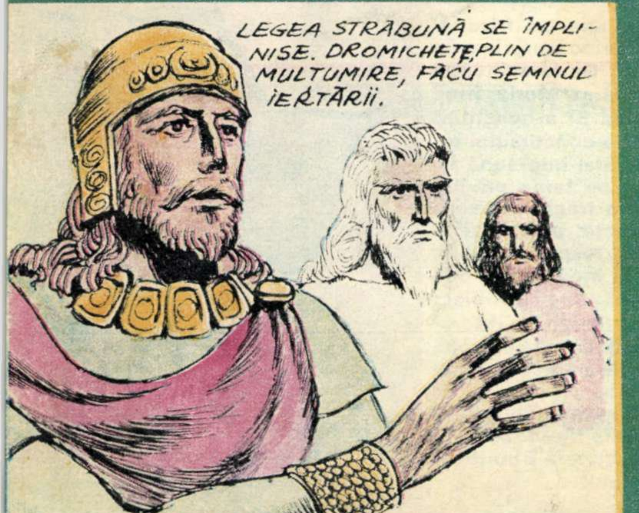
LEGEA STRĂBUNĂ SE ÎMPLINISE. DROMICHETE, PLIN DE MULȚUMIRE, FĂCU SEMNUL IERTĂRII.

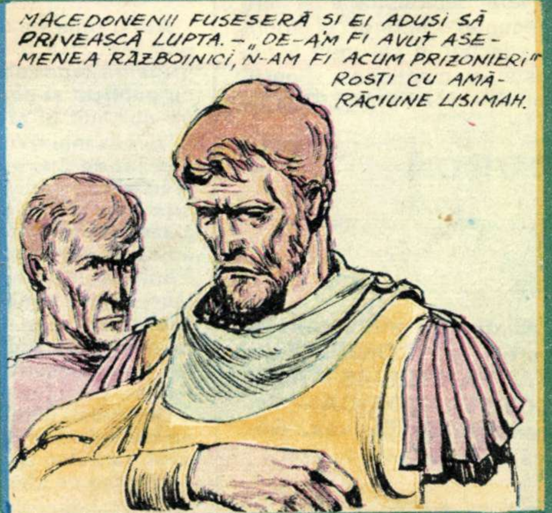
MACEDONENII FUSESERĂ ȘI EI ADUȘI SĂ PRIVEASCĂ LUPTA. – „DE-AM FI AVUT ASEMENEA RĂZBOINICI, N-AM FI ACUM PRIZONIERI" ROSTI CU AMĂRĂCIUNE LISIMAH.

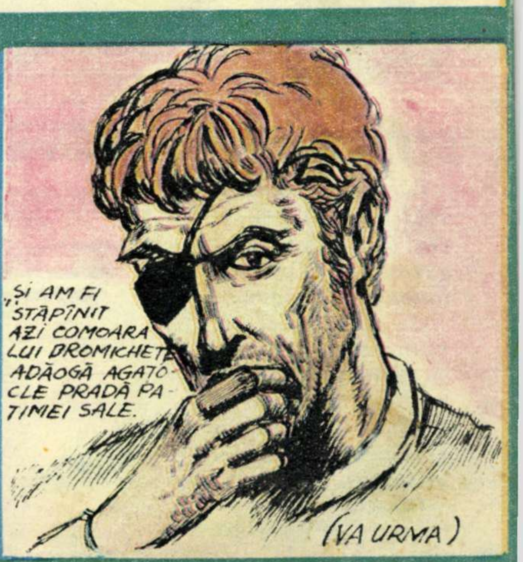
„ȘI AM FI STĂPÎNIT AZI COMOARA LUI DROMICHETE" ADĂOGĂ AGATOCLE PRADĂ PATIMEI SALE.
(VA URMA)

«CUTEZĂTORII» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

PREȚUL
1 LEU

Cutezătorii

9

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 29 FEBRUARIE
1968, ANUL II

DIN CUPRINS:

- *Inima lui Gelu*
- **OSTROVUL LUPILOR** POVESTIRE ISTORICĂ
- *În jungla Amazoniei*
- „GREȘELILE" lui **JULES VERNE**

Primele emoții... la volan!
Foto: GR. PREPELIȚĂ

SĂRBĂTOAREA POPORULUI CEHOSLOVAC

Săptămîna trecută poporul cehoslovac a sărbătorit cea de a XX-a aniversare a victoriei oamenilor muncii din Cehoslovacia, din februarie 1948 — victorie care a marcat cucerirea întregii puteri de stat de către clasa muncitoare, şi care a avut o însemnătate capitală pentru desăvîrşirea ţelurilor revoluţiei naţionale şi democratice şi trecerea Cehoslovaciei la noua etapă a dezvoltării sale, etapa construcţiei socialiste. La festivităţile care au avut loc cu acest prilej la Praga a participat, împreună cu alte delegaţii de peste hotare, la invitaţia Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, delegaţia Partidului Comunist Român, condusă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al C.C. al P.C.R. **Primit cu vii aplauze, la şedinţa solemnă, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a luat cuvîntul, aducînd salutul Partidului Comunist Român.**

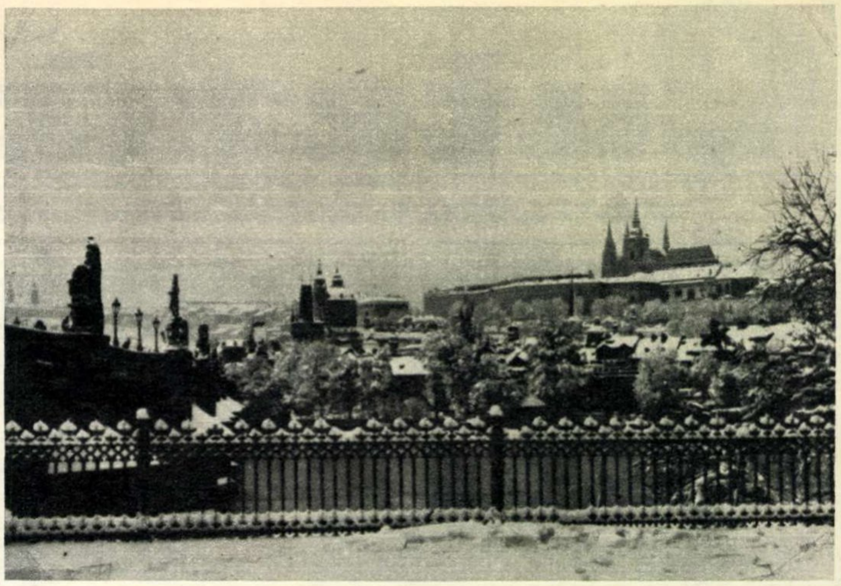

Pe cheiul Vltavei. Vedere din Praga, capitala R.S. Cehoslovace.

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

VIETNAMUL EROIC

La ora cînd revista noastră pleacă în tipar agenţiile de presă continuă să anunţe pierderi grele în oameni şi materiale de război din partea trupelor americano-saigoneze, sub loviturile puternice ale forţelor patriotice. De altfel, schiţa de mai jos a poziţiilor unităţilor Frontului Naţional de Eliberare şi a celor americane de la baza KHE SANH arată clar situaţia grea în care sînt puse trupele agresoare.

În acest timp în întreaga lume au loc mari demonstraţii şi mitinguri de solidaritate cu cauza dreaptă a poporului vietnamez în lupta sa eroică pentru libertatea şi independenţa patriei.

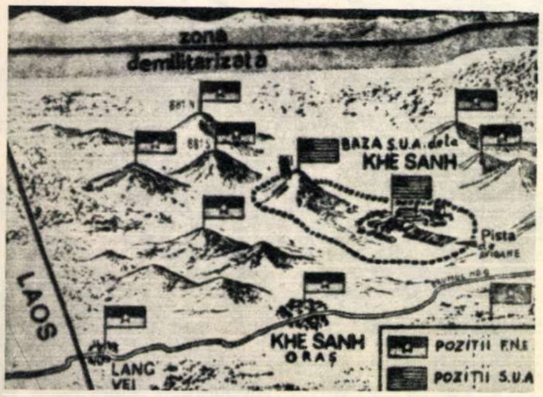

Municipiul PIATRA NEAMŢ

Aşezată pe valea Bistriţei, Piatra Neamţ este nu numai o localitate modernă, cu o economie puternică, cu numeroase construcţii noi, dar şi un important centru de atracţie turistică.

Aici se află, de asemenea, multe aşezăminte social-culturale, printre care şi casa memorială Calistrat Hogaş.

Devenit municipiu *(în fotografie un aspect din noul peisaj arhitectonic)*, **Piatra Neamţ are deschise noi perspective de înflorire, asemenea tuturor localităţilor, tuturor judeţelor din patria noastră.**

NEW DELHI INDIA

New Delhi, India. **Oraşul celei de a doua Conferinţe a Naţiunilor Unite pentru comerţ şi dezvoltare, cu o participare de circa 1 400 de delegaţi din 132 de ţări, una dintre cele mai mari reuniuni internaţionale de acest fel care a avut loc vreodată. La Conferinţă delegaţia ţării noastre, condusă de tovarăşul** Gheorghe Rădulescu, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, **a avut întîlniri cu diverse delegaţii din alte ţări şi a militat pentru găsirea unor soluţii realiste de cooperare internaţională, care să se bazeze pe respectarea principiilor independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, soluţii acceptabile pentru toate ţările.**

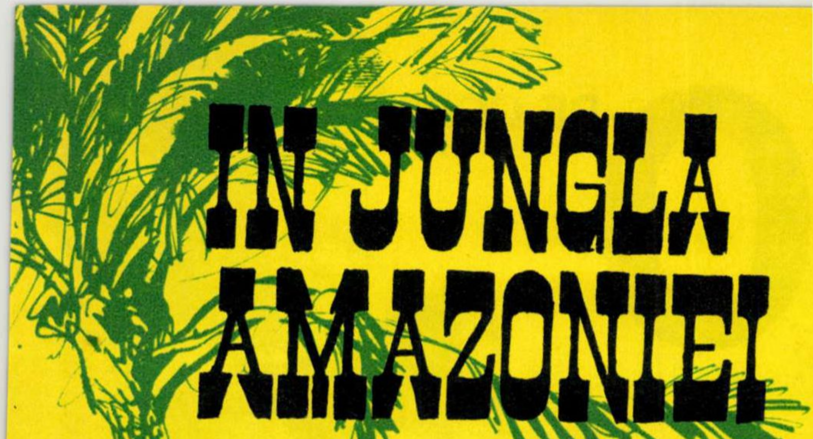

IN JUNGLA AMAZONIEI

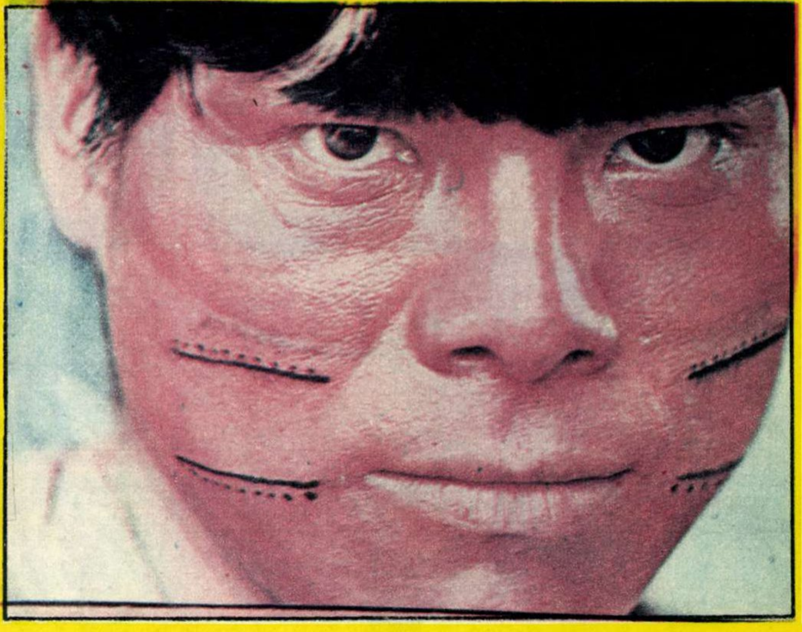

CORESPONDENȚĂ SPECIALĂ DIN RIO DE JANEIRO DE LA *Vasile Oros*

(1) *Pămînt fără cărări*

Poate mai mult ca oricare regiune a globului, Amazonia fascinează prin fizionomia ei inedită, prin mulțimea semnelor de întrebare ridicate în fața celui ce încearcă să o străbată. Ajuns în Amazonia ești nevoit să străbați un colosal labirint de ape, de poduri, de liane, să descoperi o floră și o faună derutante prin bogăție și diversitate. Omul Amazoniei trăiește înconjurat de un fel de lume de grotă. Din luminișul unde își durează coliba (în genere aproape de cursurile de apă) poate contempla un petic de cer, poate cultiva în jurul locuinței strictul necesar pentru a-și menține existența, iar în orele de răgaz să-și înece singurătatea în acordurile melancolice ale chitarei.

Parcurgînd pe jos distanța între două locuințe, îmi dau seama ce înseamnă în Amazonia cuvîntul «alături». Gazda mea, Virgulino Soares, un metis între două vîrste, se oferă să mă însoțească pînă la «vecinul» său cel mai apropiat. Locuința lui Virgulino e situată la marginea rîului Careiro, (afluent al Amazonului) o căsuță montată pe piloni de lemn de înălțimea unui stat de om, pentru a o feri de ravagiile inundației în anotimpul ploios.

A trecut de amiază. Soarele dogorește cumplit și pe deasupra o

(Continuare in pag. 8—9)

PAGINĂ o OCOLUL LUMII ÎNTR-O PAGINĂ o OCOLUL LUMII ÎNTR-O PAGINĂ o OCOLUL

LUMII ÎNTR-O PAGINĂ o OCOLUL

OCOLUL LUMII ÎNTR-O PAGINĂ o OCOLUL LUMII ÎNTR-O

JUCĂRIILE ȘI RĂZBOIUL

Jucăriile cu caracter militar nu se mai vînd cu același succes ca în trecut. Foarte multe magazine și-au golit rafturile de o asemenea marfă. «Nu cred că actuala situație din viața internațională ar putea spori cererea sau oferta de jucării care ar aminti într-un fel sau altul de război — este de părere EDWARD KUPITANOFF, președintele unei companii pentru comerțul cu ridicata de jucării, care deservește 11 state din S.U.A. În vremuri grele, oamenii nu tind să ofere copiilor lor jucării care să le amintească de atrocitățile războiului. Doar mai tîrziu cînd se încheie pacea, jucăriile militare încep din nou să fie căutate».

«Jucăriile militare — confirmă și ROBERT STEINER, vicepreședinte al unei alte companii de același fel, au pierdut mult din preț. Anul acesta s-au cerut foarte multe jucării, cu specificarea însă să nu aibă nimic comun cu războiul».

MELL HELITZER, directorul unei companii specializate în comerțul cu articole pentru copii, este de părere că aceasta se datorește războiului din Vietnam și unei temporare scăderi a interesului pentru jucăriile militare în general. In plus, el consideră că atît cumpărătorii cît și fabricanții de jucării înclină spre pace, în urma demonstrațiilor antimilitariste, a demonstrațiilor organizate de femei în fața magazinelor de jucării.

TELESCOP GIGANTIC

Oglinda principală: 42 000 kg!

LA LENINGRAD SE CONSTRUIEȘTE ÎN PREZENT UNUL DINTRE CELE MAI MARI TELESCOAPE DIN LUME. ÎNALT DE *40* M ȘI CU O GREUTATE DE *850* TONE, APARATUL VA FI COMPUS DIN *25 000* DE ELEMENTE, DIN CARE UNUL, RESPECTIV OGLINDA PRINCIPALĂ, VA CÎNTĂRI *42* TONE. ASTRONOMII SOVIETICI AU AFIRMAT CĂ *«APARATUL VA PERMITE SĂ SE OBSERVE LUMINA UNEI LUMÎNĂRI CARE AR FI PLASATĂ LA O DISTANȚĂ DE 24 000 KM DE SUPRAFAȚA PĂMÎNTULUI»*.

o OCOLUL LUMII ÎNTR-O PAGINĂ o OCO

SHIKAGAI

SAU ZGÎRIE-NORI SUBTERANI

După ce centrele orașelor mari au fost suprapopulate, au început să se construiască zgîrie-norii. Dar și această măsură pentru cîștigarea de spațiu e insuficientă.

În Japonia s-a acordat pentru prima dată atenție terenurilor subterane. În 25 de orașe mari ale acestei țări s-au construit în subteran clădiri uriașe, denumite «shikagai». Ele reprezintă mari centre comerciale: restaurante, cinematografe. Ascensoare rapide transportă călătorii în aceste «shikagai». Aerul este aici cu mult mai proaspăt decît în orașe, datorită instalațiilor speciale pentru condiționarea aerului. Spațiile sînt împodobite cu flori.

O mare mulțime de oameni își petrec zilnic timpul în aceste complexe subterane. Orașul Kobe se mîndrește cu «shiakagai»-ul său, care este cel mai pitoresc dintre toate construite pînă acum. «Shikagai»-ul din Osaka este impresionant prin magazinele din centrul său comercial.

Flota comercială poloneză a primit în acest început de an un nou colos — moderna navă «Ștefan Czarniecki». Iat-o în fotografie în pragul marelui eveniment: prima sa cursă!

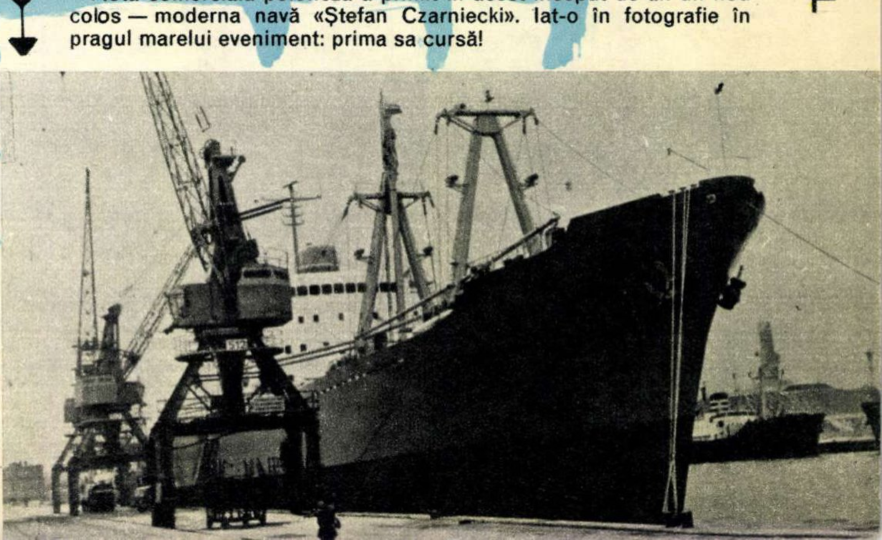

O ZI, 1000 DE COPII

ȘI TOT ATÎȚIA PRIETENI

Fotoreportaj:
ELENA SKIBINSKI
GRIGORE PREPELIȚĂ

Dacă în locul aparatului de fotografiat am fi avut unul de filmat, am fi făcut un film. Un film care s-ar fi numit probabil «O zi, o mie de copii și tot atîția prieteni». Nefăcînd însă film, reținem pentru fotoreportajul nostru doar titlul.

Așadar, locul acțiunii — unul din noile cartiere ale orașului Pitești. Mai precis, Școala generală nr. 1. Personajele... 1 000 de copii, pionieri și școlari de aici. Intenția noastră — să facem și să vă facem cunoștință cu ei, cu ceea ce îi preocupă, cu ce se îndeletnicesc.

Cu ce să începem? Desigur cu momentul cel mai emoționant care luminează copilăria: primirea cravatei roșii.

Într-o zi foarte importantă școala se umple de copii în costume pionierești, de copii cu cămăși albe, de frați și mămici, prieteni și bunici și pretutindeni domnește un aer aparte, greu de explicat în cuvinte, perceptibil doar cu bătăile iuți și scurte ale inimii. Copiii cei mici rostesc legămîntul, comandanta unității le pune cravata roșie, prietenii, părinții îi felicită. Și de azi înainte familia pionierească s-a mai mărit cu încă 5, 10, 12 băieți și fete inteligenți, plini de inițiativă, cu multă voință și multă imaginație creatoare.

Apoi lucrurile intră pe făgașul lor de fiecare zi. Asta înseamnă că toți se străduiesc să învețe bine; că fiecare își cultivă talentul; își îmbogățește cunoștințele în cercuri. Spuse așa, pur și simplu, cuvintele sînt uneori sărace.

Apropo de voință și imaginație creatoare. Bădescu Grigore din clasa a VII-a E deține recordul în acest sens. La campionatul republican de aeromodelism — A_1 — juniori s-a clasat pe locul II pe țară, învingînd concurenți redutabili, de prestigiu și de temut.

Ce nu știți — sînt sigură de asta! — este că în școală funcționează un cerc de științe naturale mai puțin obișnuit. Aici, datorită pasiunii și statorniciei membrilor cercului sînt copii despre care se poate

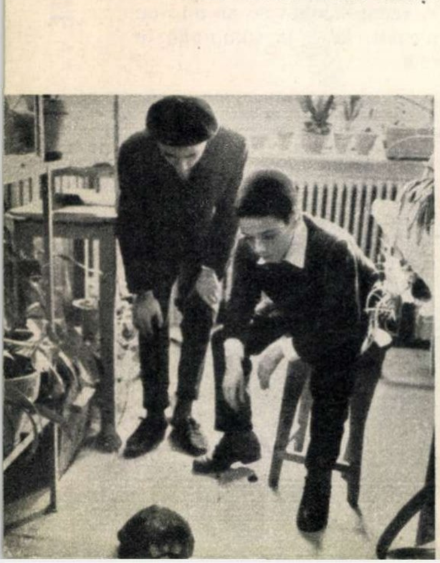

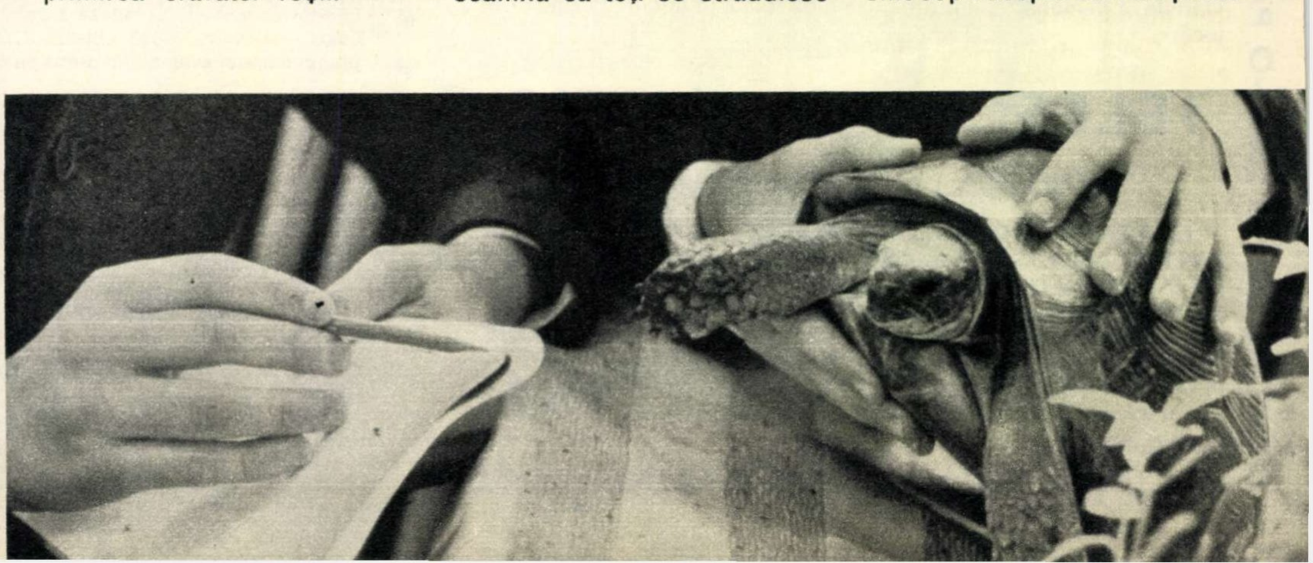

spune... că sînt veterani în cerc (vezi Petrineanu Gheorghe, Manea Olimpia, Mitroi Luminița, Mitrici Nicolae). În aquaterrarium găsiți melci, tritoni, plante etc., totul orînduit ca în natură. Ca să ajungi să sugerezi aceasta, e nevoie, într-adevăr, de multă pasiune pentru știință și de multă imaginație.

Ceea ce aș vrea să vă spun în mod special sînt cîteva cuvinte despre «vedeta» cercului: o broască țestoasă de 31 de ani în greutate de 3 kg, proprietatea «particulară» a lui Petrineanu dintr-a VI-a C și prezentată de fiecare dată cu lux de amănunte de prietenul lui, Mitrici Niculaie (asta pentru că Petrineanu nu-i vorbăreț, iar Mitrici poate vorbi pentru amîndoi).

Și în sfîrșit o ultimă însemnare: s-ar putea să credeți că fetele pe care le vedeți aici ne-au pozat în chip de dansatoare. Ei bine, dacă o clipă ați fost tentați să credeți asta, v-ați înșelat. În școală există un original și foarte harnic cerc de cusături naționale. Membrele acestui cerc au cusut nici mai mult nici mai puțin decît costumele pentru 22 de perechi de dansatori din școală. (Bravo! mai ales pentru Ciucă Mariana, Porceanu Luminița, Meianu Ionela, Constantinoaia Mirela, Bădescu Antonela și Negoiescu Mirela, adevărate maestre ale dansului... cu acul!).

Dar pe ei de ce i-ați fotografiat, veți spune poate, văzîndu-i pe Gheorghe Sorinela și pe colegul ei Șușchină Cristinel, cel cu acordeonul. Sînt prea mici, mai au timp. Spuneți-mi însă, văzîndu-i cu cîtă pasiune cîntă pe scenă, în ropotele de aplauze ale spectatorilor, poți, să-i treci cu vederea? Mai ales gîndindu-te că, dacă vor continua învățătura și activitatea artistică la fel de bine și în viitor, atunci cînd vor primi cravata roșie organizația pionierilor din școală se va putea mîndri cu ei.

Desigur, noi am putea continua însemnările din unitatea de pionieri de la Școala generală nr. 1 din Pitești. Doar am spus-o de la început: ne-am întîlnit aici cu 1 000 de copii, 1 000 de prieteni. Dar spațiul tipografic ce ni s-a acordat s-a consumat, iar activitatea prietenilor noștri e atît de bogată. Dacă am fi avut măcar 2 000 de metri de peliculă...

◆

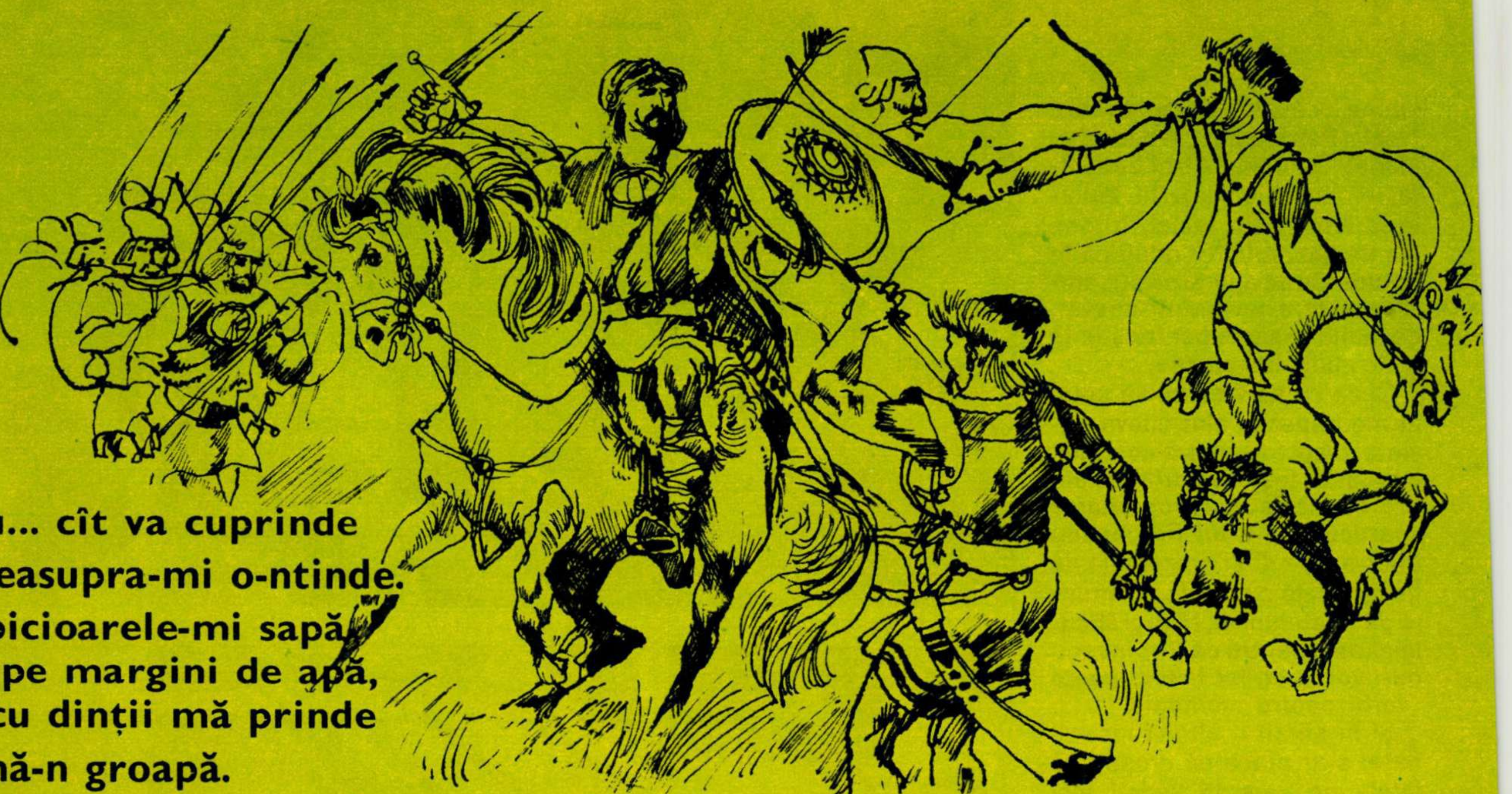

De-acum tu... cît va cuprinde
Mantaua, deasupra-mi o-ntinde.
Și-apoi cu picioarele-mi sapă
Mormîntul pe margini de apă,
Și-n urmă cu dinții mă prinde
Și-aruncă-mă-n groapă.

(GEORGE COȘBUC: «Moartea lui Gelu»)

Desen de ION DEAC

INIMA LUI GELU

POVESTIRE DE ALEXANDRU MITRU

În urmă cu doi ani, mergînd cu un grup de școlari în excursie, neam hotărît să căutăm, de-a lungul rîului Căpușul, vreun indiciu, pe unde s-ar putea găsi mormîntul lui Gelu, cel dintîi voievod român, stăpînitor al podișului Transilvaniei, cunoscut de istorie. Cu prilejul acesta l-am rugat pe un localnic, învățător, să ne repovestească, așa cum o cunoștea el, legenda despre aproape miticul voievod. Povestirea o transcriu întocmai, precum ne-a fost relatată.

Lupta începuse din zori.

Oștile lui Tuhutum, atacînd, pe neașteptate, izbutiseră să treacă de porțile Meseșului, cînd Gelu, înștiințat printr-un călăreț, porni să le întîmpine.

Nu-l urma decît o ceată de arcași, pe care o adunase în pripă.

Caii smuciți de frîie, se opriră, cînd cele două oști se întîlniră, fa-ță-n față, pe malul Almașului. Gelu își ridică viziera, lăsînd să i se vadă chipul plin de lumină. Iar Blah, sfetnicul său cel mai apropiat, îi arătă, cu vîrful săbiei, spre poalele pădurii, pe Tuhutum, una din cele mai de temut căpetenii de oaste ale prințului Arpad. Era scurt, îndesat, cărunt și purta o mantie neagră peste haina de zale.

— Hei, voievodule Gelu, îi strigă el, cu glas gros și batjocoritor, făcîndu-și palmele pîlnie la gură, am aflat cu plăcere de dărnicia pămîntului pe care-l stăpînești. Am venit să ți-l cer. Supune-te sau vă ucidem pînă la unul. Sîntem de zeci de ori mai mulți, mai înarmați, cu cai mai iuți și sîntem mai deprinși în războaie decît voi.

Inima fierbinte, de viteaz, a tînărului voievod (n-avea, pe cît se spune, nici douăzeci și cinci de ani) tresări, la auzul acestor cuvinte de hulă și trufie. Și pumnul i se strînse, aproape fără voie, pe mînerul înalt al săbiei, în formă de cruce, bătut în aur și mărgăritare, pe care o purta la brîu. Totuși se stăpîni și îi răspunse cu liniște și demnitate:

— Nobilă căpetenie, fiind tu și toate oștile tale străini de aceste locuri, și dac-am ști că sînteți flămînzi, ne-am învoi să vă dăm hrană și adăpost, după datina veche. Sîntem dornici de megieși, ca și de prieteni buni. Numai de stăpîni, v-o spunem deschis, n-avem nevoie, fiindcă stăpîni ne place să fim singuri; și vrem să rămînem liberi, oricîte furtuni s-ar mai abate peste pămîntul pe care s-au născut strămoșii și pe care vrem să-l lăsăm moștenire urmașilor noștri.

— De-i astfel, veți pieri, mai strigă Tuhutum și se întoarse spre oștenii săi.

— Am pieri, cum spui, dacă ne-am supune vouă sau oricui altuia, fără împotrivire, a mai dat răspuns Gelu. Însă cu noi nu va fi așa. Vom lupta și ne vom primi soarta, așa cum va veni ea.

— Acesta îți este ultimul răspuns?

Gelu privi către cei din jurul său, în fruntea cărora se afla Blah, și citi de pe fețele lor răspunsul ce se cuvenea să fie dat lui Tuhutum.

— Acesta!

— Atunci, să grăiască armele!...

— Să grăiască!...

Și lupta, la semnul lui Tuhutum, începu. Dură toată ziua. Și abia cînd se arătă cea dintîi stea, ca un strop, de argint, pe cer, iar în mîna dreaptă a lui Gelu nu mai rămăsese decît mînerul săbiei sale, cu oțelul în întregime tocit de-atîta luptă, voievodul, care fusese toată vremea numai în mijlocul vrăjmașilor, făcînd prăpăd între ei, văzu că dintre români prea puțini rămăseseră în viață. El însuși era greu rănit și își da seama că avea să se sfîrșească foarte curînd.

Se gîndi atunci să-i salveze măcar pe cei cîțiva oșteni care mai rămăseseră cu zile, între care se afla și sfetnicul său de credință, Blah. În vălmășagul bătăliei se apropie de el și-i glăsui:

— Bagă bine de seamă la cele ce-ți spun. Voi da acum ultimul chiot de luptă și voi porni, cu calul, către rîul Căpușul. Oștenii lui Tuhutum, cărora el le-a poruncit să mă ia prins viu, cu orice preț și să mă lege în lanțuri, vor porni după mine. Folosește acest prilej și ascundeți-vă prin păduri. Tu, care ești cel mai vîrstnic și cel mai înțelept, vei ști în zilele grele care vor urma să-i înveți pe cei tineri ce trebuie să facă și cum să se poarte, așa ca totul să se sfîrșească pentru ai noștri cu bine...

Degeaba stărui bătrînul și credinciosul Blah să rămînă lîngă voievodul său și să-i împărtășească soarta, Gelu rămase neclintit în hotărîrea luată. Așa cum își alcătuise planul, dădu un chiot și porni călare către rîul Căpușul. Oștenii lui Tuhutum, fiecare nădăjduind să prindă vînatul cel scump, se luară cu toții după el.

Gelu, luptînd necontenit, îi atrase tot mai în adîncul pădurilor, doborînd încă pe foarte mulți, pînă cînd socoti că Blah și ai săi au scăpat de primejdie. Și, deodată, își imboldi calul:

— Hai, murgule!... Acum a sosit clipa. Du-mă ca vîntul și ca gîndul!...

Calul, din spița cea mai depărtată a cailor acestui pămînt, era neîntrecut în a-și sluji stăpînul al cărui grai se pare că-l și înțelegea. Gelu îl mînă peste pîraie, prin păduri și pe poteci cunoscute numai de el. Cu greu își mai putea ține cumpăna în șa. Lovit de lănci, de săbii, de săgeți, viața i se scurgea încet. Totuși își gonea calul, care zbura ca o săgeată. Cornul de luptă al urmăritorilor și nechezatul cailor, sălbatici, de stepă, abia se mai auzea.

Murgul mai zbură, ca un cal din poveste, pînă ce ajunse pe malul rîului Căpușul. Aci tînărul, viteazul, dar atît de nefericitul voievod căzu.

În legendă se mai povestește că, așa cum îi poruncise Gelu murgului, acesta — după ce voievodul s-a prăbușit — i-a săpat cu copita o groapă pe malul apei, l-a tras cu dinții și l-a aruncat înăuntru, acoperindu-l apoi cu pămînt.

*

— Mormîntul însă zadarnic îl veți căuta, a încheiat povestitorul. Trupul lui Gelu nu putea rămîne pradă unui mormînt. S-a contopit de mult cu apele și cu țărîna Transilvaniei. Numai inima lui mai trăiește. Ea bate în piepturile fiecăruia dintre noi cei care credem că nu este nimic mai sfînt ca libertatea, pe-acest pămînt.

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

— Apropiați-vă! le porunci celor doi băieți cu glas răgușit individul din dubă făcîndu-le semn să se apropie.

Cel care îi strigase, era un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu o față albă, trăsături delicate și părul ușor încărunțit, la tîmple. Proaspăt bărbierit și pudrat, el purta o cămașă excentrică, cu guler mare, cu flori portocalii, presărate pe un fond albastru. După ce îi măsură pe cei doi băieți, cu un aer ușor nedumerit, acesta îi întrebă:

— Cum vă cheamă?

— Eu sînt Scatiul și el e Babușcă, răspunse Scatiul, arătînd cu mîna spre Babușcă care stătea cu capul vîrît între umeri ca un cocostîrc, sîntem din Pradina...

— Și ce dracu căutați aici? continuă pe același ton individul, vîrîndu-și cu un gest plictisit revolverul în buzunar.

— Păi, știu eu? făcu Scatiul. Am primit o telegramă că mama e bolnavă și...

— Înțeleg, îl întrerupse celălalt, scoțînd o batistă din buzunar și

suflînd în unghii începu să le lustruiască, și eu am sosit azi în oraș de la «băi»... Am avut un concediu de vreo cincisprezece ani... dar m-am plictisit frățioare, și-am șters-o. Nu-mi pria aerul. Era cam sărat... pricepi?

Acum duba pesemne că părăsise orașul pentru că zbura, sărind prin hîrtoapele drumului ca o broască. Prin crăpăturile podelei, praful răbufnea înlăuntru, împrăștiindu-se pe pereți și pe tavan.

— Ce înseamnă asta? striga disperat individul, alungînd cu batista praful, ce-l asalta din toate părțile. Opriți! Opriți! adăugă el, începînd să bată cu pumnul în peretele de tablă al dubei care îl despărțea de cabina șoferului. Duba se opri. Peste cîteva clipe, portiera se deschise și în cadrul ei apăru șoferul pe care băieții îl cunoscuseră ca «agent sanitar».

— Ce s-a întîmplat Prințule? întrebă el cu o voce aspră și cavernoasă... De ce ai oprit mașina?

Prințul se apropie de el cu mîinile desfăcute și negre de praf și spuse cu o adîncă deznădejde în glas:

— Scuză-mă, domnule, dar așa ceva nu-i pentru mine. Aici e o veritabilă cocină de porci, adăugă el, scuturîndu-și cu un gest tacticos cămașa. Ce-i cu praful ăsta din mașină?

«Agentul sanitar» îl fulgeră cu privirea:

— Ascultă, Prințule... dacă ai șters-o de la închisoare și-ai venit aici la noi, să știi că în deltă n-avem nici o tipografie. Așa că n-ai să-ți poți face meseria. Gata cu fabricarea de bani falși! Ai priceput? Bagă-ți mințile în cap, că te trimit din nou la răcoare! adăugă «sanitarul» și îi trînti portiera în nas.

Scuturîndu-și cămașa cu batista, Prințul se întoarse spre cei doi băieți și le spuse cu o voce plină de amărăciune:

— Nu mai există hoți, domnilor... toți sînt niște brute, niște agramați. Habar n-au de meserie. «Niște rătăciți»...

Duba sărea din nou prin hîrtoape. După vreun sfert de ceas, se opri cu-n scrîșnet prelung de frîne. Portiera se deschise din nou și «agentul sanitar», alungînd cu revolverul ce îl ținea în mînă, praful ce îi răbufnea în obraz, strigă:

— Hei, voi, gușterii ăia doi... coborîți din dubă! Și tu, Prințule.

Cu batista la gură, Prințul sări primul din mașină, urmat de Scatiu și de Babușcă. Se aflau pe un mal al Dunării, înalt și pustiu.

— Luați-o spre remorcher! le porunci «sanitarul» arătînd cu brațul un mic remorcher, vechi și putred ce se afla sub malul înalt și abrupt. Și fără mofturi. Altfel trag! adăugă «sanitarul» împoldindu-i pe cei doi băieți cu țeava revolverului în spate. Marș înainte!

Scatiul și Babușcă se priviră cîteva clipe în tăcere, și-apoi urmați de «sanitar» și de Prinț începură să coboare malul spre remorcher. În jurul lor, din pereții înalți de lut roșu, ciuruiți peste tot ca de niște rafale de mitralieră, mii și mii de rusalii, albe și catifelate își luau zborul deasupra apelor zbenguindu-se în văzduh, ciupind în atingeri delicate apele de sticlă ale fluviului, sau ridicîndu-se, în mari vîrtejuri de catifea deasupra sălciilor.

— Hei, care ești în rabla asta? strigă sanitarul, oprindu-se lîngă o scîndură îngustă și subțire care lega remorcherul de mal. Fă-te-ncoa să-ți iei marfa în primire!

Din cabina remorcherului, putredă și cu geamurile sparte și afumate, își făcu apariția un marinar greoi și bătrîn, îmbrăcat într-o bluză vărgată, pătată cu unsoare. Dînd cu ochii de cei doi băieți, începu să rîdă zgomotos, scoțînd două căpețele de sfoară din buzunar:

— Ha, ha, ha. Au sosit berbecuții. Să poftească. Să poftească.

Împinși de «sanitar», Scatiul și Babușcă se urcară pe remorcher.

— Acum să-i lege tăticu pe ei, continuă să rîdă bătrînul, arătîndu-și gura știrbă, să ducă băieții acum, mînușițele la spate, așa, că am auzit că sînt tare poznași, așa...

După ce le legă bine mîinile la spate, marinarul îl înșfăcă pe Scatiu și aruncîndu-l pe umăr ca pe un sac, făcu cîțiva pași și deschizînd o ușiță de scînduri, stropită cu păcură, îl aruncă într-o magazie. Scatiul zbură cu capul înainte, și căzu pe o grămadă de cărbuni. Peste cîteva clipe, îl urmă și Babușcă.

Ușa de deasupra lor se închise și cei doi băieți se treziră într-o beznă îngrozitoare.

(va urma)

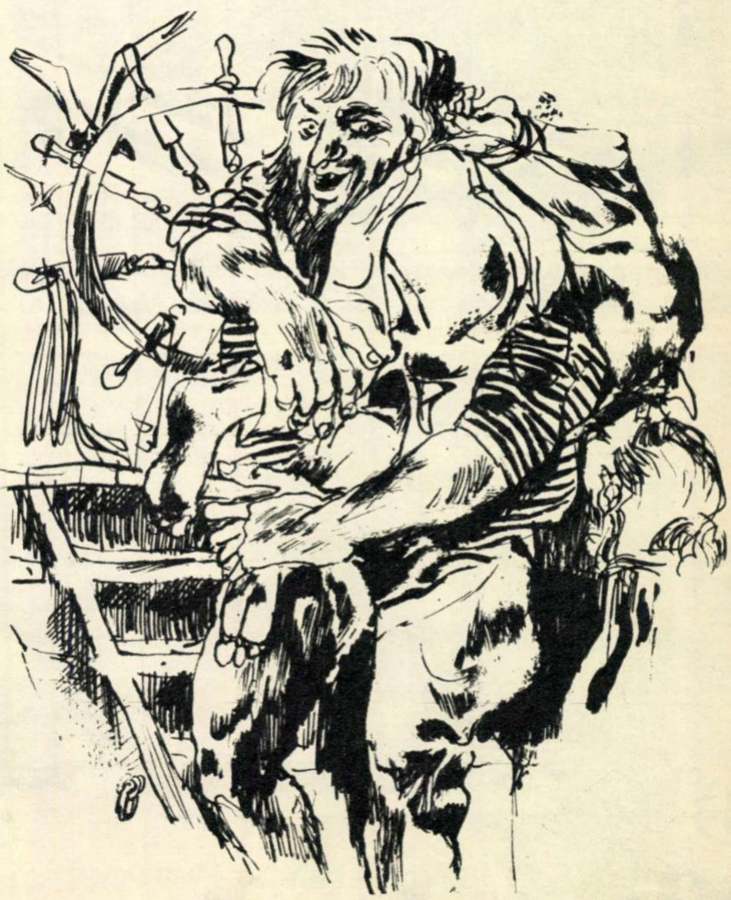

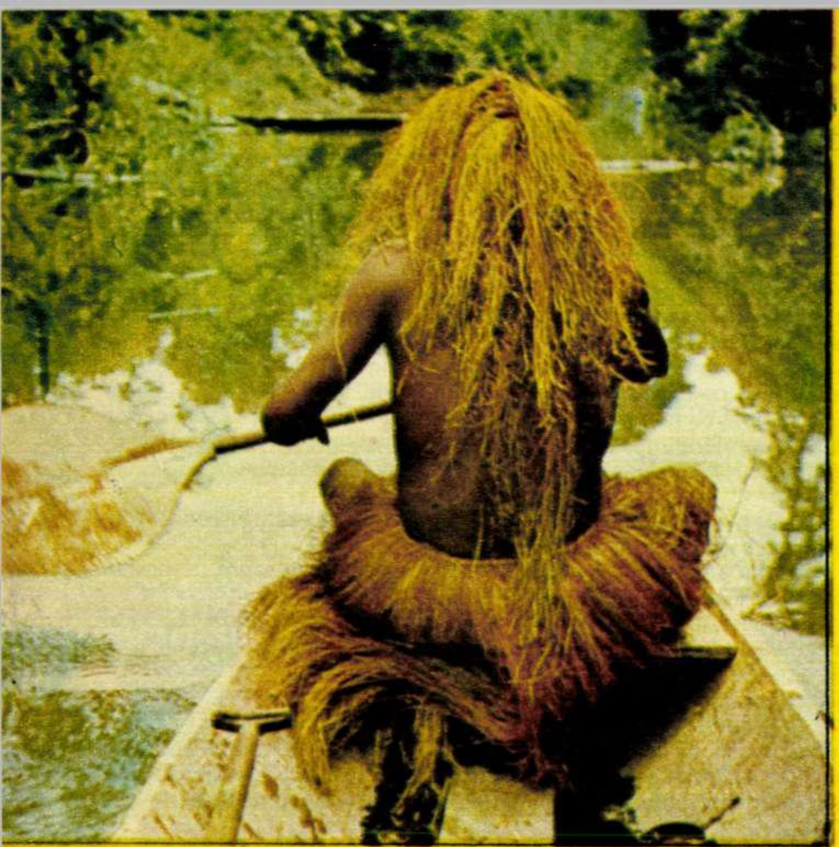

1

2

3

IN JUNGLA AMAZONIEI

(Urmare din pag. 3-a)

umiditate apăsătoare îți taie puterea din genunchi. O dată traversînd semănătura de mandioca, începe desișul arborilor. Nici un sunet, nici un tremur de frunză, nici un zbor de pasăre. Masa verde, compactă, pare abandonată într-o liniște de catedrală. Poți desluși numai zumzetul roiurilor de insecte de toate neamurile, monoton, interminabil, ca sunetul pierdut al unei coarde de orgă cu o clapă defectă. Lianele încercuiesc arborii în spirale, iar aceștia se leagă, se amestecă, se întrepătrund parcă. În baia de penumbră verzuie, trunchiurile capătă contururi stranii. Sau o fi vreun efect optic rezervat numai pentru cei neobișnuiți cu ambianța asta? După vacarmul auzit astă noapte (concert straniu de răgete lugubre și triluri măiestre) nu mă așteptam ca jungla să mă primească cu atîta indiferență. Numai țînțarii mă iau în primire, la intrare, cu un elan ce amenință să mă desfigureze. Prin desiș aud foșnituri ca și cum ceva ascuns dedesubt se depărtează. Cînd înlătur cu mîna o ramură spinoasă, tremură puternic tot arbustul. Deasupra aud zbor de păsări speriate. Privesc îndărăt: totul iarăși imobil. Pe unde treci, pădurea se «închide» imediat și nu mai recunoști urma. Singur, m-aș pierde probabil chiar aici, la margine.

— Nu e nici-o cărare? îmi întreb însoțitorul.

— Cărarea trebuie bătucită și nu-i cine. Pe la noi, cărarea ține cît treci o dată, apoi îți faci alta.

Avansăm de vreun ceas și cred că am parcurs foarte puțin din drum. Simt că încetineala mea începe să-l irite pe însoțitor. Transpir prin toți porii pielei, hainele mi-s leoarcă, în buzunar, carnețelul cu însemnări e aproape inutilizabil. Fumez țigară după țigară, ca să împrăștii țînțarii, dar fără prea mari rezultate. Din trilogia apă-junglă-faună, capitolul insecte pare cel mai greu de suportat. În afară de leopard, care nu e prea sociabil, și de tapirul liniștit și fricos, ce se hrănește cu ierburi și fructe, nu prea trăiesc pe aici animale de talie mare. În schimb, insectele sînt agresive, feroce și se numără cu miliardele. E imperiul lor. Nicăieri, pe planetă, nu se concentrează mai multe, ca număr și diversitate. Cînd te mușcă o «ihenni» din varietatea neagră, ai impresia că cineva te arde cu o țigară. Și, pe deasupra, îți taie somnul pentru cîteva zile.

Au fost cazuri de exploratori care au murit torturați de lipsa somnului. O plasă protectoare trebuie să fie foarte deasă ca să împiedice pătrunderea insectei «pium», care lasă pe corpul victimei o pată mare de sînge negru. Cîteva mușcături transformă o piele de frăgezimea piersicii într-una de box. «Tebanida» de culoare castanie își împlîntă trompa de un centimetru în carne și atunci trebuie să ai voință de fachir să nu țipi de durere. Nu se moare însă din aceste mușcături decît în cazuri cu totul excepționale, cînd sînt prea multe simultan. Gravitatea constă însă în aceea că insectele-servesc de vehicule pentru transportul virușilor multor boli.

Cînd mă pregăteam să propun întoarcerea, deasupra un petic de cer sfîrtecă umbra verde și ostilă. Un luminiș plantat cu mandioca, caju, abacaxi (o specie de ananas). Am ajuns, după două ore de «drum». La început mă mir că acest «caboclo» (denumirea țăranului metis în Amazonia) s-a instalat tocmai aici, relativ departe de fluviu, fiindcă în toată Amazonia locuințele se înșiră invariabil la marginea apei. Apropiindu-mă, observ însă că nu e o excepție: dincolo de coliba pitulată între cîțiva bananieri, curge un rîu care, mai jos, se varsă în Amazon. Același decor de colibă solitară a unei familii angajate în lupta cu natura suverană. Gazda, un metis de vreo 50 de ani, e ceva mai înstărit decît cel ce mă însoțea. Pînă acum a ținut o pereche de cai ce-l ajutau să cultive o suprafață mai mare. Unul i-a pierit însă. Pielea aninată de o grindă, așteaptă sosirea vreunui «merceeiro» (comerciant) ca să fie schimbată pe unelte de fier, chibrituri, sare etc. O carabină străveche, prinsă în cui pe un perete, asigură, din cînd în cînd, vînat proaspăt sau piei pentru schimb. Femeia rîșnește boabe de porumb pentru făină. Alături de ea, o «jaboti» alege de pe jos bucățele dintr-o nucă de caju. Jaboti este o broască țestoasă de uscat, cu carapacea galbenă și capul din «petece» portocalii. Se obișnuiește lesne pe lîngă casele oamenilor și e tolerată nu numai ca viețuitoare complet inofensivă (se hrănește cu iarbă și fructe), dar se bucură de afecțiune. I se dă și nume nostime. Gazda îmi spune că acest animal poate trăi luni în șir fără să mănînce și, dacă din întîmplare un copac cade peste el, jaboti așteaptă cu răbdare să putrezească copacul. Nu-i este teamă decît de «taperi-bazeira», un arbore tentacular. Acesta înainte de a-i putrezi trunchiul, împrăștie o rețea de rădăcini care țin broasca într-o captivitate mai lungă decît vîrsta ei matusalemică.

(Va urma).

4

1) Unicul mijloc de locomoție a originalelor triburi din pădurile virgine este piroga. Rama este atît de frumos împodobită încît pare un adevărat obiect de artă.

2) Locuință... plutitoare.

3) Pe Amazon această vedere este des intîlnită.

4) Școlăriță din tribul Campa. Semnele pe care omul cu «fața albă» le scrie pe tablă i se par tare curioase.

5) Micul Jurna din tribul Daá e tare mîndru de podoabele sale din pene și... dinți de tapir și leopard.

6) În acest punct RIO NEGRO face joncțiunea cu apele gălbui ale Amazonului (Solimões). Se pot observa cu ușurință apele încă neamestecate ale celor două «bulevarde» lichide.

5

6

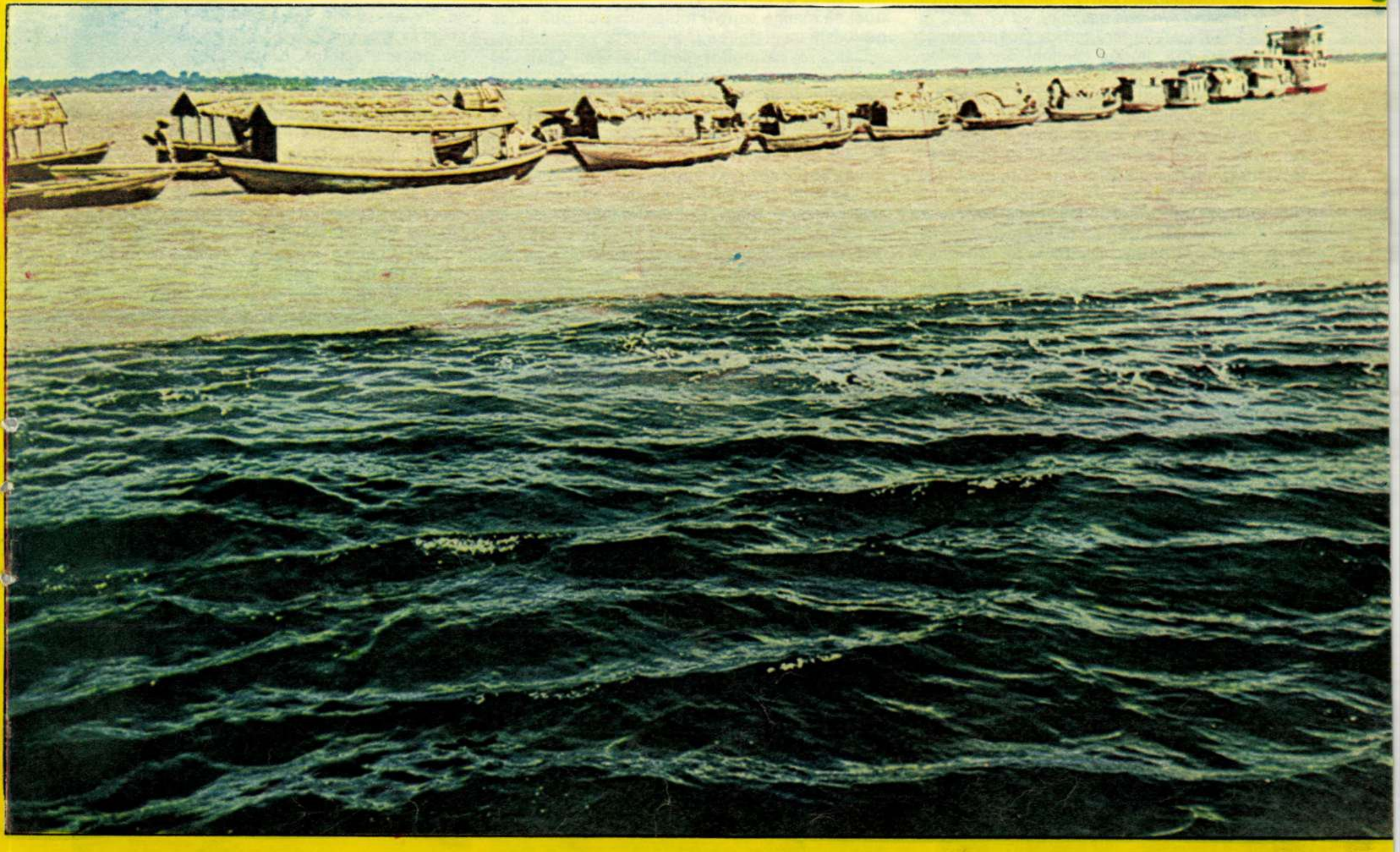

„GREŞELILE" LUI JULES

1828-1905

«În sfîrşit, după două ore de mers, am atins o adîncime de aproape trei sute de metri, adică limita de unde începe să se formeze mărgeanul...
Ce privelişte de nedescris! Vai, de ce nu ne puteam împărtăşi ceea ce simţeam! De ce eram închişi sub casca aceea de metal şi sticlă!»

— O clipă, o clipă, profesore Aronnax! Ce fel de aparat de scufundare utilizaţi pentru a vă plimba nestingheriţi la o adîncime de aproape trei sute de metri? Sau poate că e mai bine să-i punem această întrebare căpitanului Nemo.

— «*Aparatul Rouquayrol — Denayrouze, pe care l-am perfecţionat... Eu, care înfrunt în adîncul mărilor presiuni din cele mai mari, a trebuit să-mi bag capul, ca şi scafandrierii, într-o cască de aramă.*»

— Îmi pare rău, ilustre căpitan, dar «perfecţionarea» dumneavoastră se întemeiază pe nesocotirea unor legi ale fizicii. Din relatarea profesorului Aronnax, ştim că restul costumului e de cauciuc. Or, apa comprimă cauciucul, dar nu şi arama. Drept rezultat, s-ar produce o aspirare violentă a sîngelui spre cap, aşa-numitul «efect de ventuză». La o adîncime de trei sute de metri, unde presiunea apei e de treizeci de atmosfere, adică treizeci de kilograme pe fiecare centimetru pătrat, «ventuza» ar provoca o hemoragie fatală...

Dar nu numai o croazieră de **douăzeci de mii de leghe sub mări,** ci şi **o călătorie spre centrul Pămîntului** poate fi compromisă, de astă dată total, dacă supunem fantezia unei confruntări severe cu adevărul ştiinţific. Specialiştii ne spun că, după erupţii, craterele vulcanilor sînt închise ermetic printr-un dop de lavă răcită. Cum ar fi putut coborî deci profesorul Lidenbrok şi însoţitorii săi pînă la de altfel imposibila mare interioară? Şi cum ar fi rezistat ei la creşterea constantă a temperaturii subterane?...

Cele mai multe erori le cuprinde, însă, cea mai extraordinară dintre călătoriile pe care ni le propune marele nostru prieten: *de la Pămînt la Lună*. În primul rînd, caracteristicile uriaşului Columbiad sînt încă departe de necesităţile teoretice ale închipuitei balistici interplanetare. Obuzul său nu numai că n-ar fi ajuns în vecinătatea palidului nostru satelit, dar n-ar fi depăşit nici limitele atmosferei terestre. Ar trebui proiectat, deci, (pentru că fabricarea lui nu e practic realizabilă) un tun cu caracteristici mult superioare. Ar trebui descoperită şi o pulbere capabilă să imprime obuzului viteza cosmică necesară. Şi ar mai trebui găsiţi oamenii dispuşi să rămînă pentru totdeauna pe Lună, unde nu există un al doilea Columbiad.

Calculele savanţilor membri ai Gun-Club-ului conţin şi o altă eroare de mari proporţii. Viteza obuzului ar creşte de la 0 la 16 kilometri pe secundă în perioada extrem de scurtă a mişcării în interiorul ţevii. În asemenea condiţii, sub efectul acceleraţiei, obiectele din obuz ar cîntări de 64 000 de ori mai mult. Pălăria lui Barbicane, de pildă, şi-ar zdrobi stăpînul sub apăsarea cîtorva zeci de tone. Cît despre pasagerii înşişi, se poate spune că, din punct de vedere al urmărilor experienţei, ar fi tot una dacă ei s-ar afla în interiorul obuzului sau în faţa lui.

(Admirator mărturisit al lui Jules Verne, marele savant Ţiolkovski considera că, pentru reuşita planului Gun-Club-ului, ar fi fost necesar ca: 1) lungimea ţevii să fie de cîteva sute de kilometri, 2) ţeava să fie aşezată orizontal, 3) pasagerii să fie cufundaţi în apă sărată, pentru a putea suporta şocul iniţial. Alexandre Ananoff, un alt pionier al astronauticii, propune o ţeavă de 6 000 de kilometri, în care viteza să crească gradat, pasagerii urmînd să cîntărească doar de două ori greutatea normală.)

Şi lanţul erorilor continuă. La viteza de 16 kilometri pe secundă, rezistenţa păturilor dense ale atmosferei ar fi, probabil, de neînfrînt — sau, oricum, frecarea extrem de intensă ar duce la transformarea obuzului într-o ciudată «stea suitoare», mistuită în cîteva secunde în flăcări, din cauza frecării cu aerul (observaţia este valabilă şi pentru întoarcerea pe Pămînt a temerarilor exploratori). Cît despre căderea pe Lună, ea nu ar putea avea decît urmări catastrofale.

Iată dar că pînă şi rigurosul Jules Verne, aflat în relaţii directe sau epistolare cu unii dintre cei mai renumiţi savanţi ai vremii şi posesor al unui imens fişier cu 25 000 de fişe tehnico-ştiinţifice, se înşela uneori în amănuntele anticipaţiilor sale. *În amănunte* — pentru că ideile generale ale marelui scriitor francez şi-au dovedit, rînd pe rînd, valabilitatea. Aparatul «perfecţionat» de căpitanul Nemo nu este cel mai potrivit mijloc de a cuceri adîncul mărilor, dar încă de pe acum sîntem capabili de uluitoare performanţe submarine şi putem visa la ziua în care Continentul Albastru ne va fi dezvăluit ultimele taine. Sondele de foraj la mari adîncimi ne apropie de centrul Pămîntului într-un ritm mai lent, dar cu mai multă veridicitate decît coborîrea prin labirintul de tuneluri ale vulcanilor stinşi. Iar zborul de la Pămînt la Lună şi în jurul Lunei a fost înfăptuit, deocamdată de emisarii inteli-

1

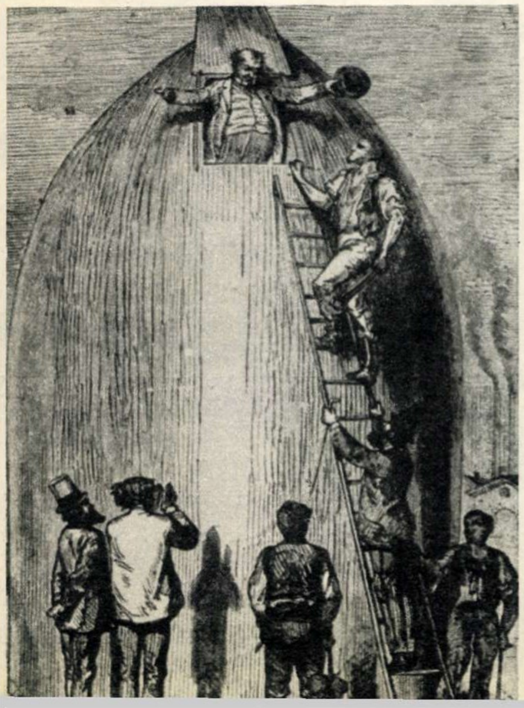

2

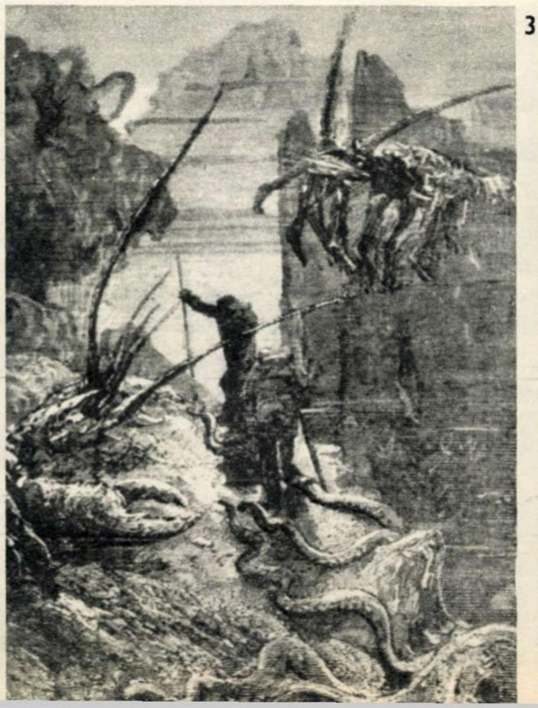

3

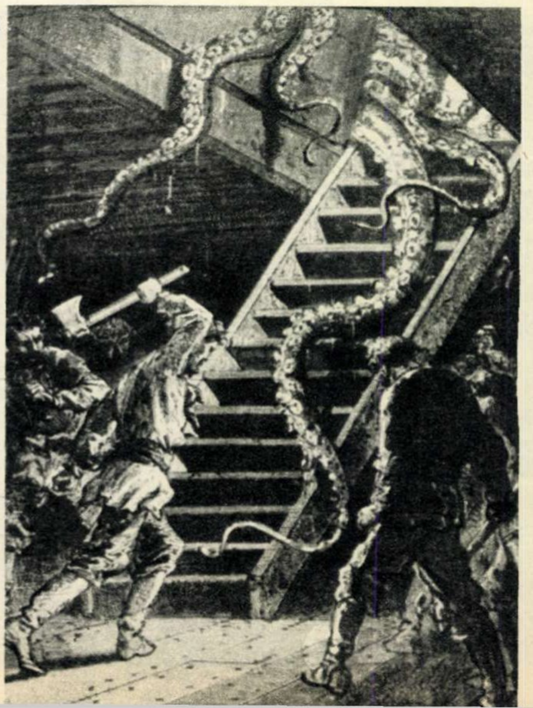

27 SEP 1968
28 SEP. 1968

VERNE

genței și iscusinței noastre, nu cu obuzul lui Barbicane și Ardan, ci cu rachetele concepute de Țiolkovski, Oberth, Goddard, Esnault-Pelterie...

Erorile și nepotrivirile nu trebuie și nu pot să umbrească însă imaginea lui Jules Verne. Căci menirea autorului de cărți științifico-fantastice nu este aceea de a oferi specialiștilor ecuații și scheme, ci de a desprinde din vălmășagul de idei al epocii sale pe acelea care vor rodi mai tîrziu. Marele scriitor era conștient el însuși de acest lucru, atunci cînd spunea, cu neprefăcută modestie: «**TOT CEEA CE INVENTEZ, TOT CEEA CE NĂSCOCESC VA RĂMÎNE MAI PREJOS DE ADEVĂR, PENTRU CĂ VA VENI O ZI ÎN CARE CREAȚIILE ȘTIINȚEI LE VOR ÎNTRECE PE CELE ALE IMAGINAȚIEI**».

ION HOBANA

1) Înaintea călătoriei spre Lună, obuzul cosmic își demonstrează virtuțile pe Pămînt. 2) De-a lungul celor douăzeci de mii de leghe sub mări, Jules Verne îi face pe însoțitorii căpitanului Nemo să întîlnească în Atlantic homari gigantici și crabi uriași... 3)... iar în apele Antilelor le oferă prilejul de a lupta cu un calmar agresiv... 4)... înainte de-a le înfățișa pe căpitan reprimînd încercarea de revoltă a lui Ned Land.

Gravurile sînt reproduse din: «Voyages extraordinaires» de Jules Verne, Collection J. Hetzel-Paris

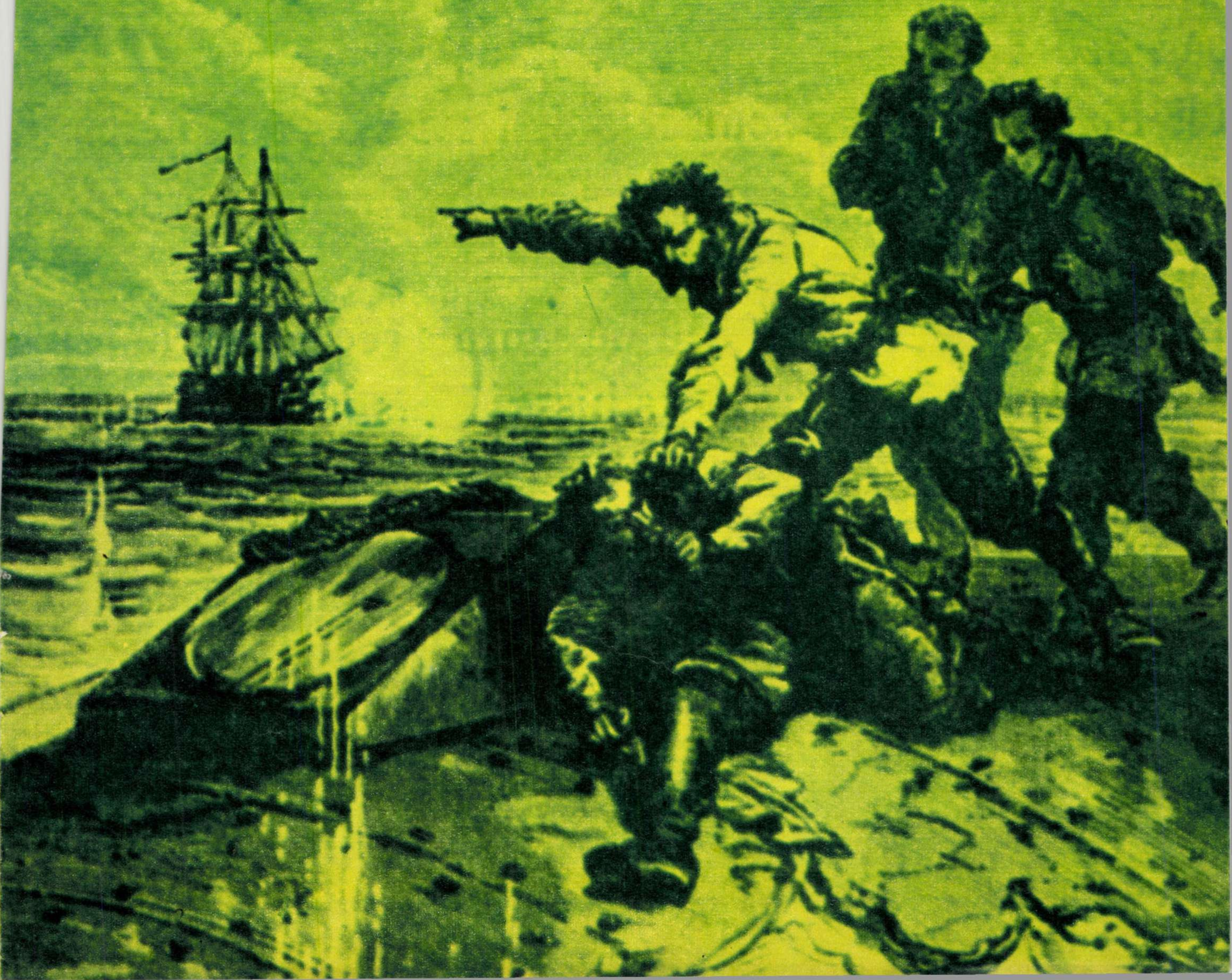

Peggy Fleming şi Beatrice Huştiu: o stea în plină strălucire şi alta care acum se iveşte la orizont.

BRAVO! *din toată inima pentru* BEATRICE

HUŞTIU BEATRICE — cea mai tînără concurentă de pe gheaţa Olimpiadei albe. Dar nu numai aceşti 11 ani şi jumătate ai ei au constituit «atu-ul» care a smuls ropotele de aplauze celor 11 000 de spectatori. Evoluţia ei la libere *a lăsat în urmă patinatoare consacrate. a plăcut şi a încîntat.*

HUŞTIU BEATRICE. Un nume nou pentru spectatorii şi arbitrii de la Grenoble, dar nu şi pentru noi. De cîţiva ani ea este revelaţia, de fapt cîştigătoarea concursurilor republicane ale speranţelor la patinaj artistic organizate de către presa pentru copii. Aceste concursuri au însemnat pentru ea o adevărată şcoală. În curînd, abia întoarsă de la Grenoble, Beatrice va apare din nou pe gheaţă în cadrul celei de-a treia ediţii a Concursului republican al speranţelor la patinaj artistic dotat cu cupa «Cutezătorii». O aşteptăm, convinşi că succesul de la Olimpiada albă i-a dat şi mai mult «aripi», că el a însemnat pentru Beatrice un imbold real pentru pregătirea în vederea viitoarelor confruntări internaţionale. Adresîndu-i un BRAVO! din toată inima, dorim ca la viitoarea Olimpiadă albă, cînd va fi mai mare cu patru ani, să-i putem publica o fotografie pe... podiumul învingătorilor.

C.D.

Echipajele de bob 2 persoane, victorioase: Monti — De Paolis (Italia) locul 1, Floth — Boder (R.F. a Germaniei) locul II şi Panţuru — Neagoe (România) locul III.

JEUX OLYMPIQUES D'HIVER X GRENOBLE 1968

La Grenoble, în timpul Olimpiadei albe, nu s-a vorbit numai despre românii Panţuru, Neagoe şi Huştiu Beatrice, ci şi despre cîţiva fotografi amatori ale căror fotografii pe teme sportive prezentate în cadrul expoziţiei organizate aici le-au adus «Marele premiu al oraşului Grenoble». Unul dintre ei, Ion Mihăică, a primit încă o distincţie, «Premiul prefectului de l'Isère» pentru fotografia de sus, intitulată: «Cu gîndul la Olimpiadă».

O NOAPTE DE NEUITAT

Au trecut zilele Olimpiadei albe...

A fost foarte frumos. Nu-i aşa? Am văzut munţi în ceaţă, ca în legende... Am văzut fetele zburînd pe schiuri mai aprig ca băieţii... Am văzut-o pe micuţa **Beatrice** întrerupînd fuga lui Richard Kimble... Am tremurat de emoţie la meciul acela teribil de hochei între **Firsov** şi **Nedomanski,** adevărat film de aventuri la miezul nopţii...

Au fost două săptămîni minunate, şi totul datorită ŞTIINŢEI, care a reuşit să reproducă o imagine — una singură — în 600 000 000 exemplare, şi asta cu viteza gîndului...

Acum, cînd zilele Olimpiadei albe au rămas în urmă, iar afişul cu «Jeux Olympiques» ne apare doar în vis, hai să-ncercăm împreună un joc. Un joc prin care să-l alegem pe cel mai simpatic erou al Olimpiadei, oferindu-i o cupă. Să zicem Cupa «Gösta Berling», sau, şi mai bine, Cupa «Gerilă», în amintirea frigurosului personaj din povestea lui Harap Alb.

Pe cine propuneţi? Îl propuneţi, ştim bine, în primul rînd pe **Killy.** Pentru că ştie să se unduie pe zăpadă ca pescuitorii de perle sub apă, şi mai ştie să calculeze unghiuri şi tangente mai bine decît cîştigătorul Olimpiadei matematicilor. Ce-ar fi totuşi să ne gîndim un pic la italianul **Franco Nones?** Vă daţi seama ce-a făcut **Franco?** I-a învins pe nordici. Deşi soarele topeşte zăpada la el acasă, în Italia... Dar ce-or să spună cei care au aplaudat-o pe **Peggy Fleming,** fata din Colorado, care părea să plutească înfăşurată în o mie de văluri. Ca să nu mai vorbim de **Oleg şi Ludmila,** care au mutat, prin arta lor, «Lacul lebedelor» şi «Teatrul Mare» la Grenoble...

Parcă vă aud protestînd. Îl vreţi pe norvegianul **Mayer,** recordmen mondial şi olimpic, cîştigător al medaliei de aur la patinaj viteză. O propuneţi, mai ales voi, fetele, pe frumoasa **Nancy Greene,** care a adus pe Chamrousse mirosul de brad al pădurii canadiene. Sau pe suedeza **Toini Gustavsson,** care ştie să zîmbească precum simpaticul «Iacob, sărăcie-n-tr-un picior», prietenul lui Johann Boyer. Sau pe marele învins **Mäntyranta,** dar care s-a bătut ca leul, în ştafetă, pînă la ultimul centimetru, amintindu-ne că e, de fapt, al treilea alergător pe schiuri din istorie, cu cele zece medalii ale lui, după **Sixten Jernberg,** care a adunat 15, şi după **Veikko Hakulinen,** care s-a oprit la ...14.

Cum aţi spus? Da... Aveţi dreptate... i-am uitat pe hocheişti... Am uitat driblingurile lui **Hanek,** am uitat motoraşele din picioarele lui **Nedomanski,** am uitat «bombele» lui **Firsov...**

Şi-atunci ce facem? Cum rămîne?

Şi pentru că există atîtea argumente **pro** şi **contra,** am o propunere care, sînt sigur, va întruni unanimitatea. Ce-ar fi să-i propunem pe **Neagoe** şi pe **Panţuru** pentru Cupa «Gösta Berling» sau «Gerilă»? De acord? Am cinsti astfel amintirea acelei nopţi de gheaţă, petrecută pe marginea jgheaburilor de la Alpe d' Huez. Am cinsti astfel prima medalie olimpică românească la Jocurile de iarnă.

De fapt, **Panţuru** şi **Neagoe** au şi cucerit această Cupă, cu sau fără aprobarea noastră. Peste ani şi ani, numele lor va fi cunoscut de toţi. Ei au deschis pîrtia... Aşa cum toţi ştim că **Iosif Sîrbu** a cucerit prima medalie olimpică de aur, iar căpitanul **Rang,** călăreţul, a fost PRIMUL nostru olimpic pe podium, chiar dacă a fost numai... de argint, la Berlin, în anul 1936.

De-acord cu **Panţuru** şi **Neagoe?** Dacă da, atunci, dragă cititorule, notează-ţi undeva că în revista «Cutezătorii» nr. 9 figurează primii cîştigători ai unei medalii olimpice româneşti la Jocurile de iarnă. Iar peste 20 sau 30 de ani, cînd vei fi, poate, secretarul de redacţie al revistei pe care o ai în mînă, vei putea scrie o minunată evocare a unei nopţi de neuitat...

IOAN CHIRILĂ

Jean-Claude Killy, acest «rege al munţilor», triplu campion olimpic în probele de schi coborîre, slalom uriaş şi slalom special.

Vacanțele unui tînăr liniștit

SCENARIU: ALEXANDRU BOGDAN DESENE: V. BACIU

DIM DUNĂREANU, UN TÎNĂR ȘI CUNOSCUT FIZICIAN, DOREȘTE SĂ DEVINĂ MEMBRU AL CLUBULUI CUTEZĂTORII. PRIMA MISIUNE ÎN VEDEREA PRIMIRII SALE ÎN CLUB O PRIMEȘTE ÎN MOMENTUL ÎN CARE TOCMAI SE PREGĂTEA SĂ PLECE ÎN MUNȚII VRANCEI, LA O PRIETENĂ, FIICA CUNOSCUTULUI GEOLOG PETRE BOGDAN. CEI DOI TINERI SÎNT ATRAȘI ÎNTR-O CURSĂ, ÎN TIMP CE PROFESORUL BOGDAN RĂMÎNE SINGUR.

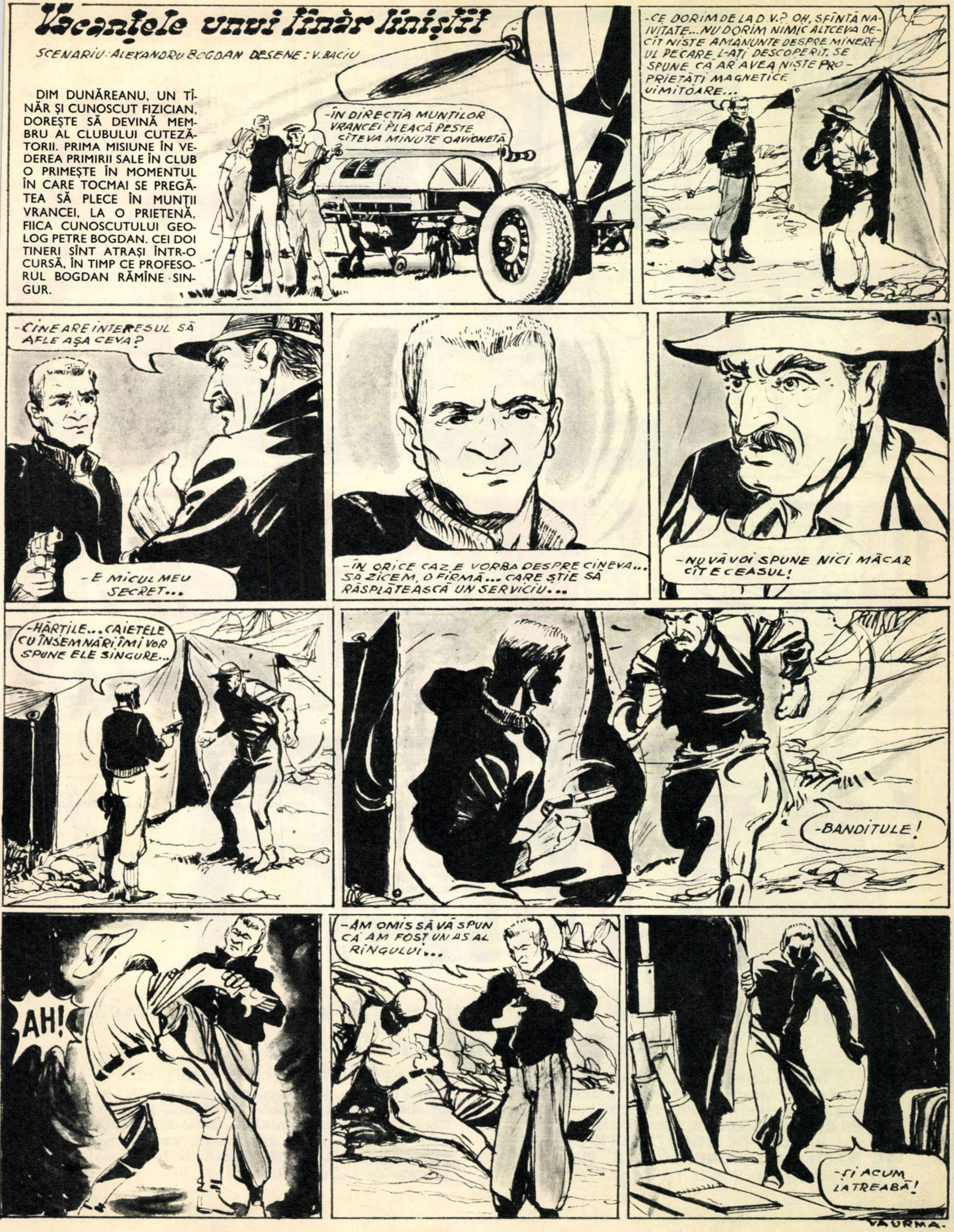
-ÎN DIRECȚIA MUNȚILOR VRANCEI PLEACĂ PESTE CÎTEVA MINUTE O AVIONETĂ
-CE DORIM DE LA D.V.? OH, SFÎNTĂ NAIVITATE... NU DORIM NIMIC ALTCEVA DECÎT NIȘTE AMĂNUNTE DESPRE MINEREUL PE CARE L-AȚI DESCOPERIT. SE SPUNE CĂ AR AVEA NIȘTE PROPRIETĂȚI MAGNETICE UIMITOARE...
-CINE ARE INTERESUL SĂ AFLE AȘA CEVA?
-E MICUL MEU SECRET...
-ÎN ORICE CAZ E VORBA DESPRE CINEVA... SĂ ZICEM, O FIRMĂ... CARE ȘTIE SĂ RĂSPLĂTEASCĂ UN SERVICIU...
-NU VĂ VOI SPUNE NICI MĂCAR CÎT E CEASUL!
-HĂRȚILE... CAIETELE CU ÎNSEMNĂRI ÎMI VOR SPUNE ELE SINGURE...
-BANDITULE!
AH!
-AM OMIS SĂ VĂ SPUN CĂ AM FOST UN AS AL RINGULUI...
-ȘI ACUM LA TREABĂ!
VA URMA.

AVENTURILE *lui Manolică*

Povestite de
OVIDIU ZOTTA
Desenate de
BURSCHI

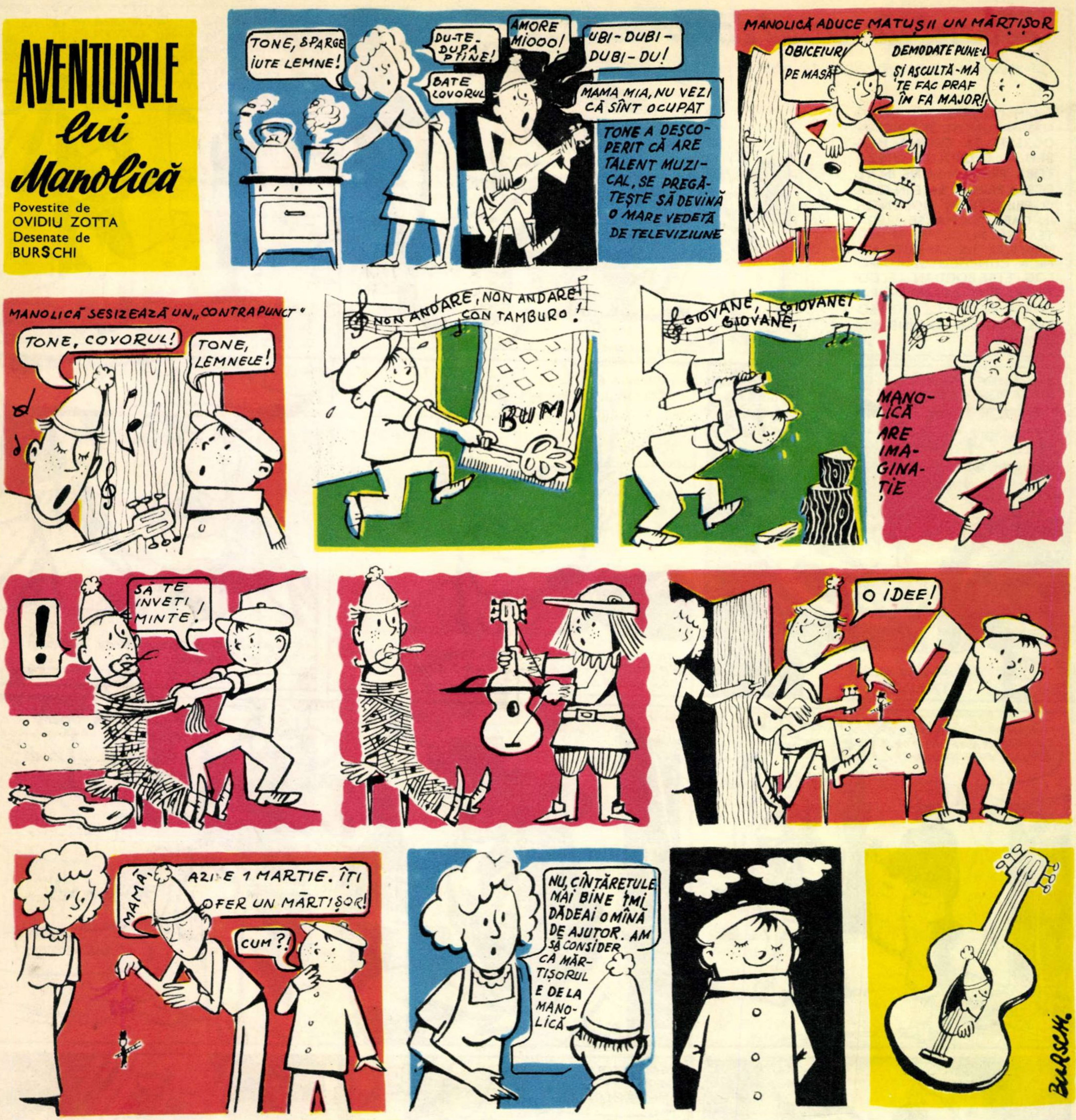
TONE, SPARGE IUTE LEMNE!
DU-TE DUPĂ PÎINE!
BATE COVORUL
AMORE MIOOO!
UBI-DUBI-DUBI-DU!
MAMA MIA, NU VEZI CĂ SÎNT OCUPAT
TONE A DESCOPERIT CĂ ARE TALENT MUZICAL, SE PREGĂTEȘTE SĂ DEVINĂ O MARE VEDETĂ DE TELEVIZIUNE
MANOLICĂ ADUCE MĂTUȘII UN MĂRȚIȘOR
OBICEIURI DEMODATE PUNE-L PE MASĂ ȘI ASCULTĂ-MĂ TE FAC PRAF ÎN FA MAJOR!
MANOLICĂ SESIZEAZĂ UN „CONTRAPUNCT"
TONE, COVORUL!
TONE, LEMNELE!
NON ANDARE, NON ANDARE CON TAMBURO!
BUM!
GIOVANE, GIOVANE, GIOVANE!
MANOLICĂ ARE IMAGINAȚIE
!
SĂ TE INVEȚI MINTE!
O IDEE!
MAMĂ, AZI E 1 MARTIE. ÎȚI OFER UN MĂRȚIȘOR!
CUM?!
NU, CÎNTĂREȚULE, MAI BINE ÎMI DĂDEAI O MÎNĂ DE AJUTOR. AM SĂ CONSIDER CĂ MĂRȚIȘORUL E DE LA MANOLICĂ
BURSCHI

STOP! Noi surprize pentru fraţii voştri mai mici în revista «LUMINIȚA» din luna februarie.

Începe colecția «Cartea mea frumoasă» **care poate fi detașată din revistă. În acest număr: pagini poloneze. În numerele următoare, povestiri de Pierre Gamarra, Giani Rodari și alții.**
PAGINA DE CONSTRUCȚII CUPRINDE MACHETA AVIONULUI, I.A.R. 813.
FIX ȘI VIX, OMULEȚUL LUI GOPO, MAIMUȚA KIO VĂ VOR AMUZA CU NOI ÎNTÎMPLĂRI.

Altă noutate. Cu o lucrare literară, tehnică sau artistică deosebită, puteți participa la marele Concurs al revistei **«Luminița», «Bilet de vacanță», care vă oferă numeroase premii, vacanțe gratuite la mare, la munte, aparate de fotografiat, aparate de radio cu tranzistori.**

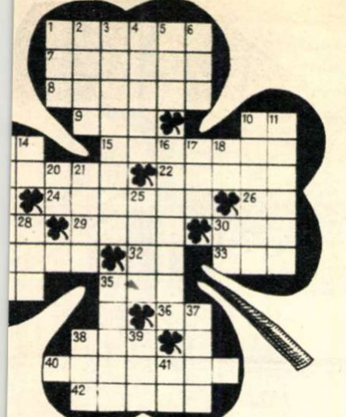

Cuvinte încrucișate

„MĂRȚIȘOARE“

ORIZONTAL. 1) Vestit interpret de muzică populară care a compus «Hora mărțișorului»; 7) Agățat; 8) A spune versuri; 9) Rangă; 10) Scule!; 12) «...cu căpșuni», tablou de Theodor Aman; 15) Între martie și aprilie; 19) Pasăre; 22) Mărțișor pentru întîrziați; 23) Cînd intri la... Romarta! 24) Cea mai simplă unitate anatomică; 26) Notă muzicală; 27) Li se potrivesc... potcoavele; 29) Înfloresc în luna mai; 30) Pereche; 31) Listă de greșeli; 32) Cade! 33) Poezie din ciclul «Mărțișoare» de Tudor Arghezi (2 cuv.); 34) Neastîmpăratul primăverii; 35) Scîrțîie din roți alene; 36) Perioadă istorică; 38) Luna florilor; 40) Vin o dată cu mărțișoarele, vestind sosirea primăverii; 42) Poezie de Alecsandri în care crengile de lozie împodobite cu muguri argintii sînt numite de autor «mărțișori»;

VERTICAL. 1) Mărțișorul oferit; 2) Un mărțișor... circular! 3) Alt model de mărțișoare (pl.); 4) Mărțișor care dă palpitații; 5) Etaj; 6) Începe returul în primăvara aceasta de pe locul...???; 10) Mărțișor pentru cei ce-și scriu regulat temele; 11) Mărțișoare pentru guralivi sau mărțișoare cu cheițe; 12) Mărțișoare pentru urechi; 13) Rimează cu tractoare cu care de altfel se întîlnesc primăvara; 14) Sere 16) Un șirag de mărțișoare (pl.); 17) A ieși cu tractoarele pe cîmp; 18) Doine! 20) Unu la table! 21) Mărțișoarele de față. 25) Brînză de primăvară; 28) Leagănul dracilor din basme; 30) Peneș! 35) Înfrunzesc o dată cu primăvara (sing.). 37) Vine după cele nouă babe; 39) Numele din medalion. 41) Are mulți căței (mold.).

MIHAI PĂTRAȘCU

Dicționar la îndemînă: LOM, EC, AI

AU FOST ÎNMÎNATE PREMIILE LA CONCURSUL *„COMORILE PATRIEI“*

Iat-o pe BOIER MARIANA din Bonț-Gherla cu premiul obținut la concurs.

Cîteva cuvinte despre Mariana. Este președintă de detașament și cea mai bună la învățătură din clasă. În urma obținerii premiului II la concursul nostru, a primit zeci de scrisori din țară în care copiii o felicită, îi cer fotografia și vor să corespondeze cu ea.

LA GALAȚI bicicleta a fost înmînată lui AVĂDANEI CRISTIAN de la Școala generală nr. 13, în cadrul unei adunări pe oraș.

TOATE CELELALTE PREMII AU FOST TRIMISE LA DESTINAȚIE PRIN POȘTĂ.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

ANUNȚ

ÎNTRUCÎT O MARE PARTE DINTRE CITITORII NOȘTRI CONCUREAZĂ ATÎT LA «COMORILE PATRIEI» CÎT ȘI LA MINI-TEHNICUS REDACȚIA, ÎN DORINȚA DE A DA TIMP DE GÎNDIRE ȘI LUCRU CELOR CE CONCUREAZĂ LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS, A HOTĂRÎT SĂ AMÎNE ÎNCEPEREA CONCURSULUI «COMORILE PATRIEI», SERIA A II-A, PENTRU O DATĂ CE VA FI ANUNȚATĂ ULTERIOR.

Cîștigătoare prin tragere la sorți la «Concursul săptămînii» — MATEMATICĂ — RADU MADLENA — LICEUL NR. 1 — TECUCI. Răspunsul corect: 10,67 m.

CONCURSUL SĂPTĂMÎNII

GEOGRAFIE

IATĂ PATRU TEMERARI NAVIGATORI! PRIMUL ESTE CONSIDERAT DESCOPERITORUL AMERICII, AL DOILEA A ÎNTREPRINS PRIMA CĂLĂTORIE ÎN JURUL GLOBULUI, AL TREILEA A DESCOPERIT ȚĂRMUL ESTIC AL AUSTRALIEI, IAR AL PATRULEA ESTE UNUL DIN DESCOPERITORII ANTARCTIDEI.

AFLAȚI NUMELE CELOR PATRU NAVIGATORI ȘI PUNEȚI ÎN DREPTUL FIECĂRUIA NUMELE CORĂBIEI PE CARE A COMANDAT-O. TRECEȚI-LE APOI PE CUPON.

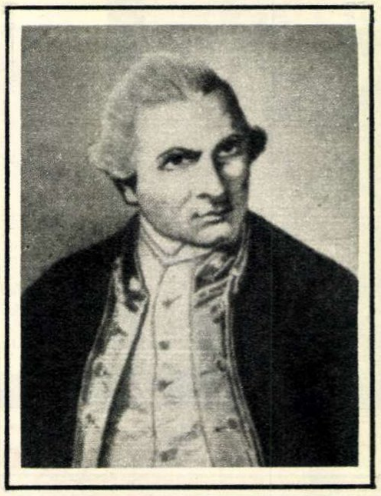

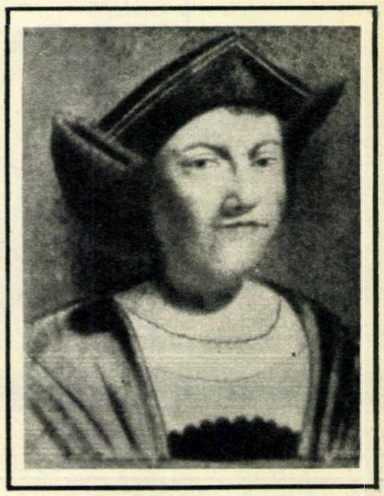

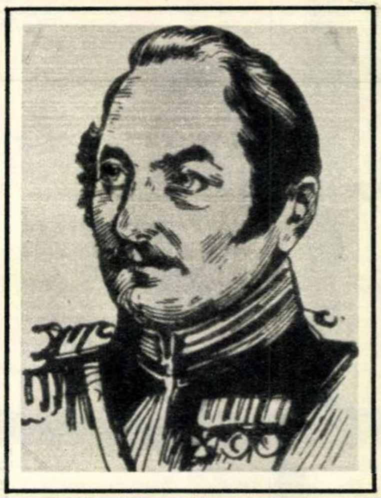

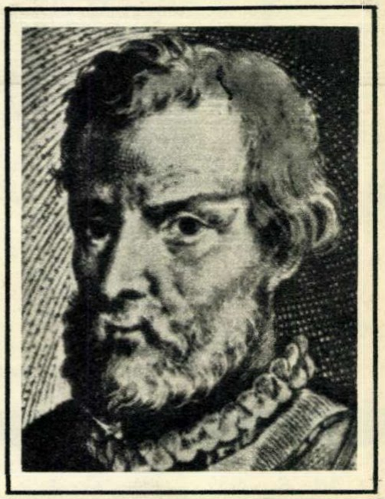

CUPON - GEOGRAFIE

Numele și prenumele . . . .
Adresa exactă . . . .
. . . . Clasa . . . .
Răspunsurile:
1 . . . .
2. . . . .
3. . . . .
4. . . . .

După ce ați trecut răspunsurile pe cupon, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției noastre la cel mult 5 zile după apariția numărului cu mențiunea: «PENTRU CONCURSUL SĂPTĂMÎNII-GEOGRAFIE».

Scenariu de
VASILE MĂNUCEANU
Ilustrații de
GHEORGHE MARINESCU

Comoara lui DROMICHETE

Rezumatul capitolelor precedente

ARMATELE MACEDONENE SÎNT TOT MAI ISTOVITE ÎN LUPTA PE CARE O DUC ÎMPOTRIVA GEȚILOR. AGATOCLE, FIUL LUI LISIMAH, CARE-I ATÎȚASE PE MACEDONENI ÎN LUPTĂ, ÎMPREUNĂ CU ALTE CĂPETENII, ESTE LUAT PRIZONIER. NUMAI TÎNĂRUL GENERAL MELISANDRU ÎNCEARCĂ SĂ REZISTE. EL STRÎNGE CETELE DE FUGARI ȘI-I ATACĂ DIN NOU PE GEȚI.

Bibl. Reg.

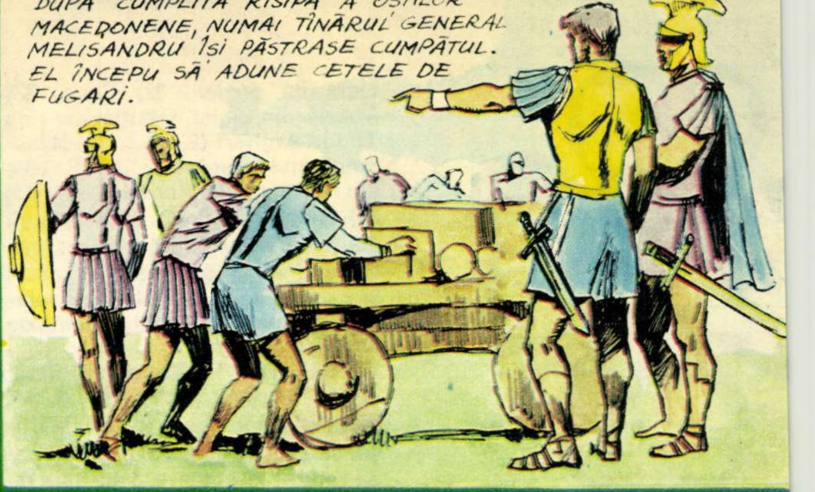
DUPĂ CUMPLITA RISIPĂ A OȘTILOR MACEDONENE, NUMAI TÎNĂRUL GENERAL MELISANDRU ÎȘI PĂSTRASE CUMPĂTUL. EL ÎNCEPU SĂ ADUNE CETELE DE FUGARI.

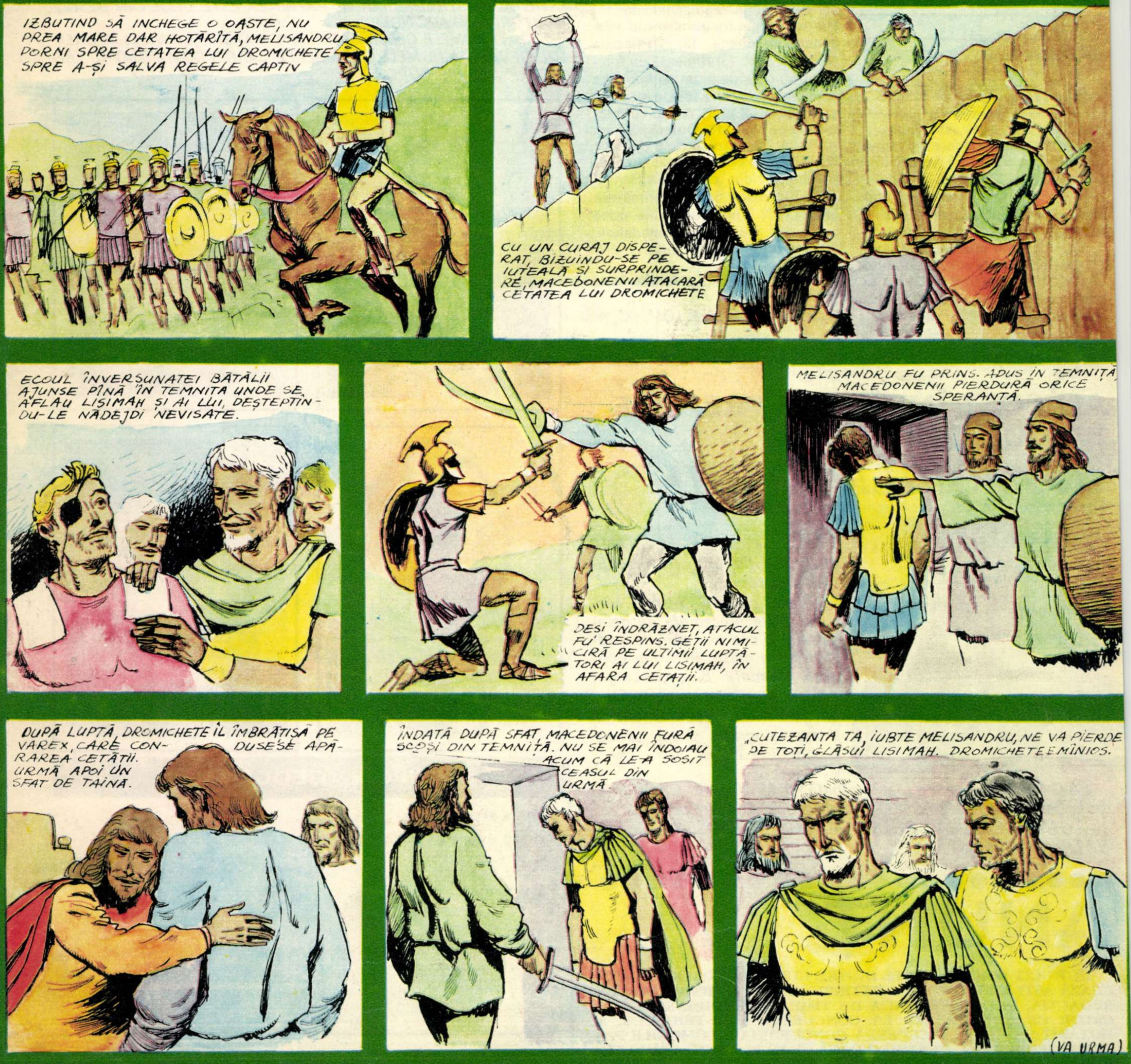
IZBUTIND SĂ INCHEGE O OASTE, NU PREA MARE DAR HOTĂRÎTĂ, MELISANDRU PORNI SPRE CETATEA LUI DROMICHETE SPRE A-ȘI SALVA REGELE CAPTIV
CU UN CURAJ DISPERAT, BIZUINDU-SE PE IUTEALĂ ȘI SURPRINDERE, MACEDONENII ATACARĂ CETATEA LUI DROMICHETE
ECOUL ÎNVERȘUNATEI BĂTĂLII AJUNSE PÎNĂ ÎN TEMNITA UNDE SE AFLAU LISIMAH ȘI AI LUI, DEȘTEPTÎNDU-LE NĂDEJDI NEVISATE.
DEȘI ÎNDRĂZNEȚ, ATACUL FU RESPINS. GEȚII NIMICIRĂ PE ULTIMII LUPTĂTORI AI LUI LISIMAH, ÎN AFARA CETĂȚII.
MELISANDRU FU PRINS. ADUS ÎN TEMNIȚĂ, MACEDONENII PIERDURĂ ORICE SPERANȚĂ.
DUPĂ LUPTĂ, DROMICHETE ÎL ÎMBRĂȚIȘĂ PE VAREX, CARE CONDUSESE APĂRAREA CETĂȚII. URMĂ APOI UN SFAT DE TAINĂ.
ÎNDATĂ DUPĂ SFAT, MACEDONENII FURĂ SCOȘI DIN TEMNIȚĂ. NU SE MAI ÎNDOIAU ACUM CĂ LE-A SOSIT CEASUL DIN URMĂ.
„CUTEZANȚA TA, IUBTE MELISANDRU, NE VA PIERDE PE TOȚI, GLĂSUI LISIMAH. DROMICHETE E MÎNIOS.
(VA URMA)

«CUTEZĂTORII» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Telefon 17.60.10 TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA SCÎNTEII»
Prezentarea artistică POMPILIU DUMITRESCU. Prezentarea grafică LUCIA SICOMAȘ

PREȚ
1 LE

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

11

JOI, 14 MARTIE
1968, ANUL II

SĂPTĂMÎNA PRIMĂVERII: Bucuroși de oaspeți!

Foto: GR. PREPELITĂ

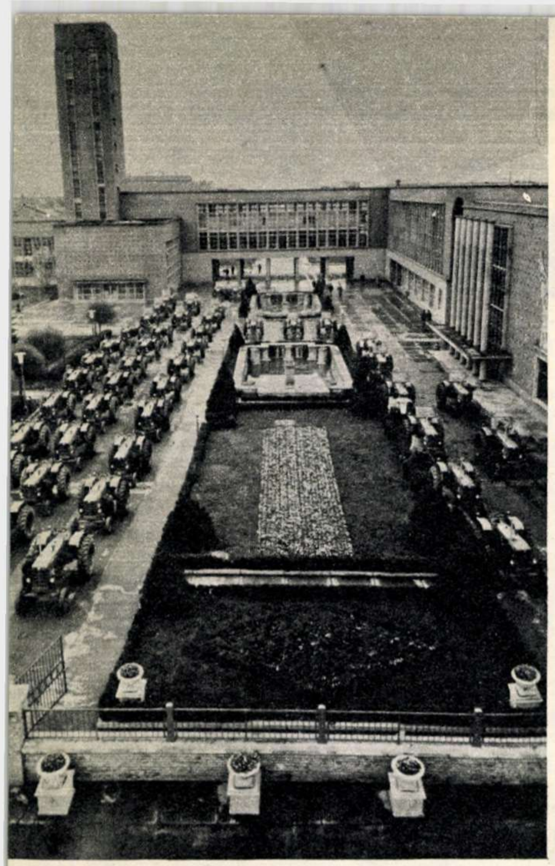

Agenția de presă „CUTEZĂTORII“ transmite din Brașov

- **Al 200 000-lea tractor românesc** a părăsit zilele trecute porțile cunoscutei uzine brașovene. De reținut că tractoarele făurite aici pot fi întîlnite nu numai la noi, ci și în peste alte 55 de țări de pe cele cinci continente.
- **Cei mai tineri sportivi din Brașov** s-au întîlnit recent cu trei maeștri emeriți ai sportului (scrimerii Ionel Drîmbă, Tănase Mureșanu și voleibalistul Nicolae Bărbuță). A avut loc un foarte instructiv și educativ schimb de păreri despre modul cum se obține succesul în sportul de performanță.
- În timp ce transmitem, vînătoarea muzicală a «Cerbului de aur» abia s-a încheiat. Cîștigătorii trofeelor: **Jacques Hustin** Belgia, **Josef Laufer**-Cehoslovacia, **Kalinka**-Belgia.

În numărul viitor: portretele laureaților și multe amănunte în legătură cu această atractivă manifestare artistică.

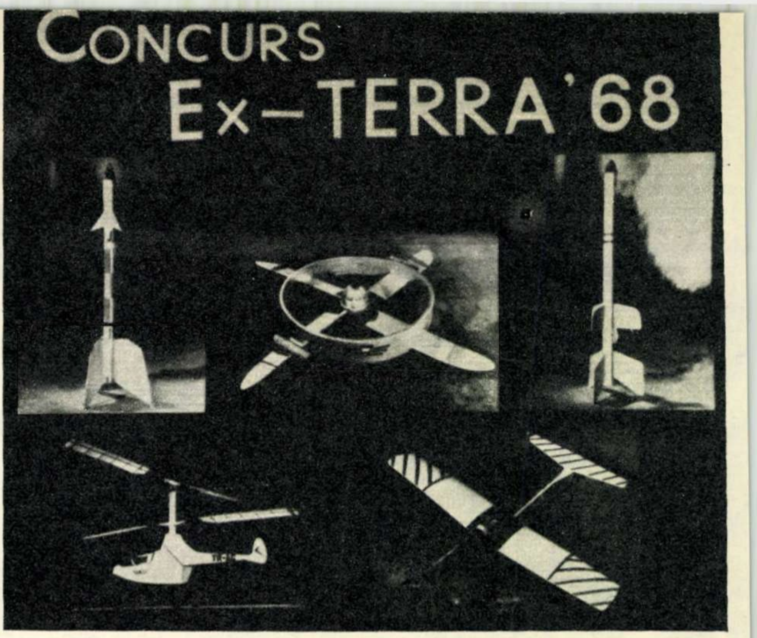

TELEVIZIUNEA ROMÂNĂ INIȚIAZĂ PENTRU VOI UN CICLU DE EMISIUNI-CONCURS **«EX-TERRA '68».** ÎNDEMÎNAREA ȘI FANTEZIA VOASTRĂ VOR FI SOLICITATE DIN PLIN LA CONSTRUIREA UNOR VARIATE TIPURI DE AERO ȘI RACHETOMODELE. EMISIUNEA DE DESCHIDERE A CONCURSULUI ARE LOC LA **17 MARTIE, ORELE 9,15.** LĂMURIRI SUPLIMENTARE LA TELEFONUL 13 02 81

SPRIJIN DEPLIN EROICULUI POPOR VIETNAMEZ

Unul din evenimentele de seamă ale vieții internaționale din ultima săptămînă a fost desfășurarea la Sofia, în zilele de 6-7 martie, a Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, consfătuire la care au luat parte delegații la cel mai înalt nivel.

Consfătuirea a adoptat o Declarație cu privire la amenințarea la adresa păcii ca urmare a extinderii agresiunii americane în Vietnam, document în care statele socialiste participante la Tratatul de la Varșovia își afirmă încă o dată, cu toată tăria, profunda lor solidaritate cu lupta eroicului popor vietnamez, grija plină de răspundere pentru soarta păcii în lume. Întreaga activitate a delegației noastre la Consfătuire, condusă de tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat al R.S.R., se înscrie pe linia politicii externe a partidului și guvernului nostru, este închinată țelului nobil de slujire a intereselor poporului român, militării active pentru zădărnicirea planurilor agresive ale cercurilor imperialiste, cauzei socialismului și păcii în lume.

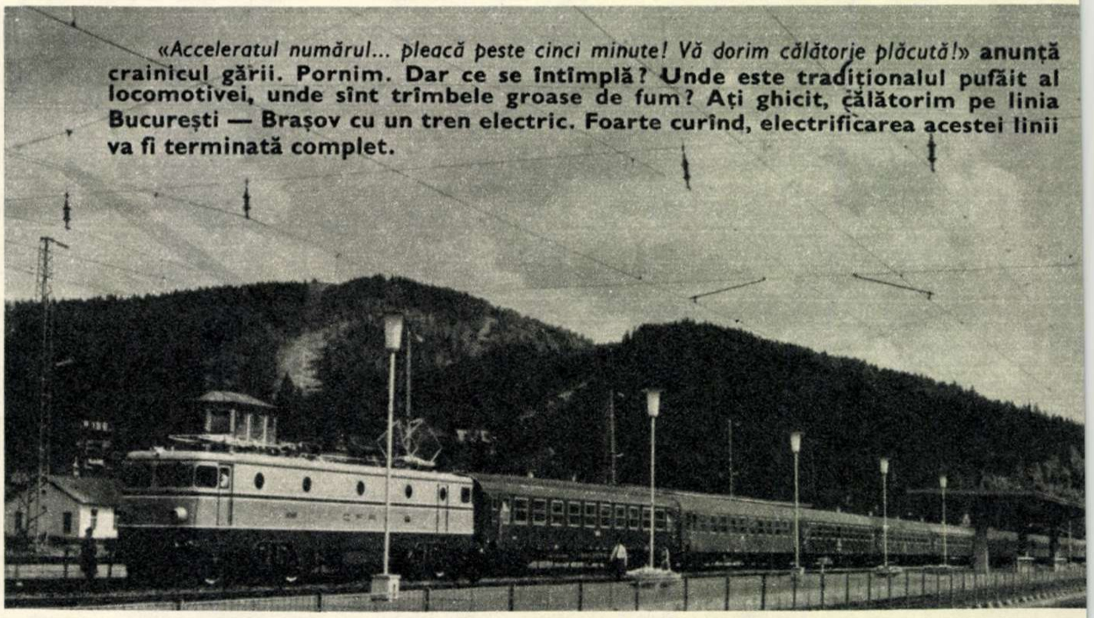

«Acceleratul numărul... pleacă peste cinci minute! Vă dorim călătorie plăcută!» **anunță crainicul gării. Pornim. Dar ce se întîmplă? Unde este tradiționalul pufăit al locomotivei, unde sînt trîmbele groase de fum? Ați ghicit, călătorim pe linia București — Brașov cu un tren electric. Foarte curînd, electrificarea acestei linii va fi terminată complet.**

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

În timp ce luptătorii Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de Sud duc lupte grele împotriva agresorilor pentru eliberarea patriei, în lumea întreagă au loc ample manifestări de solidarizare cu lupta dreaptă a poporului vietnamez. *În fotografia* noastră o imagine a demonstrației femeilor japoneze pentru încetarea războiului în Vietnam, pentru pace.

CURAJ

Fumul gros inundă camera. În cîteva locuri chiar se ridică flăcări. Trei copii plîng, țipă. Primejdia de incendiu e din ce în ce mai mare. Dar... în acest moment sosește o școlăriță. Sparge geamul și intră. Scoate copiii afară și cu pături, cu apa ce-o are la îndemînă stinge focul. Unde s-au petrecut toate acestea? În comuna Sînmartin, județul Bihor. Cine este curajoasa? Pioniera Bizubac Violeta, elevă a școlii generale din comună.

OCOLUL LUMII
într-o pagină

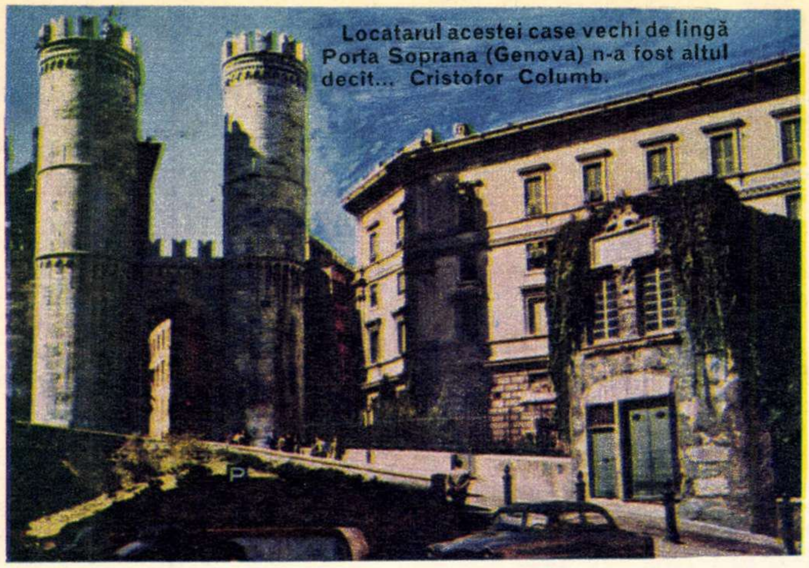
Locatarul acestei case vechi de lîngă Porta Soprana (Genova) n-a fost altul decît... Cristofor Columb.

ASTRONOM LA 15 ANI

(pag 12—13)

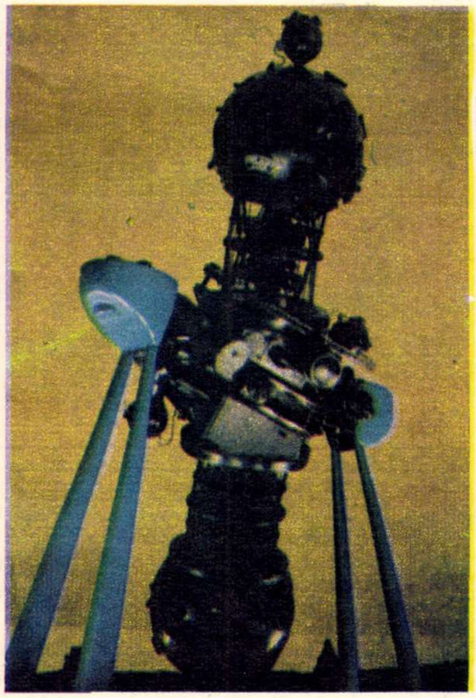

JUNGLA AMAZONIEI
(pag. 8—9)

Vă prezentăm trei noi insigne ale organizației noastre: **insigna de comandant de unitate** *(cu litera C roșie)*, **insigna de comandant de detașament** *(cu litera C albastră) și* **insigna de tabără.**

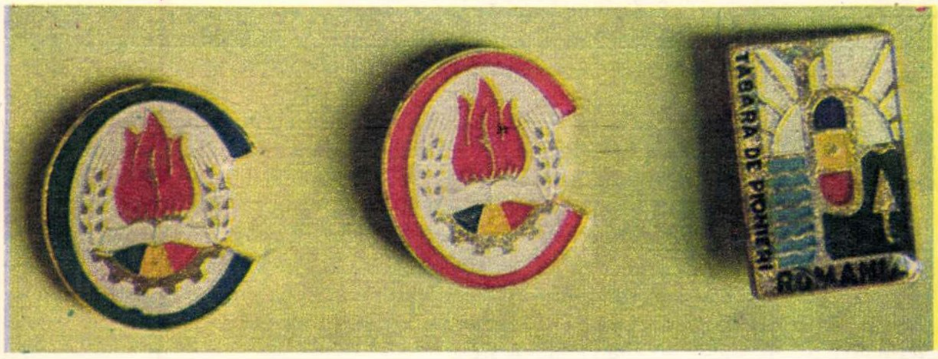

UN TUNEL ÎN FLĂCĂRI? MĂRUNTAIELE PĂMÎNTULUI ÎN ARȘIȚA VULCANILOR? NU. IMAGINEA DIN DREAPTA REPREZINTĂ ARTERA AORTĂ, VĂZUTĂ DIN APROPIEREA INIMII. EXPLORATOR: MARELE FOTOGRAF SUEDEZ **LENNART NILSSON.**

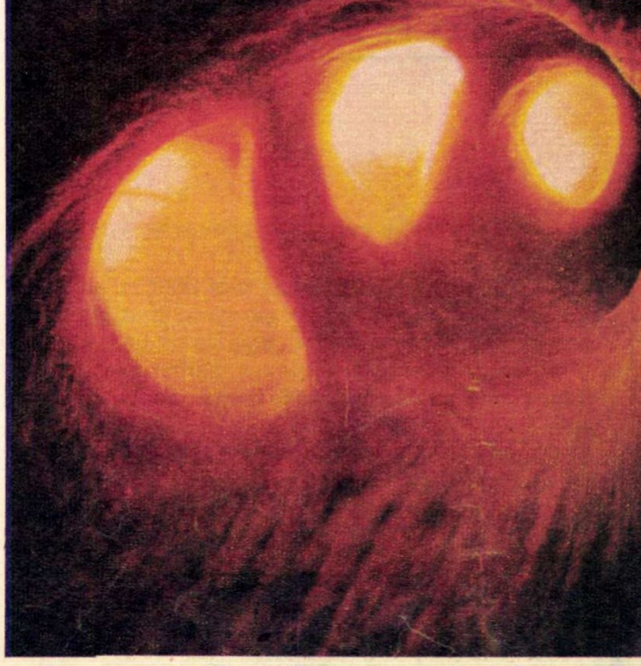

Anchetă realizată de GRAȚIELA VÎNTU

TE-AI SIMȚIT

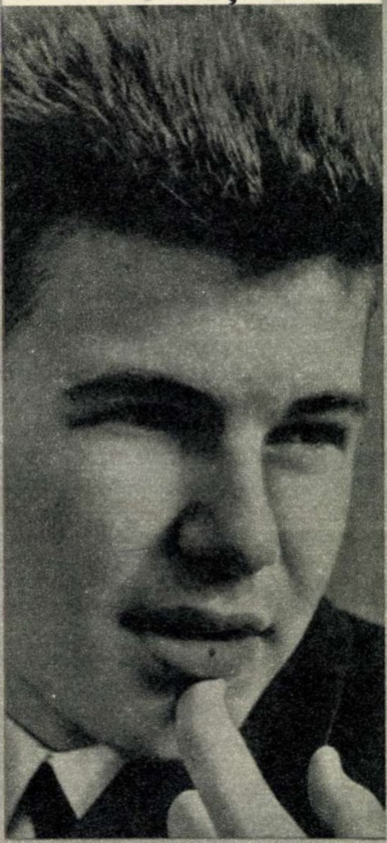

V-ați simțit, în cine știe ce împrejurare, singuri, izolați, prin gîndurile ori prin acțiunile voastre, de toți cei care vă înconjoară, asemenea lui Robinson naufragiat pe o insulă pustie?

Urmăresc cu atenție reacțiile celor patru tineri cărora le pun această întrebare: două fete și doi băieți, elevi în clasa a IX-a C a Liceului nr. 32. După o clipă de surpriză, de parcă aș fi descoperit un secret pe care-l credeau bine tăinuit, convorbirea pornește năvalnică. Ai zice că fiecare atîta aștepta: să se destăinuie.

— O, da — izbucnește Țuți, pe numele ei din catalog: Popescu Natalia — de cîte ori! Singură printre prietene — vă puteți imagina ceva mai rău decît asta? Uneori am pur și simplu impresia că îndată ce-mi spun o părere, se formează o adevărată coaliție: coaliția «anti-Țuți»!

— Și eu m-am simțit izolat de cei pe care-i credeam prietenii mei cei mai buni — mărturisește Dan Popescu. Oare ce ați fi simțit în locul meu: ziceam că am niște prieteni buni, acasă, în cartier. Îi cunoșteam doar din copilărie! Și într-o bună zi se mută, cu părinții, în altă parte și nici măcar «la revedere!» nu vin să-mi zică...

— Eh, dacă mă gîndesc la prieteni, «filozofează» un al treilea interlocutor — Tudor Aderca — vorba epigramei: «De prieteni, ce să spun, /Sînt ca pepenii/ Și deci/ Trebuie să-ncerci cincizeci/ Ca să dai de unul bun»...

Așadar, prietenii. Iată principalul tărîm pe care calcă, singuratici, pașii interlocutorilor mei și e cît pe-aci să încerc să aprofundez subiectul, intrînd în analiza nepotrivirii caracterelor, lipsei de preocupări comune și a altor capitole care fac parte din amplul manual al adevăratei prietenii, dacă cea de-a patra participantă la discuție (Anișoara Racoveanu) n-ar lua ea inițiativa, adresîndu-se celorlalți:

— Ei, de ce vorbiți așa? Știți la fel de bine ca și mine că un prieten adevărat se verifică, doar ați făcut-o și voi. Așa cum, treptat, m-am apropiat eu de Muți și Reta, că am devenit un «trio» proverbial, voi n-aveți prietenii voștri adevărați?

Și-așa aflu, treptat, că, dacă, într-adevăr, coaliția «anti-Țuți» se înfiripă, foarte războinic, cîteodată, ea are loc de exemplu

---

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

Omul era ras în cap, ca o bilă, și avea toată fața ciuruită de vărsat.

— «Chioru» o să se bucure c-ai venit să lucrezi la noi... spuse cu un rînjet înspăimîntător cel poreclit «Ciupitu». Îi plac băieții subțiri... Cu carte... A fost greu la pîrnaie, «Prințule»?

— Greu, recunoscu «Prințul», sărind peste bordul remorcherului și așezîndu-se cu grijă în barcă... dar cu băieții ăștia ce treabă aveți?

«Ciupitu» le aruncă celor doi băieți o privire care făcu să le înghețe sîngele în vine.

— Cu gușterii ăștia doi? rînji omul cu fața ciupită de vărsat... L-au dat pe Fredy pe mîna «vînătorului»... și-acum Fredy e mort.

• OSTROVUL LUPILOR • 96

Fața «Prințului» se întunecă.

— Fredy? Păcat!... murmură el. Lucra frumos... Am spart cu el un magazin la Brăila... Ce vremuri de aur, «Ciupitule»... Ce vremuri!

— Mi-amintesc... spuse sec «Ciupitu», făcîndu-i semn Scatiului și lui Babușcă să coboare în barcă... mai repede, mai repede, gușterilor, strigă el apoi, așezîndu-se și apucînd lopețile... și tăceți mîlc... Altfel vă curăț...

Și «Ciupitu» afundă vîslele în apă. Barca porni și se îndepărtă încet, încet de remorcher. Scatiul și Babușcă, cu mîinile legate la spate, se priviră din nou în tăcere.

Înțeleseseră că omul acesta cu fața groaznică îi ducea la «Chioru».

În curînd, remorcherul se pierdu după o salcie, zvîrlind în văzduh o ultimă șuviță de fum negru ce se înșurubă leneș și dispăru în văzduhul încremenit. «Ciupitu» vîslea din ce în ce mai repede în timp ce canalul se îngusta, șerpuind mereu printre trestișuri și ochiuri de apă acoperite de lintiță și de nuferi sălbatici.

Departe, în stufărișurile învăluite în aburi trandafirii, răsunau din cînd în cînd strigătele ciudate și clămpănitul uscat al pelicanilor. Stoluri compacte de rațe sălbatice zburau la răstimpuri scurte deasupra stufului — și-apoi zărind barca săgetau amețitor văzduhul, fîlfîind prelung și ascuțit ca niște proiectile.

Deodată, după un cot al canalului, în fața băieților apăru un mal înalt, acoperit de sălcii bătrîne și pline de scorburi. «Ciupitu» împinse barca într-acolo și în curînd ea se opri cu un scrîșnet ușor în malul nisipos.

— Am ajuns, «Prințule»! spuse cu un zîmbet bizar «Ciupitu», dînd drumul lopeților. Scoțînd de sub fînul din barcă o pușcă militară, sări pe mal... Hai, în flanc cîte unul. Coborîrea!

«Prințul» privi deznădăjduit la bocancii «Ciupitului» care se înfundaseră pe jumătate în mîl...

Portrete de ION DANU

VREODATĂ

cînd Țuți ține cu tot dinadinsul să-și impună nu știu ce punct de vedere în legătură cu... Margareta Pîslaru, că, dacă e adevărat că Dan a fost părăsit în chip destul de jenant pentru amicii lui din copilărie, îl are în schimb pe Radu și toată școala știe că stau alături în bancă, învață împreună, că se distrează la fel, că, în general, sînt un fel de cuplu școlar, la fel de celebru... ca oricare dintre cuplurile celebre. Iar despre Tudor aflu ceva identic — Bogdan se numește «alter-ego»-ul lui. Și tot el îmi spune că, după părerea sa, cel de-al doilea motiv major al singurătății la 15 ani ar fi faptul că, uneori ei, adolescenții, nu găsesc înțelegerea adulților față de planurile legate de alegerea profesiunilor viitoare. «Ai mei vor să mă îndrept către o meserie tehnică — zice — și eu sînt efectiv pasionat de istorie, mai cu seamă de arheologie». «Și părinții mei, tot așa — oftează Țuți, iar eu vreau să urmez la limbi străine — ați auzit de fata aceea care știe 12 limbi? Ce n-aș da să fiu ca ea!»

Și iarăși sînt gata să mă îngrijorez, să mă întreb dacă nu e cazul cumva ca dirigintele să...

SINGUR?

sau poate că părinții ar trebui ca... (e vorba, nu-i așa, de o chestiune foarte gravă: viitorul unor oameni), cînd Tudor îmi sare în ajutor:

— ...Și cînd am văzut așa, ce mi-am spus: dacă mama și bunicul vor să fac matematică, iar eu — istorie, ce să m-apuc să mă văicăresc pe la colțuri? Un om trebuie să știe cît mai multe, de aceea m-am apucat serios și de matematică și timpul o să hotărască cine are dreptate.

(Poate cuvintele lui Tudor ar merita o discuție mai amănunțită. Nu vi se pare?).

...Îi ascult pe cei patru, pe chipurile cărora cu o clipă înainte se așternuseră umbrele, pledînd acum, cu înflăcărare, unul contra celuilalt cum că: împotriva singurătății «remediul cel mai bun este un prieten autentic, știi»... și: «Ba nu, cel mai bine e să fii stăpîn pe tine și să ai o voință fermă ca să poți duce la capăt tot ce îți propui»... și-mi vine să-l parafrazez pe Topîrceanu: în lumea asta explozivă, tînără, pasionată, înfrumusețată de simțămîntul generos al solidarității, singurătățile nu pot fi altfel decît ca ploile cu soare...

— Ascultă, «Ciupitule», un debarcader mai ca lumea n-aveți?

Celălalt avu un rîs sinistru.

— Lasă fasoanele, «Prințule». Sîntem în Deltă. Să vezi la noapte cînd ți-or tăbăci țînțarii pielea. Sări o dată din barcă, lua-te-ar naiba să te ia! strigă omul cu fața vînătă, îndreptînd pușca spre pieptul «Prințului».

Acesta sări din barcă, se împiedică și căzu ca o pleașcă în mîl. Apoi se ridică de jos, privindu-și îngrozit cămașa înflorată și mîinile pline de mîl negru și unsuros:

— Imbecilul de mine, scînci el. Ce-am lăsat... Ce-am lăsat... Păi, la pușcărie eram un domn. Mă stima toată lumea și...

— Gura! i-o reteză «Ciupitu», sprijinindu-i pe Scatiu și pe Babușcă să coboare din lotcă, și voi doi luați-o înainte!

Cu mîinile legate la spate, Scatiul și Babușcă pătrunseră în umbra întunecoasă a pădurii de sălcii. «Ciupitu», cu pușca în mînă, mergea în fața lor, schimbînd mereu direcția, mergînd în zig-zag printre scorburile sălciilor, vîrîndu-i prin lăstărișuri înalte și dese ca peria. În urma lor venea «Prințul» bodogănind tot timpul, șchiopătînd de un picior și dînd la o parte, cu delicatețe, din vîrful degetelor, crengile care îi ațineau calea. Trecînd printr-un păienjeniș de rădăcini de salcie uscate și încolăcite, Scatiul și Babușcă se pomeniră deodată, în fața unei colibe de pămînt acoperite cu stuf. În loc de ferestre, se căscau niște găuri umplute cu șomoioage de papură, dînd întregii colibe înfățișarea unei căpățîni cu doi ochi mari, bulbucați, ieșiți în afară. În «ușa» pe jumătate dărîmată nu se vedea nimeni. «Ciupitu» îi împinse pe cei doi băieți spre colibă și punînd două degete la gură scoase un fluierat ascuțit și tremurător ca de huhurez. Peste cîteva clipe în ușă apăru un bărbat înalt și bine făcut. Oacheș, cu părul cîrlionțat, cu ochi negri și strălucitori, bărbatul scrută un timp pe «Prinț» și pe cei doi băieți, și-apoi rîse cu poftă. «Prințul» și băieții îl priveau uluiți.

— Ha, ha, ha, spuse el, continuînd să rîdă cu veselie și arătîndu-și dinții albi, strălucitori. V-așteptați ca «Chioru» să fie vreo pocitanie ca «Ciupitu»... un fel de drac șchiop și chior, așa? adăugă el, făcîndu-le semn celor trei să se apropie. Ei bine, eu sînt «Chioru»! Poftiți încoace, domnilor.

Împinși de la spate de «Ciupitu», cei doi băieți se apropiară de «Chioru». Acesta îi cîntări cîteva clipe din privire și-apoi se întoarse zîmbitor spre «Prinț», întinzîndu-i mîna.

— Bine ai venit la noi, «Prințule».

Jenat încă, «Prințul» își șterse mîna murdară de noroi de poalele cămășii, și-apoi i-o întinse.

— Te salut, «Chiorule»... De mult așteptam clipa să te cunosc.

Atunci se întîmplă un lucru neașteptat. Cu o mișcare fulgerătoare «Chioru» înșfăcă mîna «Prințului», îl trase în jos și-apoi, cu palma desfăcută, întinsă, îi aplică o lovitură scurtă în ceafă. «Prințul» căzu fără suflare, ca un sac de cartofi la pămînt. «Chioru» se aplecă și, scoțîndu-i revolverul din buzunar, se adresă «Ciupitului», cu același zîmbet pe buze:

— Ia-i aparatul de radio și leagă-l! Acum șase luni, «Prințul» a murit în infirmeria spitalului, la pușcărie. Cînd s-o trezi o să ne explice el cum de-a reușit să învie, mă interesează și pe mine rețeta asta.

Aplecîndu-se, «Ciupitu» suflecă pantalonii celui care zăcea neînsuflețit la pămînt și scoase, dintr-o teacă de piele fixată pe picior, un mic aparat portativ de radio.

— Am găsit jucăria, spuse acesta ridicîndu-se și întinzînd aparatul. S-au modernizat. Ia te uită cu ce umblă! De altfel, zău c-aș fi jurat că e «Prințul». Mare artist, ăsta!

Scatiul și Babușcă priveau încremeniți spre omul care zăcea neînsuflețit la pămînt, cu fața în jos și brațele larg desfăcute.

«Ciupitu» scoase o sfoară din buzunar și începu să-l lege.

(VA URMA)

ÎN TOATE ȘCOLILE

La 17 martie

Ghițescu Ruxandra, clasa a VI-a
București

CONCURSUL LITERAR AL PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR

TE-AI PREGĂTIT? ȘI TU POȚI CÎȘTIGA UN PREMIU!

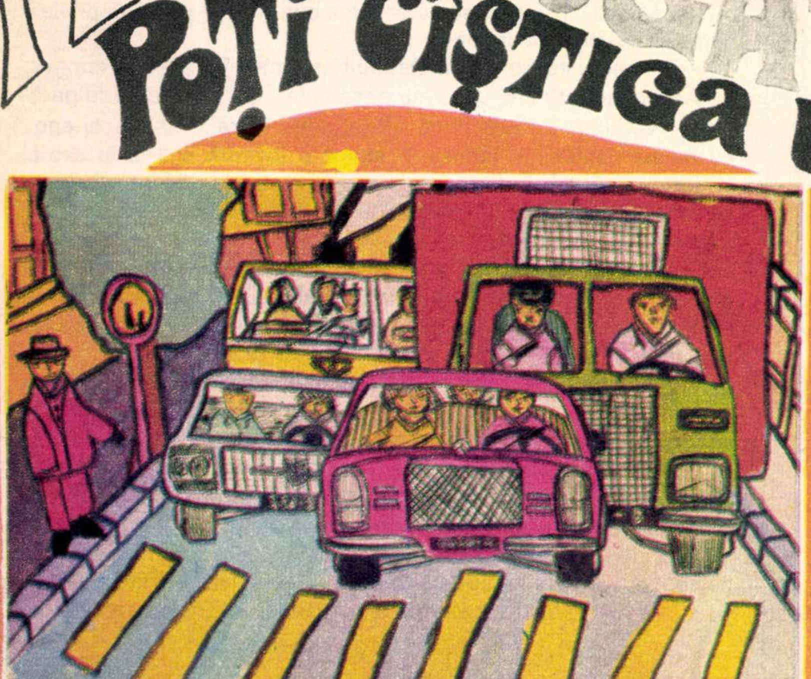
Schneider Dan, clasa a VI-a, București

Muszka Elisabeta, clasa a V-a — Sovata

DIALOGUL COSMIC A ÎNCEPUT?

• „Războiul farfuriilor" • 20 de ani de ostilități • 10 147 obiecte zburătoare neidentificate • Iluzii optice și romantism •

Luptele au pornit încă din 1947. Obiectul disputei: misterioasele «farfurii zburătoare» care începuseră să tulbure cerul planetei. De o parte și de alta a baricadei: susținătorii existenței lor fizice și adversarii acestei opinii. După unii Pămîntul forma obiectul unei recunoașteri extraterestre. După alții, o mulțime de oameni sufereau de iluzii optice.

Aceia care considerau că viitorul apropiat va aduce elucidarea problemei s-au înșelat, cel puțin în privința termenului. Timpul n-a făcut decît să dea temei nedumeririlor, sporind unora (și în mod considerabil!) argumentele în favoarea ipotezei celei mai romantice și dînd taberei adverse răgazul de a-și elabora contraargumente. În fața criticii acestora din urmă nici fotografiile cele mai reușite nu rezistă. Pentru a proba caracterul terestru al fenomenului au fost demonstrate numeroase posibilități de a obține imagini perfect asemănătoare «farfuriilor» fie prin măsluirea clișeelor, fie prin descărcări de gaze și alte fenomene fizice absolut pămîntene.

Faptele sînt însă mereu mai numeroase și balanței dreptății i-e tot mai greu să-și păstreze obiectivitatea. Să adăugăm viziunărilor libere, filmărilor și fotografiilor descoperirea urmelor fizice ale unor aterizări și mai ales găsirea de fragmente metalice cu o structură neidentificabilă în Norvegia, aproape de Spitzberg, lîngă Washington și în statul american Virginia, la Campinas (Brazilia) și în Canada.

Argumentele materiale n-au făcut decît să ascută opoziția dintre cele două grupări. Neîncrezătorilor ca prof. William Markowitz de la Universitatea «Marquette», Wisconsin, S.U.A. (*«Existența farfuriilor zburătoare este contrară celor mai elementare legi ale fizicii.»*) le-au dat replica entuziaști fără acoperire, de felul reverendului, de asemeni american, dr. Frank Stranges (*«Am întîlnit un om care spunea că e dintr-o altă lume. El mi-a povestit despre viața de pe Venus, dar nu puteam să verific spusele lui...»*).

Dincolo de aceste extreme, numeroase personalități marcante au luat atitudine față de controversata prezență, recunoscînd-o cel puțin ca problemă. Și dacă opiniile alăturate au fost formulate de-a lungul a douăzeci de ani, ne place să nădăjduim, odată cu toți visătorii, că ziua de mîine va aduce nu numai lumină, ci și împlinirea setei de comunicare cosmică a umanității.

ION CORNELIU

PRO ȘI CONTRA

Farfuriile zburătoare există și cei care le posedă sînt niște umani plecați de pe Pămînt acum 20 000 de ani.

Albert EINSTEIN

Nu-i de loc greșit a socoti farfuriile zburătoare drept fenomene naturale încă neexplicate.

Allan HYNEK
Fizician american

Farfuriile zburătoare există numai în fantezia celor care vor să le vadă.

Dwight EISENHOWER
Fost președinte al Statelor Unite

Cred că este cazul să se ia foarte serios în considerare ipoteza că aceste obiecte insolite constituie o anumită formă de sondă extraterestră.

Prof. James E. McDONALD
Către U THANT, secretar general al O.N.U.

Impresionanta fotografie din această pagină a fost realizată de James Lacci (Pennsylvania, S.U.A.) în noaptea de 25 octombrie 1965. Prelungirea luminoasă a discului zburător a putut fi făcută vizibilă numai cu ajutorul razelor ultraviolete și infraroșii.

IN JUNGLA AMAZONIEI

Corespondență specială din RIO DE JANEIRO de la

Vasile Oros

În „colivie“ pe Amazon

(III)

1

Călătorind în jos pe Amazon într-o ambarcațiune numită ironic prin partea locului «gaiola» (colivie), am putut observa cum pasagerii înainte de a se așeza la masă aruncă în fluviu bucățele de mîncare «pentru spiritele apei». Nu numai mîncare, ci și... bani! «Colivia» în care mă aflam avea imprimat pe ambele laturi, cu vopsea, un nume pretențios: «COURAÇADO» (cuisarat). Altele, cu care ne încrucișam, la fel de bolnave și ponosite, afișau nume ca «Almirante Nelson», «Almirante Tamandaré», (faimos «caudilho» naval în Brazilia), «Floarea Amazoniei» și altele de acest fel.

«Colivia» are două clase: jos se înghesuie pe bancă «caboclos» (țărani din Amazonia) în trăsăturile cărora se amestecă albul cu indianul, iar sus, suspendați în hamacuri de iută, mici negustori, fermieri etc. Particularitatea originală a acestui tip de ambarcațiuni este lipsa desăvîrșită de orariu. Nu știi nici cînd pleci, nici cînd ajungi! Aștepți o ocazie pur și simplu. Opririle sînt fără număr. Cînd undeva pe mal se aude un foc de armă, mașinistul încetinește viteza automat și acostează: e semn că apare un nou pasager care trebuie așteptat să ajungă cu piroga sa de pe vreun canal tainic al apei ascuns de junglă. Acesta își leagă piroga la țărm pentru a o avea la înapoiere și urcă în barca cu motor, căci altfel poate să întîrzie zile întregi pînă să ajungă la cel mai apropiat centru, unde își comercializează produsele muncii: banane, piei de animale sălbatice, păsări pentru împăiat etc. În apropiere de Santarem întîlnesc una din seria de firme prospere care exportă în Statele Unite și în alte țări animale sălbatice și pești tropicali. Pescarii sînt echipați de proprietari cu bărci și plase, marfa trebuind capturată vie. Cea mai mare dificultate este păstrarea peștilor vii în rezervoare cu apă, unde sînt alimentați cu lipitori și crustacee mici cultivate special în acest scop. Numărarea și separarea peștilor după specie cade în seama unui pescar experimentat ce ajunge la o productivitate de peste 30 000 de bucăți pe oră. O dată sortați, peștii sînt introduși în saci de plastic umpluți cu apă și înveliți în cutii de carton pentru a fi trimiși cu avionul în străinătate. Unor specii feroce, cum este «piranha», trebuie să li se administreze calmante, altfel sfîrtecă ambalajul. În afară de «piranha» de lungimea unui lat de mînă, dar înarmat cu dantură de fiară și temperament coleric, (un banc de piranha devorează în cîteva minute un animal, oricît de mare ar fi), Amazonul e populat de două specii gigantice: «pirarucú» și «peștele-vită». Un pirarucú cîntărește în medie 60—70 de kilograme, întîlnindu-se exemplare ce trec de 120 kilograme. Se prinde de obicei cu harponul în sezonul uscat, operația prezentînd riscuri pentru pescar, mai ales cînd e vorba de femele ce-și protejează puii. La primejdie puii se refugiază în gura enormă a mamei și aceasta, în furia ei, e în stare să răstoarne barca pescarului chiar după ce i se împlîntă harponul în spinare. Căzut în apă, pescarul are puține șanse să scape de veritabila cavernă dințată a adversarului. Pirarucú e considerat cel mai mare pește de apă dulce din lume. Peștele-vită e de dimensiuni mai mici și numele îi vine de la faptul că are trei straturi de carne de culoare și gust diferite; unul seamănă cu carnea de vită, altul cu cea de porc și abia în al treilea recunoști peștele.

În ciudata lume amazonică, atît de bogată în creații ale naturii, există un mare absent: omul. Pe o întindere echivalentă cu jumătate din Statele Unite, sau cu șapte țări de mărimea Franței trăiește o populație cu ceva mai mult de jumătate din cea a orașului Rio de Janeiro. Evident, există porțiuni mai populate, ca cea cuprinsă între Belém și Oceanul Atlantic, sau în partea inferioară a lui Rio Negro (adică zona Manaus). Sînt de fapt aglomerații demografice modeste în cadrul unui vast «pustiu» uman.

Dacă o călătorie în «gaiola» pe Amazon e un calvar ca durată și monotonie, avionul mic (există și avioane mari, foarte comode) este o aventură. Mă conving de asta zburînd într-un «Mosquito» (țînțarul) spre Belém. La început, totul mergea bine, pînă cînd un «FURACAO» (uragan) a început să zgîlțîie avionul în toate părțile ca pe o jucărie. O repriză de fulgere sfîrtecă întunericul căzut în plină zi. Avionul oscilează, motoarele amuțesc cîteva clipe lăsîndu-ne suspendați, apoi încep să mugească furios. Ușa de la cabina pilotului, deschisă dintr-o dată de șocurile violente, bate, frenetic, în perete. Pasagerii sînt palizi, transpirați. Îmi amintesc de anunțul afișat în sala de așteptare a aeroportului din Sao Luiz, prin care Ministerul aeronauticii obliga toate companiile ce deservesc spațiul amazonic să echipeze avioanele cu «mijloace necesare pentru supraviețuirea în junglă». Cu cîteva săptămîni mai înainte un bimotor ca al nostru a căzut în zona rîului Tapajos. Sosită după cinci zile, echipa de salvare nu a găsit decît schelete.

Belém e cel mai mare centru urban al Amazoniei, situat alături de confluența rîurilor Guama și Pará, la 120 kilometri distanță de Oceanul Atlantic. Ca și Manaus, a cunoscut o epocă de formidabilă dezvoltare atîta timp cît a durat monopolul brazilian al cauciucului. A urmat apoi decadența tot așa de rapidă și numai în ultimul deceniu a început să-și revină.

Orașul te întîmpină cu un aspect civilizat: străzi pavate, clădiri moderne (inclusiv unele tentative de zgîrie-nori mai modești), parcuri și piețe îngrijite etc. de nici nu-ți vine să crezi că te afli tot în Amazonia. Ca mare port și centru comercial, situat în apropierea unui labirint de insule și canale — Belém rămîne încă un paradis al contrabandei. Se face contrabandă cu cele mai diferite produse. De la elegantele limuzine americane pînă la cărți de joc sau sandale.

Mi-a fost dat la Belém să înregistrez încă o decepție trecătoare cu barcagiii de ocazie. Mă înțeleg cu unul să mă ducă într-o după-amiază să vizitez o insulă-paradis al crocodililor, șerpilor și păsărilor — loc populat cîndva de o interesantă civilizație indiană, ale cărei urme se mai văd în obiectele de ceramică. Omul meu, un bărbat vînjos, pe nume Joaquim Caldeira, tată a 11 copii, acceptă bucuros, încasează avansul (asta aveam să o regret) și apoi întîrzie două ore într-o bodegă din apropierea cheiului. La plecare era cherchelit bine. Îmi spune că mă poate duce și la capătul pămîntului, dacă doresc. După o bucată de drum s-a lăsat întunericul, barcagiul a devenit inutilizabil și a trebuit să-l aștept să tragă un somn în barcă pentru ca să poată să mă readucă la chei, după miezul nopții. Om cumsecade, a ținut să-mi compenseze într-un fel prejudiciul și în ziua următoare, pe lîngă că nu a pretins nici un supliment, mi-a mai făcut și o reducere la preț.

— Acontece, Senhor (se întîmplă, domnule), îmi spune el jenat, trăgîndu-și pe ceafă pălăria de paie cu boruri largi, terminate cu o dungă de paie despletite, varianta amazonică a unui «Sombrero».

1. Această femeie din tribul Suiá *nu-și ascunde încîntarea pentru reușitul machiaj pe care și l-a făcut cu ajutorul substanței numite «rucou», un suc de plante anume preparat.*

2. «Costumul» de sărbătoare al dansatorului indian din fotografia noastră, deși alcătuit mai ales din tatuaje, pretinde din partea creatorului o măiestrie deloc neglijabilă.

3. Armele diferitelor triburi nu pot fi confundate între ele. Parcurgînd imaginea noastră de sus în jos, puteți recunoaște săgeata pentru pescuit și vînat a tribului Tupuka *de pe* Rio Waupés, *săgeata pe care bărbații tribului* Itojipuna *de pe rîul* Madeiera *o arborează cu prilejuri festive și pe cele destinate pescuitului, vînatului și respectiv zilelor de sărbătoare de către indienii din tribul* Cachinaña *de pe* Rio Negro.

2

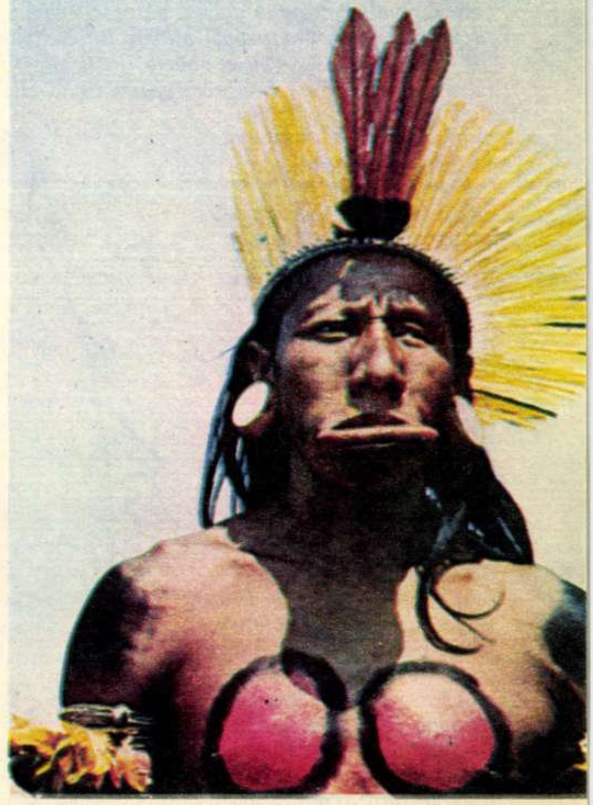

3

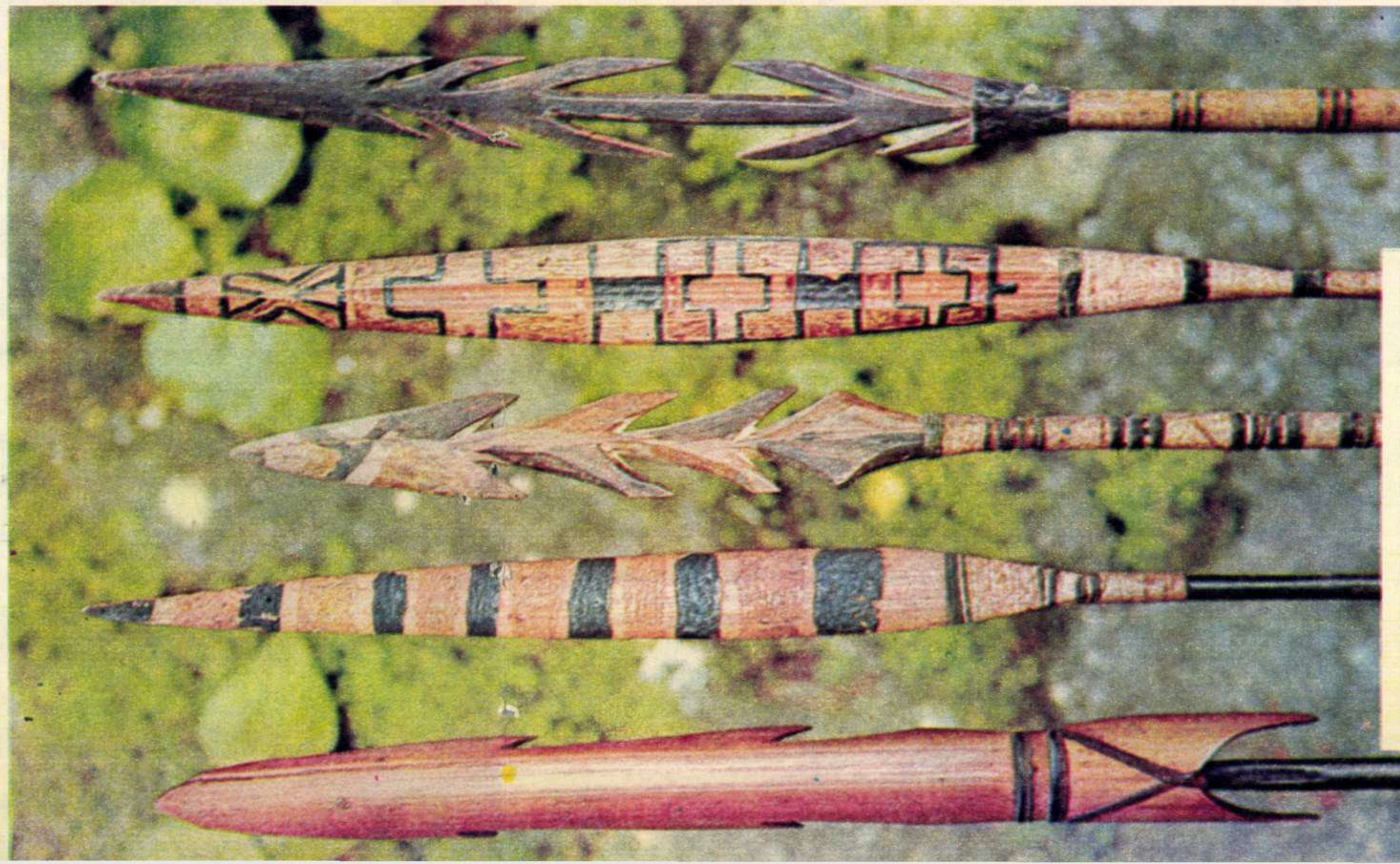

O altă primăvară

Închid ochii și mă văd într-o altă primăvară, cînd mama îmi spunea mereu că sînt o ființă tare dificilă și eu n-o înțelegeam, pentru că eram abia în clasa a șaptea și voiam tare mult să mă fac actriță. Îmi adunasem o adevărată trupă și ne jucam de-a teatrul. Și ne plăcea jocul acela. Mai ales mie. Mă amăgeam, închipuindu-mi cum într-o bună zi am să apar pe scenă și-o să spun monologul Ladyei Milford și toată lumea o să plîngă și-o să aplaude pînă la extenuare, întrebîndu-se:

— Cine, cine e această formidabilă actriță? Și așa așteptam de la o zi la alta minunea, plecînd de la școală pe malul Bistriței și privind apa și plopii cu frunzele lor lucitoare, stăteam așa și mă imaginam într-o lume de basm.

Cam în același timp aflu că s-a înființat un cerc dramatic, condus de un actor adevărat, și m-am dus la el. L-am rugat atît de tulburător să mă lase să spun și eu o poezie, încît și-a luat ochelarii de pe nas, m-a privit și n-a rîs.

— Să te aud cum reciți, mi-a spus și a continuat să fie foarte serios.

Eram într-o încăpere mică, sufocată de birouri și scaune inutile. Ședeam dreaptă în fața lui, îmbrăcată într-o rochiță roz mai scurtă de genunchi și în picioare aveam niște sandale enorme. Mă uitam la mîini disperată, că nu-mi aminteam nimic și dintr-o dată observ că mi se desfăcuse o curea la una din sandale și uitînd unde mă aflu m-am aplecat și-am încheiat-o. Și atunci aud în spatele meu un rîs nestăpînit și m-am întors. Mă văzuse un băiat și continua să rîdă acoperindu-mă cu hohotele lui. Am fugit imediat și de rușine începusem să plîng pe stradă. Și într-un urlet de copil bătut, de ți se rupea inima de jalea mea, am ținut-o pînă acasă. Și la toate întrebările care mi se puneau răspundeam cu aceleași cuvinte:

— Sînt cea mai nenorocită ființă din lume. M-am încuiat în camera mea și-am aruncat rochița de pe mine. Rochița mea roz și sandalele. Le-am aruncat într-un sertar, unde mai aveam o mulțime de alte lucruri rămase de la diferite vîrste. Dar cel mai rău îmi părea după rochița roz. Seara, cînd a venit trupa să ne jucăm de-a actorii, am spus cu o față suferindă:

— De azi nu ne mai jucăm de-a nimic, nu mai vreau.

Și Felicia, o fetiță durdulie pe care maică-sa o chinuia cumplit să cînte la pian, m-a aprobat imediat, completînd:

— Sîntem prea mari ca să ne mai prostim ca niște ținci.

De atunci mă simțeam un om mare și mă plimbam singură prin parcul de lîngă gară, pentru că-mi plăceau trenurile care veneau și plecau, ducînd cu ele oamenii c-o altă lume, și mai ales cu bilete de călători în buzunare. Tare mai voiam să plec și eu, undeva aiurea, dar mama nu mă lăsa, pentru că tot mă mai considera o fetiță cu sandale și fără minte. Și eu știam că n-are dreptate, dar n-o contraziceam pentru că oricum era mai mare decît mine și o iubeam pentru că era mama. Într-o după-amiază, stăteam pe-o bancă și căscam gura la mîinile fluturînde din geamurile trenului, cînd aud un rîs grozav lîngă mine. Am tresărit și mi-am ascuns obrajii roșii în palme.

— Ei, ne mai facem actriță? a spus și eu voiam să fug, dar simțeam că sînt prinsă în cuie.

— Vrei să fim prieteni? a întrebat și nu mai rîdea, dar eu nu înțelegeam prea bine ce înseamnă asta și bănuiam numai că e sincer: Și că nu se putea să nu fie sincer cineva care spunea asemenea cuvinte.

— Nu zici nimic? întreba și aștepta și eu tot nu știam dacă trebuie să stau sau să fug, și-atunci tot el spuse:

— Pe mine mă cheamă Mihai, și-aș vrea să fac pantofi și sandale pentru toată lumea. Inclusiv pentru tine. Și în timpul liber să fiu actor. Îmi place grozav. Și chiar vreau să mă fac un actor adevărat.

Pe urmă mi s-a dezghețat și mie limba și ne-am spus o groază de nimicuri, printre altele, că din cauza lui mi-am aruncat sandalele. De rochiță n-am amintit nimic, că și așa o ținea el minte.

Cînd am ajuns la poartă era destul de tîrziu. De la ușă se auzea vocea dirigintei noastre care se plîngea că nu mai învăț, că lipsesc și răspund obraznic și nici un profesor nu se mai înțelege cu mine. Și inima-mi bătea ca un șoarece mic, mic de tot, mai ales cînd o întrebă pe mama cu glasul ei de bas:

— Cum e posibil ca la vîrsta ei să fie așa de neascultătoare? Să nu vă pară rău dacă rămîne repetentă.

— Știți, o aud pe mama, e un copil mai dificil. Întotdeauna a fost așa, nici eu n-am ce-i face.

Niciodată n-am iubit-o atît de mult pe mama, ca atunci. M-am strecurat în camera mea ca un hoț, și mă gîndeam, mă tot gîndeam cum să-i arăt mamei că și eu sînt bună și-mi chinuiam mintea în fel și chip, încît n-am auzit cînd a plecat tovarășa dirigintă. Dar am simțit-o parcă pe mama deschizînd ușa și uitîndu-se înăuntru și nici măcar nu respiram. Pe urmă am știut precis că plînge și m-am dus repede la ea.

O strîngeam în brațe miorlăind:

— Mamă, te rog, iartă-mă. Iartă-mă! Zău! N-o să te mai supăr niciodată.

Și-ntr-un elan de supușenie, i-am sărutat mîna și ea a început să rîdă și să mă mîngîie pe păr. Și eu mă bucuram de plăcerea ei și ne-am dus în bucătărie să mîncăm pesmeți cu ceai și unt. Cînd a venit tata, ne-a găsit uitîndu-ne una la alta și-am crezut c-o să-i spună și lui despre tot ce-a fost. Dar nu. L-a întrebat pur și simplu:

— Vrei să mănînci și tu?

Am priceput că rămînea o taină a noastră. De asta am devenit peste noapte un școlar serios și nu i-am mai ascuns nimic. Și cu toată părerea mea de rău și rușine i-am povestit de Mihai, așteptînd chiar să mă pedepsească. Dar spre marea mea uimire ea a spus:

— Vreau să-l cunosc și eu și dacă e un băiat cuminte n-am nimic împotrivă. Și cu asta m-a dat gata. Mă lăudam prin toate părțile că nimeni n-are o mamă ca a mea.

Și așa, într-o după-amiază, stăteam toți trei la o măsuță joasă în grădină și tăceam. Tăceam pentru că mai înainte vorbisem mult, ca și cum ar fi trebuit să împărțim totul între noi. Orele se depănau încet, soarele nu se mai vedea. Și deodată Mihai se ridică în picioare, vru să spună ceva, și-și duse mîna la gît de emoție, și nu știu de ce dar, n-a mai spus nimic. Mama nu era nici veselă, nici tristă, a oftat un pic și-a zis:

— Copii, s-a făcut tîrziu.

M-am uitat întîi la Mihai lung și pe urmă am fugit. Am fugit ca să nu-l mai văd. Și dintr-o dată mi-am adus aminte de rochița mea roz și mi-a părut și mai rău c-am aruncat-o. Poate trebuia s-o mai port. Măcar așa, că-mi era dragă. M-am încuiat în camera mea și-am început s-o caut, deși acum știam. Știam că era tîrziu pentru că rochița dispăruse.

ELENA GHIRVU

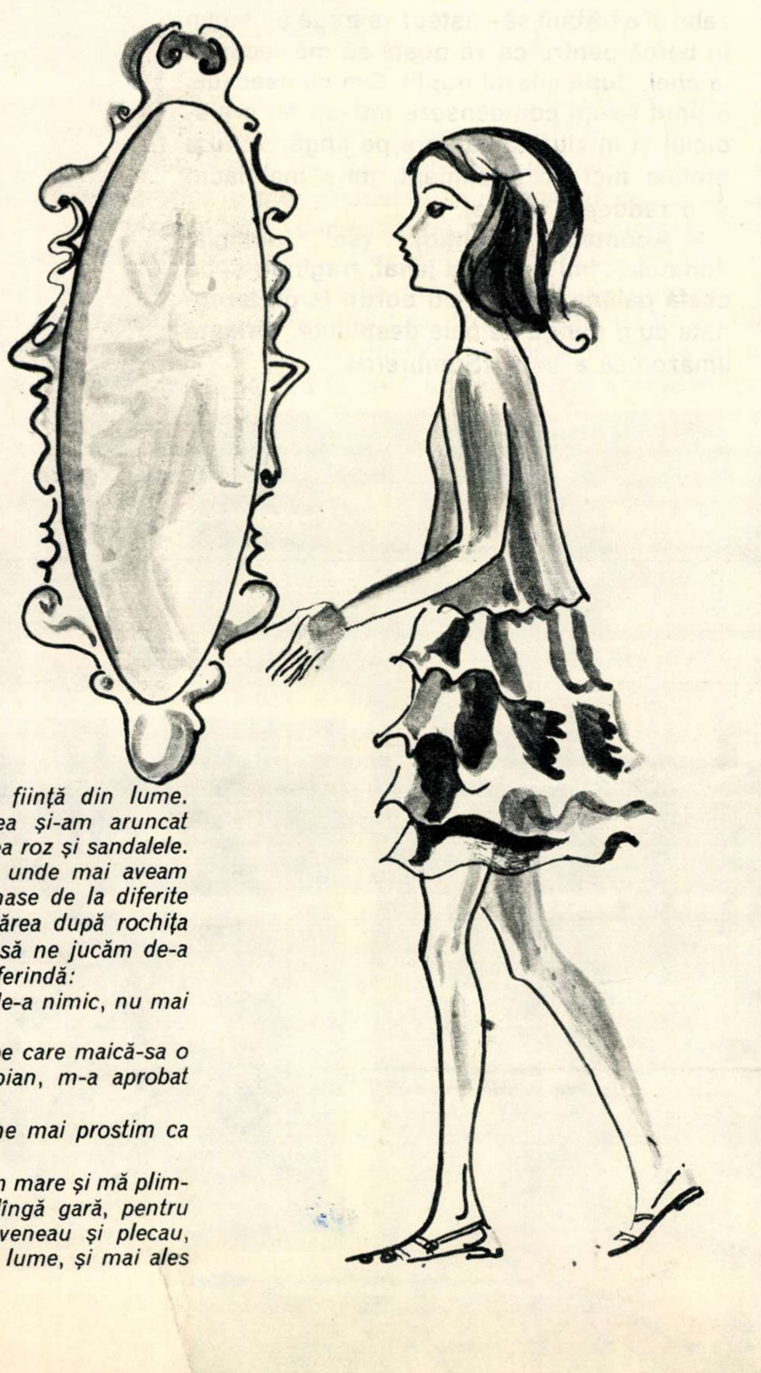

Desen: **ADINA ȚUCULESCU**

MONSIEUR SKI

Înconjurat de colegi, asaltat de gazetari,idolatrizat de public și văzut de șase sute de milioane de telespectatori (că ne ajunsese Grenoble-ul și Chamrousse-ul mai aproape ca Snagovul și Chitila!) băiatul acesta era, totuși, îngrozitor de singur. Revistele îi spuneau «Monsieur Ski» și «King Killy», dar în camera sa *domnul* și *regele*, scăpat de obiectivele fotografice, se trîntea plebeu pe pat cu brațele sub cap. Era singur pentru că avea cel mai teribil adversar: propria-i faimă. Campion al lumii și medaliat cu aur în urma fantasticei coborîri pe calea lactee a pîrtiei Casserousse, trebuia să se depășească pe sine însuși în probele de slalom uriaș și de slalom special. Francezii voiau de la el totul, adică trei medalii de aur. Succesele de pînă acum fuseseră strălucite, dar o dată cu ele veniseră orgoliul și oboseala. Ceilalți concurenți știau asta, și-și ceruiau cu nădejde schiurile. În tribună zîmbea Toni Seiler, unicul om care cîștigase vreodată toate cele trei medalii de aur ale probelor alpine. In singurătatea sa, Jean-Claude contempla cu îndîrjire altă imagine decît a «Regelui munților»: aceea a unui simplu băiat de 24 de ani. O vară întreagă, el colindă munții căutînd un petic de zăpadă pe care să se antreneze; orbit de sudoare, urcă pe bicicletă pante abrupte; ocolind stațiunile gălăgioase, își alege, pentru odihnă, o cabană modestă dintr-un pustiu alpin. Și poate gîndea: «Acesta sînt eu!» A venit slalomul uriaș. L-a cîștigat, pasărea gloriei a poposit din nou pe umerii lui, dar Jean-Claude n-a vrut s-o vadă. Și iată ultima probă: slalomul special. O zi topită în cețuri groase. Dar pentru Killy și pentru patria lui a ieșit soarele celei de a treia medalii de aur în probele alpine.

Nu trec nici trei săptămîni și titlurile îi sînt contestate pentru încălcarea regulilor amatorismului în sport. Susținătorii îl apără și mai fervent. Adversarii îl acuză. Pentru noi însă Jean-Claude Killy rămîne omul care și-a învins propriile sale limite.

Ovidiu ZOTTA

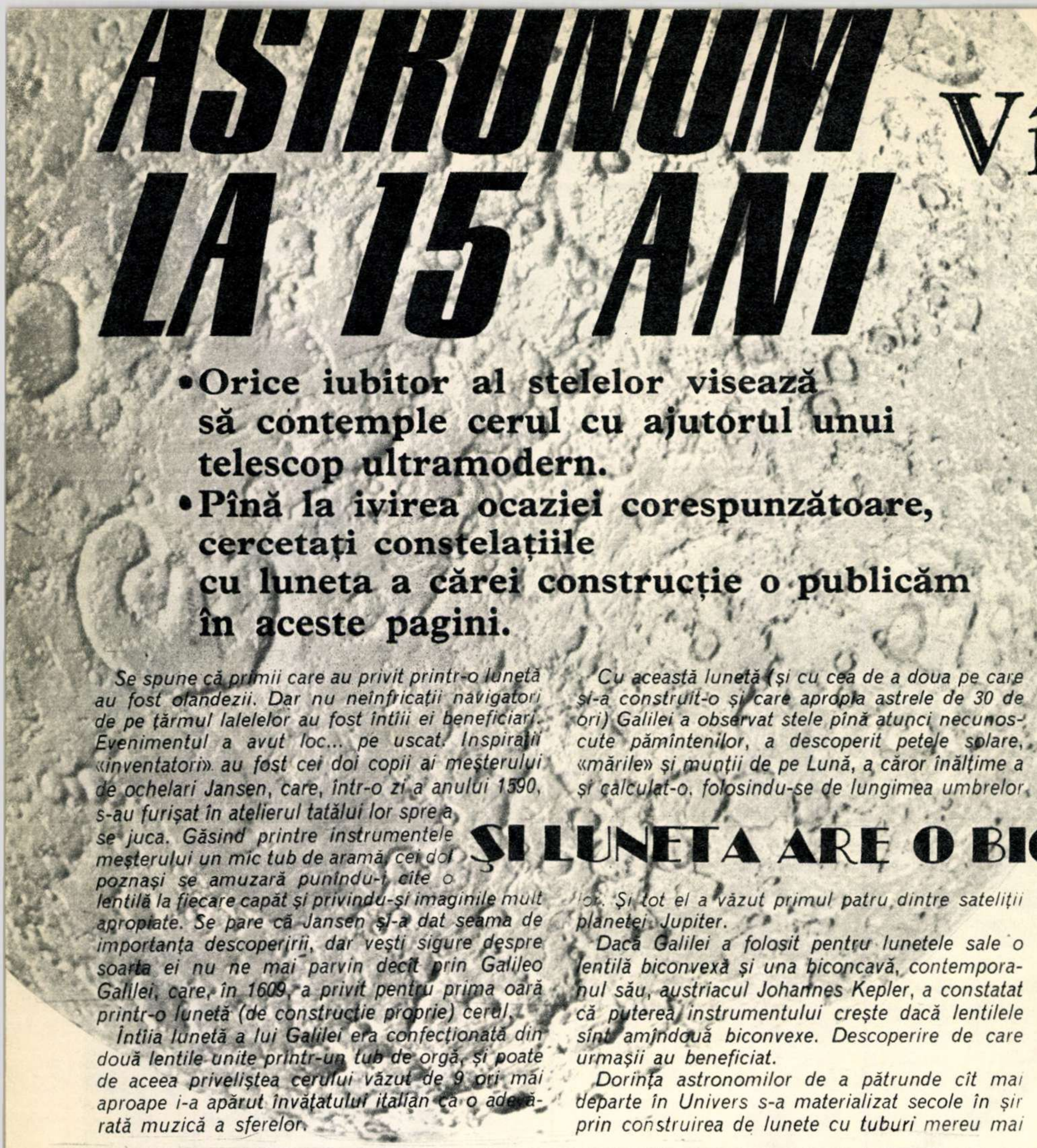

ASTRONOM LA 15 ANI

- **Orice iubitor al stelelor visează să contemple cerul cu ajutorul unui telescop ultramodern.**
- **Pînă la ivirea ocaziei corespunzătoare, cercetaţi constelaţiile cu luneta a cărei construcţie o publicăm în aceste pagini.**

ŞI LUNETA ARE O BIOGRAFIE

Se spune că primii care au privit printr-o lunetă au fost olandezii. Dar nu neînfricaţii navigatori de pe ţărmul lalelelor au fost întîii ei beneficiari. Evenimentul a avut loc... pe uscat. Inspiraţii «inventatori» au fost cei doi copii ai meşterului de ochelari Jansen, care, într-o zi a anului 1590, s-au furişat în atelierul tatălui lor spre a se juca. Găsind printre instrumentele meşterului un mic tub de aramă, cei doi poznaşi se amuzară punîndu-i cîte o lentilă la fiecare capăt şi privindu-şi imaginile mult apropiate. Se pare că Jansen şi-a dat seama de importanţa descoperirii, dar veşti sigure despre soarta ei nu ne mai parvin decît prin Galileo Galilei, care, în 1609, a privit pentru prima oară printr-o lunetă (de construcţie proprie) cerul.

Întîia lunetă a lui Galilei era confecţionată din două lentile unite printr-un tub de orgă, şi poate de aceea priveliştea cerului văzut de 9 ori mai aproape i-a apărut învăţatului italian ca o adevărată muzică a sferelor.

Cu această lunetă (şi cu cea de a doua pe care şi-a construit-o şi care apropia astrele de 30 de ori) Galilei a observat stele pînă atunci necunoscute pămîntenilor, a descoperit petele solare, «mările» şi munţii de pe Lună, a căror înălţime a şi calculat-o, folosindu-se de lungimea umbrelor lor. Şi tot el a văzut primul patru dintre sateliţii planetei Jupiter.

Dacă Galilei a folosit pentru lunetele sale o lentilă biconvexă şi una biconcavă, contemporanul său, austriacul Johannes Kepler, a constatat că puterea instrumentului creşte dacă lentilele sînt amîndouă biconvexe. Descoperire de care urmaşii au beneficiat.

Dorinţa astronomilor de a pătrunde cît mai departe în Univers s-a materializat secole în şir prin construirea de lunete cu tuburi mereu mai lungi. Unele au depăşit 70 m lungime, ceea ce nu a fost lesne de înfăptuit. Cu o asemenea instalaţie greoaie francezul J.D. Cassini a descoperit în 1671—1672 doi dintre sateliţii lui Saturn.

Timpul i-a învăţat însă pe constructorii de instrumente optice să îmbunătăţească luneta folosind obiective formate din mai multe lentile, aşa cum i-a obligat să afle mijloacele pentru a elimina irizarea imaginilor. Noi forme de lentile, materiale superioare, o şlefuire mult mai atentă au perfecţionat mereu instrumentul destinat explorării cosmosului fără părăsirea Pămîntului. Tehnica modernă a permis construirea unor obiective cu diametrul de 1 m. Aceşti gigantici ochi ai Pămîntului, alături de celelalte mijloace contemporane, «spionează» în fiecare noapte nesfîrşitul cerului.

PETRE BARBU

Vînătorii d

La 24 iulie 1790, orele 9 seara, locuitorii unui sat din regiunea gasconă a Franţei au asistat la căderea unui meteorit. Trimiţînd Academiei Franceze relatarea întîmplării, în loc să primească mulţumirile cuvenite pentru că au contribuit la progresul ştiinţei, li s-a răspuns că fără îndoială s-au înşelat, deoarece «pietrele nu pot să cadă din cer». Pe viitor, cînd vor observa un fenomen al naturii, să fie mai atenţi!

Desigur, această întîmplare aparţine unei perioade depăşite atît ca mentalitate, cît şi ca nivel de cunoştinţe cosmogonice. Astăzi, foarte numeroşi astronomi amatori desfăşoară o activitate rodnică, ajutînd marile observatoare astronomice în «urmărirea cerului». Mulţi dintre ei au descoperit comete, asteroizi sau chiar stele, au urmărit căderea meteoriţilor şi a bolizilor, evoluţia cometelor etc. O parte din cele 18 comete descoperite în perioada 1946—1959 de «vînătorii de comete» cehoslovaci s-a datorat

CONSTRUIŢI-VĂ O LUNETĂ • CONSTRUIŢI-VĂ O LUNET

O lunetă astronomică este formată dintr-o lentilă îndreptată către obiectul de observat, numită *obiectiv*, şi un sistem de lentile, sau chiar o singură lentilă mai mică prin care priveşte ochiul, numită *ocular*.

Pentru o bună stabilitate este bine ca luneta să fie fixată pe un trepied care să-i permită deplasarea în orice direcţie.

Aşa cum se observă în figura I, luneta noastră se compune dintr-un tub 1, două inele 2 cu care se fixează obiectivul, alte două inele 3 care susţin tubul portocularului 4. Prin el se poate deplasa tubul ocularului 5 ce conţine inelele 6 şi 7 de fixare a lentilei ocularului, precum şi diafragma 8.

Ca obiectiv veţi utiliza o lentilă de ochelari biconvexă sau plan-convexă de 1 dioptrie. Ea are distanţa focală de 100 cm, iar lentila ocularului va avea distanţa focală de 4—5 cm. Calculul puterii de apropiere se face împărţind distanţa focală a obiectivului la distanţa focală a ocularului. Lentilele vor fi circulare, nu de forma ramei ochelarului, şi vi le veţi cumpăra de la magazinele «Centrofarm».

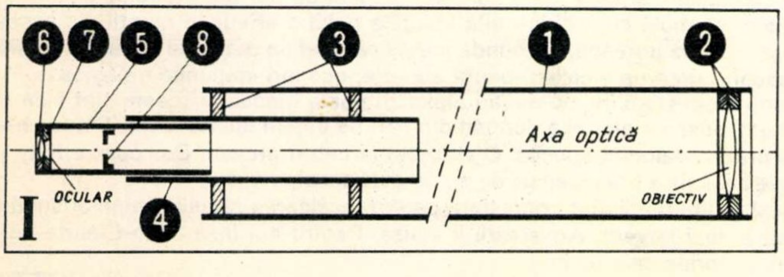

I

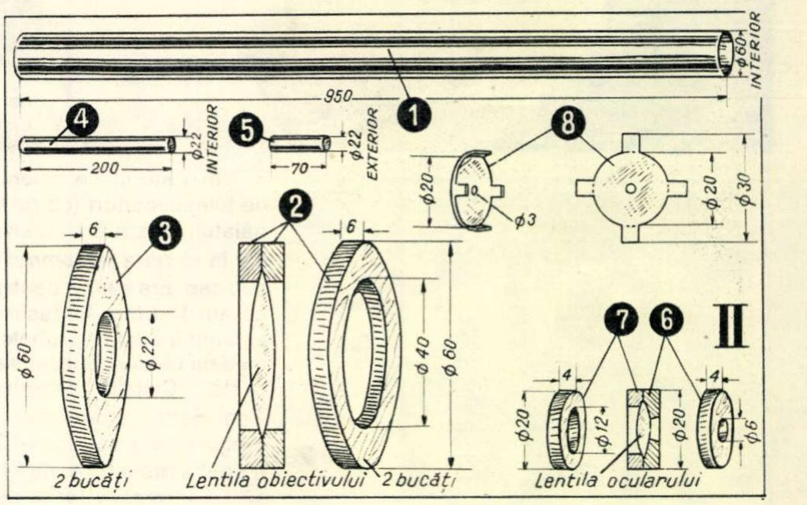

II

Dimensiunile tuburilor 1.4 şi 5 le aveţi în figura II. Dacă nu le puteţi procura, le veţi executa din hîrtie poroasă de ambalaj sau chiar ziar, prin înfăşurare pe cîte un sul din lemn ce a fost mai întîi uns cu ulei. Înainte de înfăşurare, muiaţi hîrtia într-o soluţie de clei cu apă sau făină fiartă în apă şi cu puţin clei. Tuburile pot avea şi alte diametre, fiind în funcţie de mărimea lentilelor utilizate. Inelele 2, 3, 6 şi 7 le veţi confecţiona din placaj prin tăie-

comete

astronomilor amatori. Tot amator, astronomul român Victor Daimaca este cunoscut pentru descoperirea a două comete care îi poartă numele și care au putut fi omologate de organele internaționale ca urmare a calculării orbitelor lor în țara noastră, la Observatorul astronomic al Academiei.

Înregistrarea căderii pe Pămînt a bolizilor (meteoriți de mari dimensiuni) sau a fragmentelor de asteroizi (mici planete care în majoritate evoluează pe orbite între Marte și Jupiter) constituie o activitate în care astronomii amatori și-au cîștigat merite incontestabile. Este considerată o întîmplare fericită faptul că în ziua de 12 februarie 1947 pictorul astronom amator Medvedev se găsea în orașul sovietic Sihote-Alinsk din Extremul Orient. El a înregistrat fidel, într-o pictură devenită apoi document științific, căderea la ora 10 și 36 de minute a unui bolid avînd o coadă multicoloră și care a străbătut cerul luminînd orbitor.

Astronomii amatori și-au adus contribuția și în ceea ce privește descoperirea altor corpuri cerești; în anul 1803, medicul astronom amator Olbers a descoperit asteroidul Pallas, iar în februarie 1901, astronomul amator A. A. Boriseak, elev de liceu din Kiev, a observat pentru prima dată, în Constelația lui Perseu, o nouă stea.

Foarte importante au fost observațiile efectuate de astronomii amatori asupra strălucitoarei stele nove apărute în 1960 în Constelația lui Hercule, precum și a numeroaselor eclipse de Soare sau Lună.

În țara noastră, tinerii care sînt pasionați de problemele astronomice, astronautice sau cosmogonice pot deveni membri ai Asociației «Prietenii cosmosului», al cărei scop este tocmai ridicarea nivelului cunoștințelor de specialitate, precum și pregătirea în vederea practicării nobilei și interesantei preocupări de «scrutător al cerului».

FLORIN ZĂGĂNESCU

In obiectiv, *eclipsele*

Nu-i o noutate pentru voi faptul că eclipsele pot fi calculate pe sute de ani înainte. Nu toată lumea știe însă că durata lor se încadrează în limite bine cunoscute astronomilor.

Cu toate că, socotind pentru un anumit loc de pe Pămînt, se produc mai multe eclipse de Lună decît de Soare, pentru toată suprafața Pămîntului eclipsele de Soare au loc de aproximativ 1,5 ori mai des decît cele de Lună. În secolul nostru se vor produce în total 228 de eclipse de Soare și numai 148 de eclipse de Lună.

De pildă, avînd în vedere că lățimea conului de umbră al Pămîntului este aproximativ de 3 ori mai mare decît diametrul Lunii, o eclipsă de Lună poate dura pînă la 3 ore și jumătate, iar faza ei de totalitate pînă la o oră și 40 de minute, în vreme ce faza de totalitate a unei eclipse de Soare nu poate depăși 7,6 minute.

Orice eclipsă de Lună poate fi văzută din toate locurile de pe Pămînt pentru care Luna se află deasupra orizontului în timpul eclipsei. În schimb, eclipsele de Soare nu pot fi văzute decît într-o zonă limitată de pe suprafața Pămîntului, faza totală fiind vizibilă numai pe o fîșie avînd lățimea de cel mult 300 km. Conul de umbră al Lunii trece deasupra Pămîntului cu o viteză de 35 km pe minut.

Calendar '68

La 13 aprilie se va produce o eclipsă totală de Lună. Ea va avea următoarele faze: intrarea în penumbră la ora 4,11 minute și 8 secunde, începutul eclipsei parțiale la 5,10 minute și 6 secunde, începutul eclipsei totale la ora 6,23 de minute și 1 secundă, faza maximă la ora 6,48 de minute și 0 secunde, sfîrșitul eclipsei totale la ora 7,12 minute și 9 secunde, sfîrșitul eclipsei parțiale la ora 8,25 de minute și 4 secunde, iar ieșirea din penumbră la ora 9,24 de minute și 2 secunde. Din țara noastră nu pot fi observate decît primele faze ale eclipsei, deoarece Luna apune la ora 5 și 38 de minute.

La 22 septembrie se va produce o eclipsă totală de Soare. Din țara noastră poate fi văzută doar eclipsa parțială, care, pentru București, are următoarele faze: începutul eclipsei parțiale la ora 11,54 de minute și 6 secunde, faza maximă la ora 13,04 minute și 8 secunde și sfîrșitul eclipsei parțiale la ora 14,13 minute și 0 secunde.

PATINELE nu vor lua vacanță

Primăvara e de-acum un fapt incontestabil. Ea însă nu va sosi pentru noi numai cu «floricele pe cîmpii», ci și cu... gheața artificială necesară patinelor. Pentru că în vacanța de primăvară patinele nu vor avea... vacanță.

Între 21—24 martie, pe patinoarul artificial «23 August» din Capitală își vor disputa întîietatea în cadrul celei de-a treia ediții a *Concursului republican al speranțelor la patinaj artistic* cei mai buni patinatori de la cluburile sportive din București, Brașov, Cluj și Miercurea-Ciuc. Organizat de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor în colaborare cu Federația română de hochei-patinaj, concursul va oferi cîștigătorilor numeroase premii și *cupa revistei «Cutezătorii»*.

ONSTRUIȚI-VĂ O LUNETĂ • CONSTRUIȚI-VĂ O LUNETĂ

re cu traforajul. Ele vor încadra lentilele, după care se vor lipi cu clei. După uscare se vor monta prin lipire în tuburi, dar nu înainte de a înnegri interiorul tuburilor cu vopsea sau negru de fum. Diafragma 8 se confecționează din tablă de cutie de conserve. Orificiul de 3 mm va fi cît mai bine centrat. Se vopsește de asemenea în negru. **Atît lentilele cît și diafragma vor fi amplasate cît mai exact pe axa optică (vezi fig. 1). Tuburile 4 și 5 se vor putea deplasa longitudinal, dar nu prea ușor. Prin deplasare se reglează luneta.**

Ne-a rămas de executat trepiedul. Luneta se fixează de el prin intermediul colierului 9 confecționat din tablă groasă de 1 mm (fig. III). Între brațele colierului se introduce o bucățică de lemn 10, fixîndu-se cu cuișoare. Luneta nu trebuie să se miște în acest colier.

Brațul rotitor 11 se face din lemn mai gros. Între capetele de tablă 12 se introduc brațele colierului, strîngîndu-se cu șurubul 13 și piulița-fluture 14. Piesa circulară 15 se lipește **cu clei de brațul 11. Capătul cilindric** va trece și prin suportul 16. Discul 17 montat cu șurub în capătul brațului 11 nu va permite ieșirea lui

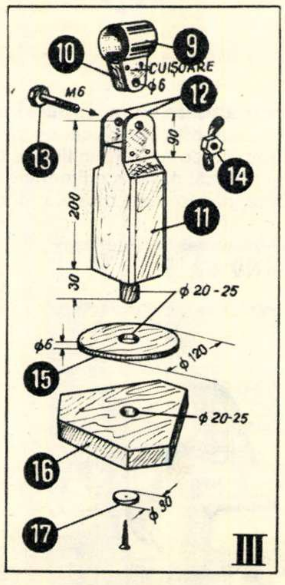

III

din bucata de lemn de 5—6 cm grosime.

Pentru fixarea picioarelor trepiedului 18 de suportul 16 veți procura de la magazinele de articole de menaj trei scripeți dubli utilizați la perdele. Scoțînd scripeții, veți rămîne cu suporții 19 pe care-i înșurubați în suportul de lemn 16 (vezi fig. IV).

Capetele superioare ale picioarelor 18 se învelesc cu tablă subțire 20 și se bat în cuișoare. Capetele de jos se înfășoară tot cu tablă 21 și se bate cîte un cui mare 22 pe care-l veți ascuți, ca să se poată înfige în pămînt. Lungimea picioarelor va fi pînă la înălțimea umărului vostru.

Blocajul împotriva rotirii brațului 11 cu ajutorul discului 15 se realizează ca în figura IV cu o plăcuță din placaj 23, un reazem 24 lipit cu clei și un șurub cu piuliță fluture 25. Cînd slăbim piulița, luneta se poate roti. Dimensiunile (indicate în figuri în milimetri) sînt orientative.

ȘTEFAN NICULESCU

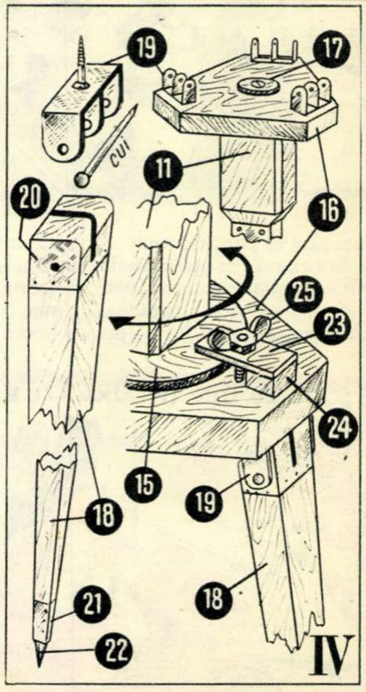

IV

AVENTURILE lui Manolică

Povestite de
SANDU ALEXANDRU
Desenate de
BURSCHI

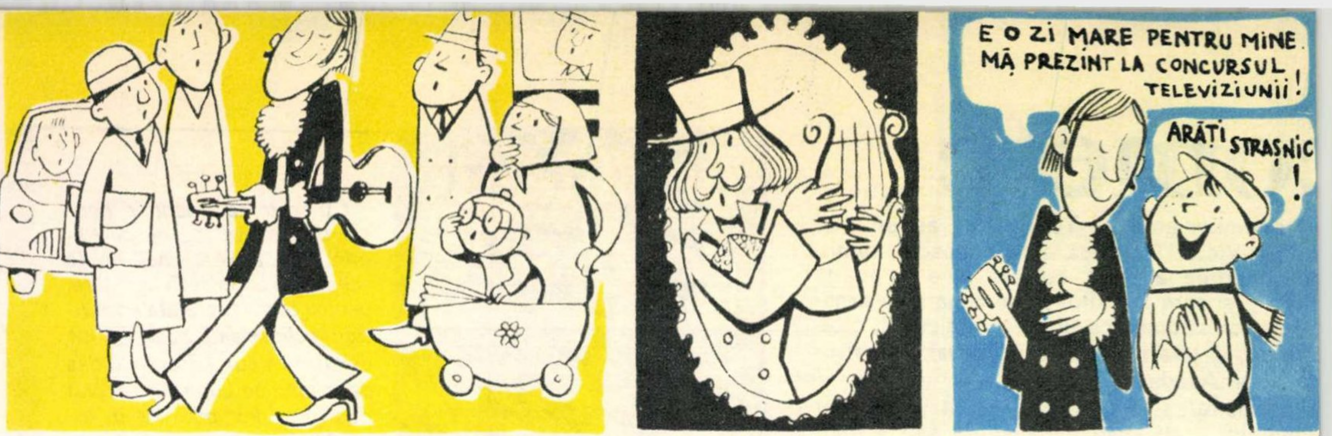
E O ZI MARE PENTRU MINE. MĂ PREZINT LA CONCURSUL TELEVIZIUNII!
ARĂȚI STRAȘNIC!

Tone aruncă o provocare decisivă romanticilor din secolul XIX și cîntăreților de muzică ușoară din secolul XX! Redingota pe care o poartă a fost a străbunicului, un inocent care nici măcar nu prevedea apariția televiziunii și a gumei de mestecat. Bumbii de alamă au slujit la mundirul unui ofițer chipeș de acum un veac și pînă deunăzi o duceau onorabil ca fundași într-o echipă de fotbal cu nasturi. Cel mai greu a fost cu favoriții, dar o ceată de frizeri entuziaști și simțitori la nevoile artistice lucrară cu devotament o după-amiază întreagă adăugind, la barba puțină a protagonistului, și perciunii...

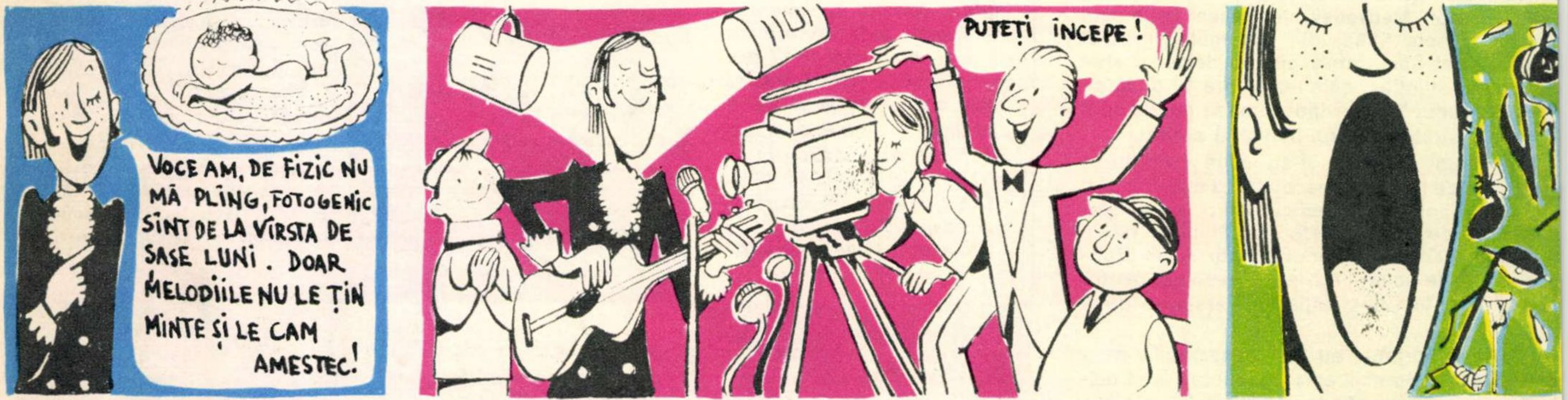
VOCE AM, DE FIZIC NU MĂ PLING, FOTOGENIC SINT DE LA VIRSTA DE SASE LUNI. DOAR MELODIILE NU LE ȚIN MINTE ȘI LE CAM AMESTEC!
PUTEȚI INCEPE!

Și iată-i pe platoul studioului de televiziune. Totul era pregătit. Reflectoarele se hărniceau să nu lase neluminată nici o părticică din frumosul Tone, iar microfoanele se repeziră să-i culeagă nestematele vocale.

Amabil, șeful orchestrei îl întrebă în ce tonalitate va cînta.

— În care vreți dumneavoastră, maestre, răspunse Tone, galant. Mie mi-e perfect egal.

Șeful orchestrei înghiți la repezeală un calmant și-i făcu semn să înceapă.

Tone atacă deîndată vestita arie «Ubi-dubi-dubi-da» din cunoscuta operă «Șabada-șalala» inspirată dintr-o culegere de exerciții pentru persoanele cu defecte de vorbire.

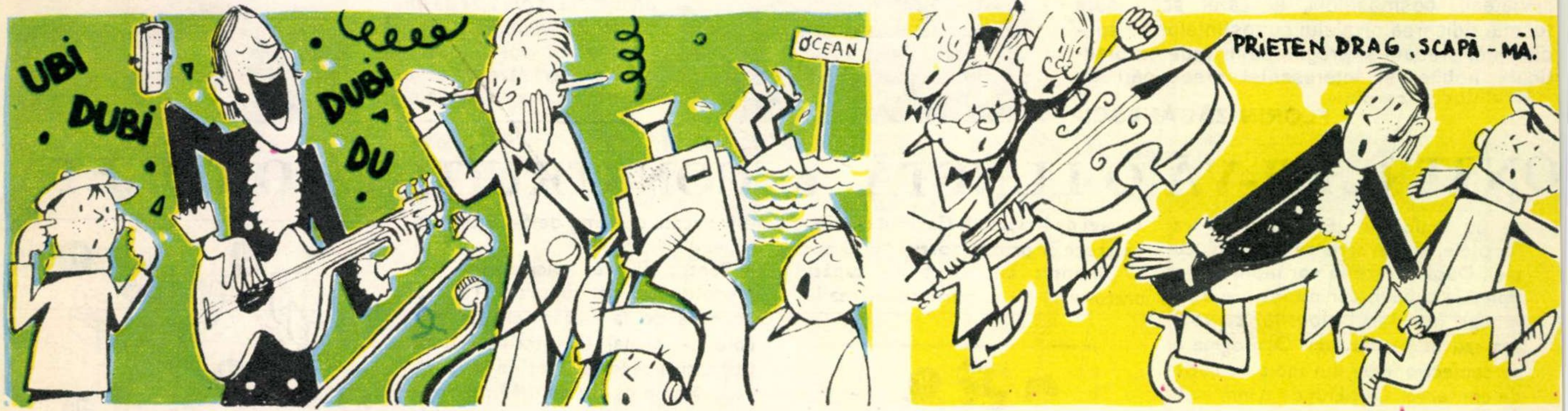
UBI DUBI DUBI DU
OCEAN
PRIETEN DRAG, SCAPĂ-MĂ!

Succesul fu considerabil: un operator leșină, căzînd sub aparat, regizorul se azvîrli în oceanul pregătit pentru emisiunea «Val-Vîrtej», iar șeful orchestrei își străpunse timpanele cu bagheta dirijorală. Tone avu imediat o vagă senzație de neliniște și atunci trecu la duiosul cîntec «Rața», cules din folclorul ornitorincilor. Puținii supraviețuitori de pe platou hotărîră să-și vîndă scump pielea.

— **Non andare, non andare!** urlă Tone, disperat.

— Ascultă, oftă Manolică, de ce te-ai vîrît în toată povestea asta?!

— Cum, de ce? Există milioane de băieți ca mine, și am vrut și eu să mă vadă lumea și să zică: da, sînt milioane de băieți ca el, dar numai **acesta** e Tone.

— Bine, păcătosule, oftă Manolică, înduioșat. Poate că am să te salvez.

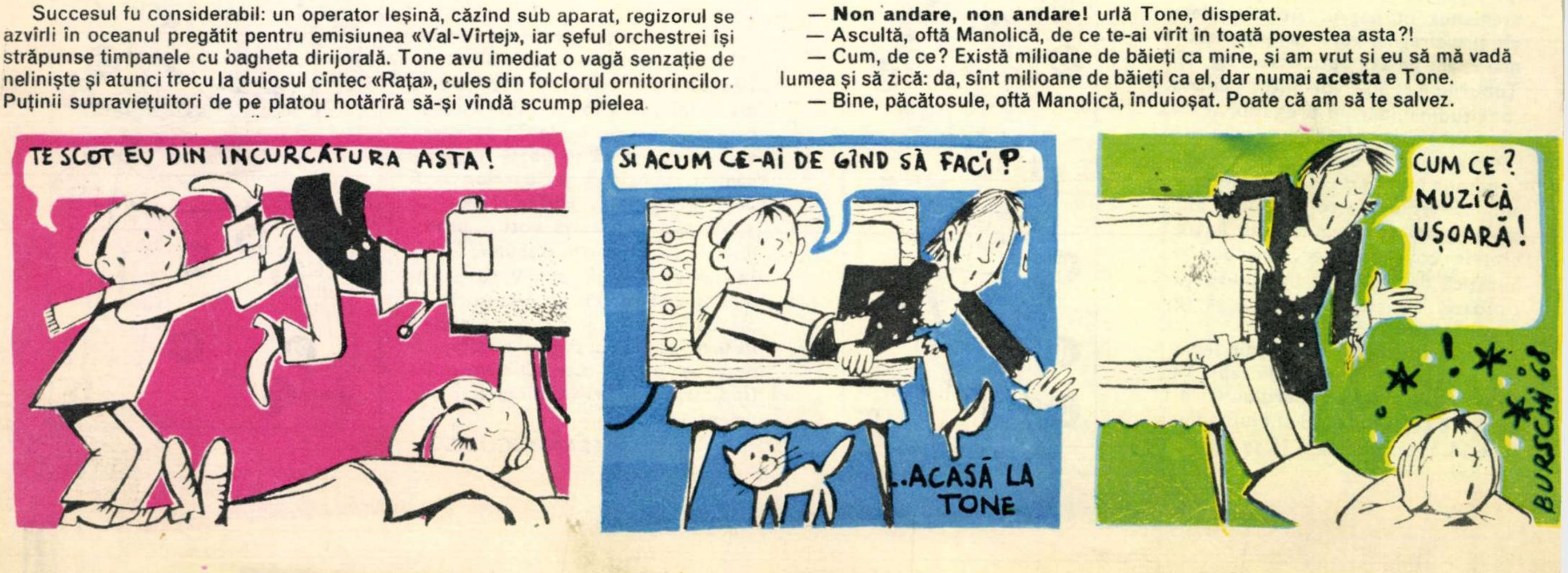
TE SCOT EU DIN INCURCĂTURA ASTA!
ȘI ACUM CE-AI DE GÎND SĂ FACI?
...ACASĂ LA TONE
CUM CE? MUZICĂ UȘOARĂ!
BURSCHI 68

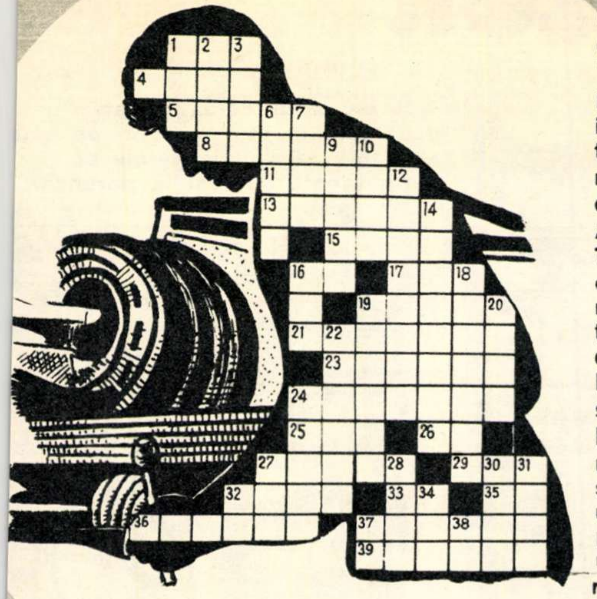

CE SĂ FIU?

ORIZONTAL: 1) De ele se ocupă contabilitatea (sing.); 4) Lucrează cu acul, dar nu-i croitor; 5) Viitorii strungari, ingineri, medici, actori etc; 8) Înnoit în felul de a munci; 11) Șofer la... înălțime! 13) Meseriaș în mobile și alte obiecte de lemn; 15) Una din realizările constructorilor; 16) Cută! 17) Stofă groasă țărănească; 19) «Cărămizile» materiei; 21) Șofer la... doi cai-putere! 23) Trăsurică cu două roți trasă de un singur cal (pl.); 24) Se pricepe să monteze orice piesă! 25) Creație a tîmplarului, dulgherului etc.; 26) Măsură agrară; 27) Produs scriitoricesc; 29) Diminutiv feminin; 32) Cîmpul de activitate al gazetarilor; 33) Carte! 35) Tub spart la un capăt! 36) Larg cîmp de activitate al medicilor; 37) Duce la perfecționare; 38) E plin de bani deși nu sînt ai lui.

VERTICAL: 1) Scule prețioase în mîinile croitorilor; 2) A mări duritatea și rezistența unui metal; 3) Sub conducerea mecanicului; 6) A colora un material; 7) Apărut; 9) A investi o sumă pentru un anumit scop; 10) Foaie subțire de tablă; 12) Produsul finit al textiliștilor (pl.); 14) Soră cu strungul; 16) Unealtă de birou; 18) Persoană care se ocupă cu o meserie, cu o artă etc, fără a avea o pregătire profesională; 19) Mașină... de gătit; 20) Pictor român, autorul tablourilor «Bărbierul satului», «Cabina de artiști»; 22) Reprezentant al oamenilor muncii în instanțele judecătorești; 24) Mediu sătesc; 27) Poezie de Tudor Arghezi; 28) Meserie la un înalt nivel; 30) Piese de legătură; 31) Forță motrice înlocuită treptat de energia electrică; 32) Zamfir Tomescu; 34) Material pentru desenatori; 37) SPC! 38) Cap de diodă!

MIHAI PĂTRAȘCU

Dicționar la îndemînă: **TOLĂ**

ALFABET SECRET

Vreți să învățați un alfabet secret? Iată un model, folosit în anul 1687, de către domnitorul Țării Românești, Șerban Cantacuzino (1678—1688), în corespondența sa diplomatică, purtată cu Leopold I, împărat al Imperiului romano-german (1658—1705):

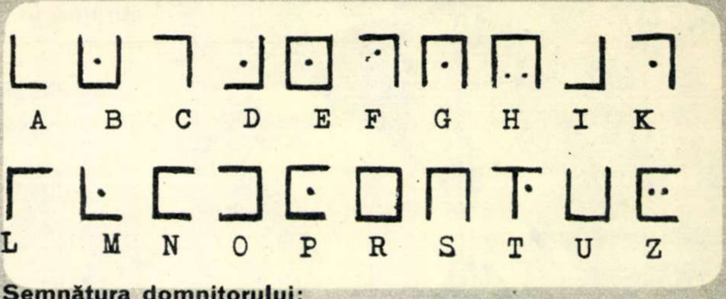

Semnătura domnitorului:

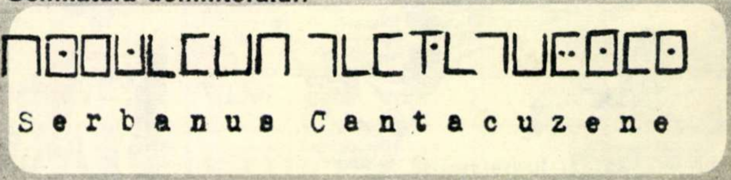

Una din scrisorile domnitorului român, întocmite cu acest alfabet, datată în București, la 16 aprilie 1687, se află în arhivele ministeriale de la Viena, unde a fost identificată de cercetătorii noștri.

ION MUNTEANU

POSTA ROMANA
POSTA ROMANA
POSTA ROMANA
POSTA ROMANA

Noua emisiune de mărci poștale «uzuale» pusă de curînd în circulație este formată din 22 de valori cu un nominal total de 35,55 lei.

Vă prezentăm 4 valori din cele mai reprezentative, ale căror subiecte redau aspecte din transporturile României.

Dicționar enigmistic BIVERBUL Dicționar enigmistic BIVERBUL

Biverbul este o problemă de enigmistică a cărei soluție este formată din două cuvinte (de unde-i vine și denumirea (două vorbe). Biverbul se exprimă prin litere, semne sau imagini care, citite împreună cu alte cuvinte ajutătoare ce rezultă din poziția sau forma literelor sau imaginilor prezentate, să ne dea soluția. În ajutorul dezlegării se dă o cheie care indică numărul de litere al fiecărui cuvînt. Pentru a veni și mai mult în ajutorul dezlegătorului, se poate da problemei și un titlu (bideterminare). Să luăm cîteva exemple:

ÎN EXCURSIE
(Biverb: 2, 5)

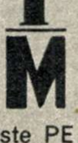

Soluția este PE MUNTE — adică PE (litera) M (este) UN-T (E), formată din două cuvinte, unul de două și altul de cinci litere după cum arată cheia.

Pentru ca biverbul să fie corect, trebuie ca despre fiecare literă să se spună ceva cu ajutorul altor cuvinte, așa cum am arătat în exemplele de mai sus ca: PE (PESTE), UN (DOI, TREI etc), ARE, SUB (SUPRA), ANTE (POST), MIC (MARE, GROS etc), E (STE), LA (putere), ALB, NEGRU, CA (comparativ) DIN (scădere) ORI (înmulțire) etc. iar fiecare cuvînt să fie ligamentat (despărțit în părți componente). Astfel PESTE MARE realizat sub forma

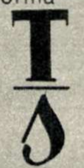

nu-i corect deoarece MARE nu-i ligament. Sub forma

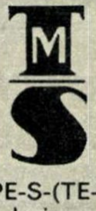

adică PE-S-(TE-M-ARE) biverbul devine corect deoarece cuvîntul MARE s-a ligamentat.

CONCURSUL SĂPTĂMÎNII CHIMIE II

Cele 3 liste de mai jos cuprind: numele a 5 elemente chimice, numele a 5 savanți care le-au descoperit, și 5 date la care au fost făcute respectivele descoperiri. Numai că, în fiecare listă, datele sînt scrise la întîmplare, astfel încît, la prima vedere, ele nu reprezintă decît 15 semne de întrebare.

1. Aluminiu	**— A) Davy**	**— I 1808**
2. Bariu	**— B) Wöhler**	**— II 1797**
3. Crom	**— C) Vauquelin**	**— III 1827**
4. Mangan	**— D) Klaproth**	**— IV 1774**
5. Uraniu	**— E) Gahn**	**— V 1789**

Vi se cere deci să faceți o singură listă în care pe același rînd să fie scrise corect cele trei date cu legătură între ele, adică: elementul, numele descoperitorului și anul cînd a fost descoperit.

După ce ați aflat răspunsul, treceți-l pe cupon. Decupați apoi cuponul și trimiteți-l pe adresa redacției noastre, în cel mult 5 zile de la apariția numărului, cu mențiunea scrisă mare: «Pentru concursul săptămînii — CHIMIE II.»

Numele ....

Adresa exactă ....

Răspuns 1 ....

2 ....

3 ....

4 ....

5 ....

Cîștigător prin tragere la sorți la concursul săptămînii Fizică II: STOICESCU CIPRIAN — București —. Str. Mătăsari nr. 51, Sectorul III.

Răspunsul exact: 54,3 ohmi.

MIU-AL-FLORILOR

Povestire în versuri de
ALEXANDRU MITRU și
AUREL TITA

Desene: ION DEAC - CLUJ

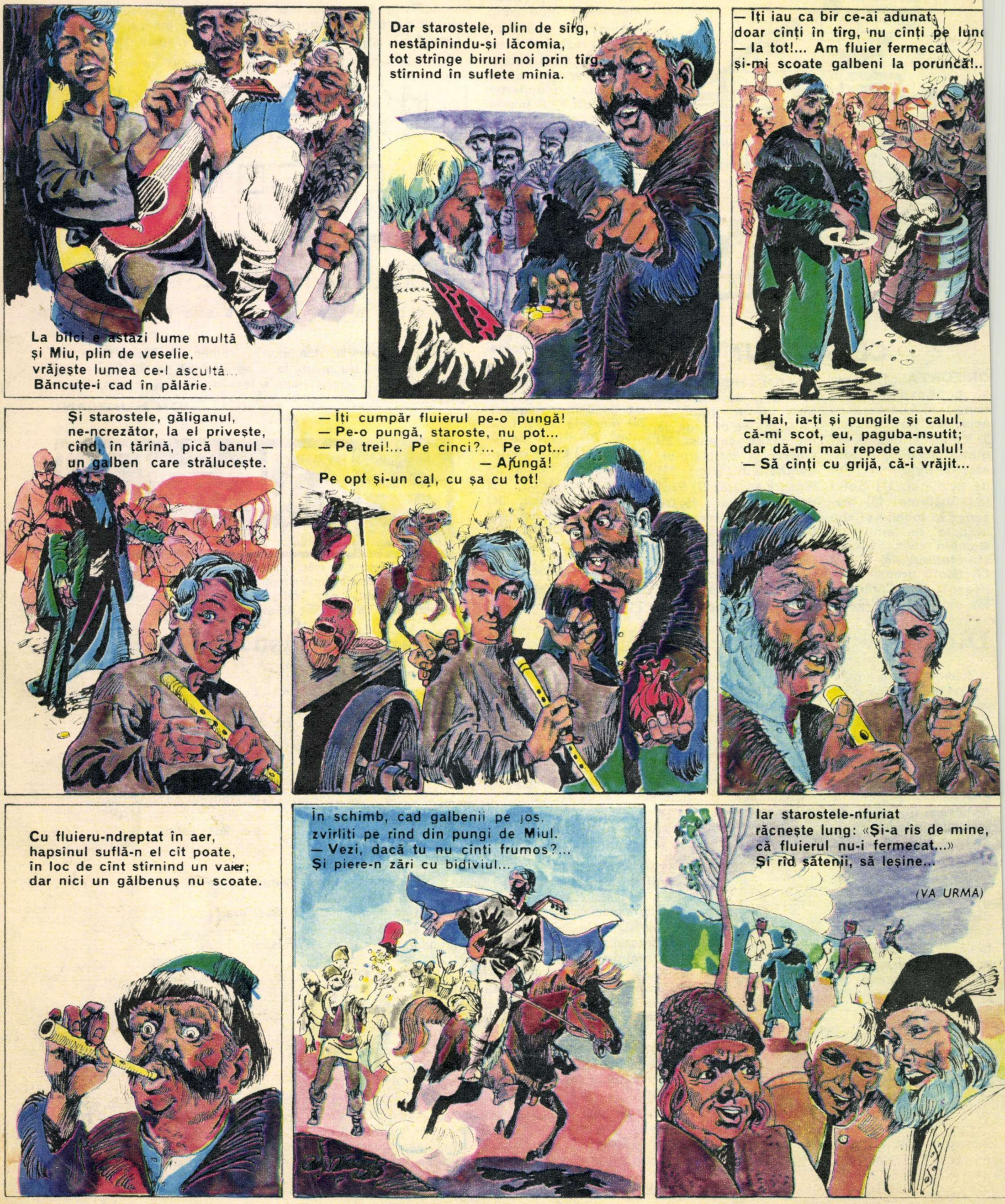

La bilci e astăzi lume multă
și Miu, plin de veselie,
vrăjește lumea ce-l ascultă...
Băncuțe-i cad în pălărie.

Dar starostele, plin de sîrg,
nestăpînindu-și lăcomia,
tot strînge biruri noi prin tîrg,
stîrnind în suflete mînia.

— Îți iau ca bir ce-ai adunat:
doar cînți în tîrg, nu cînți pe lun
— Ia tot!... Am fluier fermecat
și-mi scoate galbeni la poruncă!..

Și starostele, găliganul,
ne-ncrezător, la el privește,
cînd, în țărînă, pică banul —
un galben care strălucește.

— Îți cumpăr fluierul pe-o pungă!
— Pe-o pungă, staroste, nu pot...
— Pe trei!... Pe cinci?... Pe opt...
— Ajungă!
Pe opt și-un cal, cu șa cu tot!

— Hai, ia-ți și pungile și calul,
că-mi scot, eu, paguba-nsutit;
dar dă-mi mai repede cavalul!
— Să cînți cu grijă, că-i vrăjit...

Cu fluieru-ndreptat în aer,
hapsînul suflă-n el cît poate,
în loc de cînt stîrnind un vaier;
dar nici un gălbenuș nu scoate.

În schimb, cad galbenii pe jos.
zvîrliți pe rînd din pungi de Miul.
— Vezi, dacă tu nu cînți frumos?...
Și piere-n zări cu bidiviul...

Iar starostele-nfuriat
răcnește lung: «Și-a rîs de mine,
că fluierul nu-i fermecat...»
Și rîd sătenii, să leșine...

(VA URMA)

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Telefon 17.60.10.   TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA SCÎNTEII»

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

12

JOI, 21
MARTIE 1968,
ANUL II

Azi, în prag de vacanță — anotimp al drumețiilor — revista vă invită și ea în cîteva călătorii! Vom poposi în pag. a 3-a printre pieile roșii, apoi în pag. 6—7 la Brașov într-o retrospectivă a «Cerbului de aur». Pe urmă în pag. 8—9 vom naviga cu un căpitan de cursă lungă, și după cîteva trasee turistice prin țară (pag. 10—11) ne vom odihni dezlegînd jocurile «Sfinxului».

▲

Din mijlocul munților — un surîs primăverii și vacanței!

Foto. Gh. VINTILĂ

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

Garanții sigure pentru apărarea păcii

Recent, la Geneva, în cadrul Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, țara noastră a făcut propuneri de îmbunătățire a proiectului de tratat privind neproliferarea armelor nucleare. Sînt propuneri realiste, izvorîte din dorința nestrămutată a poporului și a guvernului român de a contribui în mod activ la întărirea păcii și la rezolvarea problemei dezarmării. Astfel, pentru ca un tratat de neproliferare a armelor atomice să fie echitabil atît pentru statele care posedă arma nucleară, cît și pentru cele ce nu au aceste arme, este necesar ca statele nucleare să-și asume obligații sigure care să ducă în cel mai scurt timp la înfăptuirea dezarmării, iar pînă la realizarea acesteia să prezinte garanții statelor nenucleare că ele nu vor constitui obiectul unui atac cu arma nucleară, și nici al vreunei amenințări cu un asemenea atac.

Spiritul constructiv în care sînt făcute propunerile române reflectă modul lucid și principial al politicii externe a statului nostru avînd drept scop rezolvarea celor mai importante și mai acute imperative ale zilelor noastre: pace, securitate,progres.

* * *

ȘTIAȚI CĂ:

sumele cheltuite pentru	echivalează costul
un bombardier greu	*a 50 000 de tractoare*
un submarin atomic	*a 50 de spitale moderne*
o rachetă Polaris	*amenajării a 4 universități*
înarmare, în lumea întreagă, timp de 15 zile	*a 600 000 de locuințe pentru 3 000 000 de persoane*

(După revista «Perspectives»)

◀

Interiorul sălii turbinelor de la hidrocentrala de pe Argeș. Omul pare neînsemnat, aici totul îl depășește ca mărime și ca putere, dar numai în aparență. De fapt, e înconjurat de propria-i inteligență, materializată în acești uriași blînzi și harnici — mașinile.

Farfurii zburătoare?! Nu. Această stelară imagine poate fi întîlnită zilnic pe pămînt, la laminorul de 650 mm al Combinatului Siderurgic Hunedoara; sînt ferăstraiele de tăiat la cald!

▼

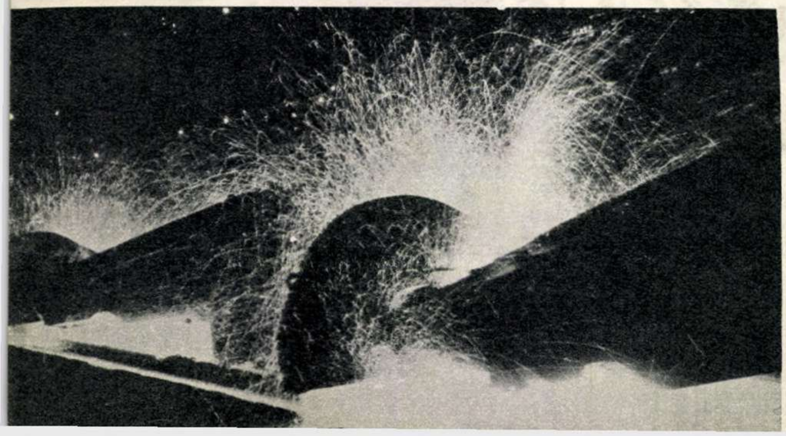

Ce e nou la Groote Shuur?

Aflăm că pacientul cel mai vestit din istoria medicinii, dr. Philip Blaiberg, omul cu inima grefată se află în mijlocul familiei, unde i s-a pregătit mîncarea preferată — pui cu soia. Iată-l — în fotografie — într-o ipostază matinală. Înainte de operație, nu putea nici să mănînce sau să se radă. Acum, prezintă imaginea unui bărbat bine dispus și încrezător în viitor. Recent, celebrul chirurg, dr. Christian Barnard, cel care l-a operat pe Blaiberg, a declarat în presă, printre altele, că el păstrează vechea inimă a acestuia. Mai mult, i-a și arătat-o. Iată cum descrie celebrul chirurg scena: «*Bolnavul a rămas nemișcat cîteva secunde, apoi a întins mîna să ia vasul. Nici el, nici eu nu puteam să pronunțăm vreun cuvînt (...) Îmi dădeam seama cît de straniu este acest moment, pentru prima oară un om putea să-și privească inima (...) ,,Asta este — zise doctorul Blaiberg, teribila inimă care mi-a făcut atîtea necazuri* ».

Alte două spicuiri din articolul doctorului Barnard:

«*Cineva m-a întrebat într-o zi:* ,,N-ar fi fost mai bine să fi rămas celibatar, să nu fi fost legat de cineva, pentru a fi liber să faci ce vrei, în special într-o profesie ca a dumitale?»

Nu, i-am răspuns. Familia este un sprijin, este prelungirea eu-lui meu. Iar copiii sînt cel mai frumos cadou pe care viața poate să-l dea omului.» (Dr. Barnard are un băiat care se pregătește să aleagă meseria de medic veterinar pentru că adoră animalele — n.r.).

«*În timp ce scriu aceste rînduri, am deja o mulțime de invitații de la asociații medicale din lumea întreagă. Evident, voi fi obligat să le refuz. Nu pot să călătoresc tot timpul și nici să părăsesc Groote Shuur. Trebuie să-mi continui lucrările. Aștept la Groote Shuur doi bolnavi pentru o transplantare de rinichi. Mai este și un portughez pe nume Horacio Mesquita, venit de la Lourenco Marques, care nu este însă în pericol imediat, așa încît îl voi opera la întoarcerea mea din S.U.A. Va trebui să-i schimb trei valvule ale inimii.*»

Și acum, cînd minunea chirurgicală de la Groote Shuur s-a desăvîrșit, să așteptăm încrezători ziua cînd inimile *tuturor* celor suferinzi vor putea fi schimbate cu altele noi și dornice de lucru, obținute însă pe cale sintetică. Chimiștii, biologii, inginerii au cuvîntul alături de chirurgi!

Sandu ALEXANDRU

Urmașii Vulturului Alb

Mai mulți cititori, printre care *Corduneanu Petru* **din Iași,** *Horvath Francisc* **din Tg. Mureș și** *Duțescu Ion* **din Galați ne cer amănunte din istoria pieilor roșii și despre starea lor actuală.** *Răspunde colaboratorul nostru*
FRANCISC PACURARIU.

Pentru obiectivele fotografice ale turiștilor, ceva din vechea strălucire a pieilor roșii reînvie...

În anul 1606 o corabie încărcată cu englezi ancora pe țărmul Americii, în golful Chesapeake din Virginia. Erau primii coloni englezi sosiți cu gîndul de a se statornici pe aceste meleaguri. Ei găsesc pămînturi extrem de fertile, cu rîuri bogate în pești și păduri dese, în care abundă pomii fructiferi. Fiind prea puțini pentru a-i înfrunta pe localnici — pieile roșii, cum îi numesc noii veniți — englezii se arată la început pașnici și prietenoși. Înșelate de această atitudine binevoitoare, pieile roșii îi primesc cu ospitalitate, le dau în stăpînire pămînturi întinse, îi ajută să-și construiască așezări. Frumoasa Pocahontas, fiica unui șef de trib se căsătorește chiar cu una din căpeteniile englezilor, John Rolfe. Între timp însă, noi și noi corăbii englezești sosesc la țărmul Americii. Nici cincisprezece ani n-au trecut de la sosirea primilor coloni, și englezii acum numeroși, pornesc împotriva indigenilor o luptă de exterminare, hotărîți să le răpească pămînturile strămoșești. Timp de aproape trei secole, războiul de înrobire a băștinașilor va continua cu violență, întrerupt doar de scurte pauze. Pieile roșii — Vulturul Alb, Șoimul Ager, Lupul Îndrăzneț și alții cu nume la fel de pitorești au dus o luptă neînfricată pentru apărarea pămînturilor natale, deși nu puteau opune armelor de foc ale europenilor decît baltagul de piatră — faimosul tomahawk — și arcul cu săgeți. Triburile indiene erau rînd pe rînd înfrînte, decimate, silite să se supună, să accepte stabilirea lor în regiuni inospitaliere, în așa-numitele «rezervații».

Mama și fiica se pregătesc să participe la una din sărbătorile tradiționale ale pieilor-roșii.

În 1876, indienii siuși se răscoală sub conducerea viteazului Sitting Bull. Cavaleria americană trimisă împotriva lor este atacată la Little Big Horn și complet nimicită. Un an mai tîrziu, indienii Nez Percé, conduși de José, șeful lor, au pornit din rezervație spre nord. Tribul nu mai număra decît 100 de războinici și 350 de femei și copii. Luptătorii care aveau de ocrotit copiii și femeile, au înfruntat trei armate americane, în zeci de lupte! Bătălia nu s-a terminat decît atunci cînd din grupul războinicilor n-au rămas decît 10 indieni!

Nici pieile roșii care au acceptat viața grea din rezervații n-au avut o soartă mai bună. Ele au fost decimate printr-o asuprire nemiloasă. Abia în timpul președinției lui Franklin Delano Roosevelt acest proces de nimicire a fost îngrădit prin unele legi aduse în favoarea lor. De atunci numărul lor a crescut cu încetul, ajungînd de la 70 000—80 000 la 400 000.

Pieile roșii, băștinașii din S.U.A., continuă să ducă și astăzi o viață grea, în cele 181 de rezervații în care au fost înghesuiți, reușind să obțină doar puține roade de pe pămînturile aride pe care trăiesc, apăsați de legi care-i vitregesc. Casele lor sînt alcătuite din crengi împletite și lipite cu lut sau cabane primitive de lemn în formă de emisferă, al căror mobilier se reduce la strictul necesar. Școlile se află la mari depărtări de aceste mici așezări și cea mai mare parte a copiilor rămîn fără știință de carte.

Cu toate acestea, în mijlocul suferințelor și sărăciei, pieile roșii dau dovadă de un nestrămutat atașament față de tradițiile lor, de limba strămoșească și de obiceiuri. Din mîinile dibace ale femeilor, ies covoare de o uimitoare frumusețe, țesute pe războaie primitive, iar bărbații sînt meșteri neîntrecuți în olărit și în dăltuirea lemnului și osului.

În zilele de sărbătoare, călătorul care a poposit într-un sat indian are prilejul să constate cît de vii au rămas obiceiurile străvechi ale pieilor roșii. Printre cele mai impresionante este Dansul Soarelui aflat la mare cinste mai ales printre indienii șeieni, siuși și navahoși din rezervațiile din Dakota de sud, Oklahoma și Arizona. La indienii pueblo de la frontiera cu Mexicul (Statele New Mexico, Arizona, Texas) este impresionantă demonstrație a zburătorilor, dans acrobatic de mare măiestrie, iar indienii dakota, ca și irochezii învecinați cu ei (rezervațiile din Montana și Minnesota) practică mai ales dansurile imitative, mimînd vînătoarea, mai ales cea de bizoni, de mult dispărută. Plasticitatea dansurilor este subliniată de costumele cusute cu mărgele multicolore, dispuse în ornamentații geometrice și de fîlfîirea mîndră a marilor coifuri de pene. La șefii tribului, aceste podoabe se prelungesc pînă pe spate.

...Urmașii lui Sitting Bul, José, ai Vulturului Alb și al Lupului îndrăzneț, personaje luminoase în dramatica istorie a pieilor roșii continuă să fie încrezători în forța lor creatoare, în dreptatea cauzei lor.

Food (hrană) — cuvînt înscris pe zăpadă de indienii dintr-o «rezervație» izolată — exprimă o chemare disperată de ajutor.

• ANCHETA NOASTRĂ • ANCHET

• ÎN CLASA A VII-a E UN „CAZ“!
• TOȚI PENTRU UNUL... DAR ACESTA UNDE-I?
• CITITORII AU CUVÎNTUL!

Este detașamentul vostru un colectiv?

La întrebarea colaboratorului nostru VINTILĂ ORNARU răspund pionieri din clasa a VII-a, Școala generală nr. 16, Timișoara:

MILEA CRISTINA: Sîntem 30. Cred că nu spun un neadevăr dacă susțin că în detașamentul nostru zicala «Toți pentru unul, unul pentru toți» se simte ca la ea acasă. Și ca să ne convingă de spusele sale, Cristina s-a lansat repede pe pista ispititoare a unor istorioare cotidiene, pline de farmec, capabile să ne facă să înțelegem că zicala ei are ochi, urechi, mîini și picioare, adică-i o ființă vie care trăiește din plin în mijlocul detașamentului. Și la istorioarele ei s-au mai adăugat și altele, dar toate — și asta mi se pare interesant de reținut — vorbind de bucuriile pe care le încerci în lupta pentru cucerirea unei redute, fie că această redută se cheamă dobîndirea de noi cunoștințe într-ale literaturii, matematicii, istoriei, fie referindu-se la construcția unui aeromodel, la un spectacol de teatru, ori la simpla dezlegare a unui rebus. Fiecare își are preocupările lui, pasiunile lui, talentele lui, dar, aici e esențialul, toate aceste preocupări și pasiuni sînt înțelese, mărturisite și respectate.

Cum bucuriile însă se cunosc, o să vorbim mai pe larg de o... tristețe colectivă a detașamentului. Numele acestei tristeți: **Secoșan Marian.**

Farcaș Iosif, Andrean Luminița, Szerenczi Dezideriu, Duică Liviu, Nicolicioiu Sanda etc. etc. (citiți: întregul detașament) mi-au prezentat portretul acestei... tristeți colective. Spicuiesc la întîmplare: **«Secoșan Marian a dezertat dintre noi!» «În Secoșan s-a cuibărit lenea, încăpățînarea!» «Marian chiulește, fumează». «Secoșan a alunecat pe o pantă greșită»... «S-a înhăitat cu răii!»**

În toate aceste caracterizări nu se vădea reavoința sau, ca să zicem așa, «plăcerea» pe care o au unii de a-și pîrî colegii «la tovarășul diriginte», ci cu totul și cu totul altceva: **«Ce mai putem face pentru Secoșan Marian, ce mai putem face ca pe această tristă «redută» să fîlfîie steagul unei victorii, fie la început cît de modestă?!»**

TENDER DEZIDERIU: Îmi pare rău, dar cred că nu se mai poate face nimic cu Marian.

FARCAȘ IOSIF: Nu sînt de acord. Am stat în nenumărate rînduri de vorbă cu Marian, l-am vizitat și acasă. Am fost respins cu vorbe urîte. Am fost jignit. Totuși nu-mi vine să mă dau bătut. Voi mai încerca să fac ceva pentru el.

Au fost suficiente aceste două opinii contrare ca discuțiile să se anime.

DUICĂ LIVIU: Mai trebuie ajutat. Mai avem șanse. Azi m-am întîlnit cu Marian în fața școlii. Am vrut să-l car pe sus, aici, în clasă... Dar e mai voinic decît mine. Înduioșat de faptul că încă îi mai dă tîrcoale școlii, i-am vorbit totuși... l-am tras și eu cu: «Măi, băiete, ce-ai să te faci? Nu te gîndești la viitorul tău?!» Și cu: «N-ai inimă? Nu te interesează că pe noi, colegii tăi, ne doare cînd auzim că tu...» A fugit rușinat. Și în

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

După ce îl legă bine de mîini și de picioare pe cel care zăcea la pămînt fără suflare, Ciupitul îl aruncă ca un sac pe umăr și o porni spre un mic bordei îngropat în pămînt și acoperit de stuf. Un lacăt greu și ruginit atîrna la ușa de scînduri. Ținîndu-l cînd cu o mînă, cînd cu cealaltă, pe omul care atîrna în spatele lui, Ciupitul se scotoci prin buzunare, înjurînd îngrozitor, și în sfîrșit găsi cheia. Descuie lacătul și-apoi aplecîndu-se brusc îl aruncă pur și simplu pe așa-zisul Prinț în ușa de scînduri, care se deschise și se izbi de perete cu un zgomot asurzitor.

Băieții îl văzură pe «Prinț» zburînd și dispărînd în bezna din bordei. După ce puse lacătul la loc, omul cu fața ciupită ridică pușca de jos și se răsti la cei doi băieți.

— Și-acum e rîndul vostru... Hai, marș înainte!

Abia acum Scatiul și Babușcă observară că Chiorul nu mai era lîngă ei. Dispăruse în colibă. Omul cu fața ciupită îi îmbrînci într-acolo. Pătrunzînd în colibă, Scatiul și Babușcă se treziră mai întîi într-o tindă. În afară de o pirostrie și de un ceaun afumat, care zăceau în cenușă, într-o coastă, ca o corabie eșuată la mal, nu se mai afla nimic. În încăperea alăturată, Chiorul urcat pe o masă de scînduri grosolane, așezată pe patru pari groși bătuți în pămînt, ascuțea o nuielușă de salcie. Îmbrînciți din urmă, Scatiul și Babușcă se treziră în fața lui.

— Să spuneți, mormăi Chiorul, cum l-ați aranjat pe Fredy și ce-ați cîștigat la afacerea asta?

• OSTROVUL LUPILOR • 100

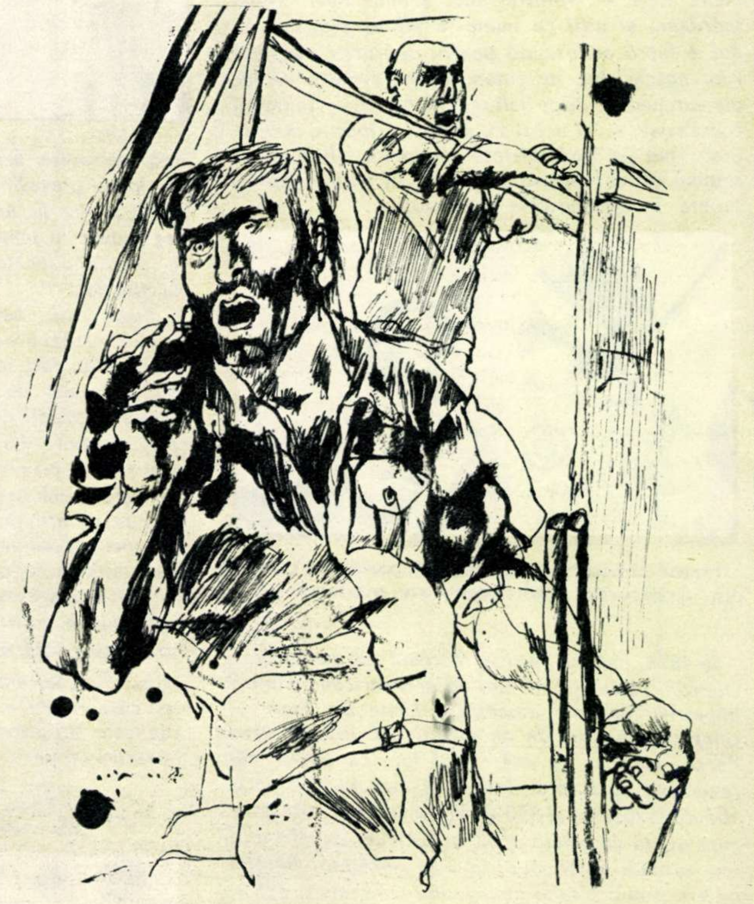

OASTRĂ

rușinarea asta eu văd un semn bun.

30 de glasuri (chiar și al lui Tender Dezideriu): **«Sfîntul» are dreptate...** (Duică Liviu s-a distins de mai multe ori în descoperirea adreselor unor spărgători de... geamuri și de atunci i se spune Sfîntul).

ANDREAN LUMINIȚA (una din poetele clasei): **Propun să-i scriem lui Marian o scrisoare. Și părinților, și bunicilor lui, de asemenea, pentru că ei, în primul rînd, trebuie să ne ajute. Trebuie să-i convingem de necesitatea întoarcerii lui Marian în școală. Dacă n-am încerca să o facem, regretul o să ne urmărească multă vreme. Trebuie să-l facem să înțeleagă pe Marian că pe noi ne doare din pricina lui și că el nu are nici un drept să ne provoace o asemenea durere.**

Mariane, tu auzi?!

P.S. Ce părere aveți, dragi cititori? E detașamentul clasei a VII-a C a Școlii generale nr. 16 din Timișoara un adevărat COLECTIV? Dar lui Secoșan, ce aveți să-i transmiteți? Așteptăm scrisorile voastre!

Glumim, rîdem, ne facem mici farse prietenești. Se întîmplă însă ca unul să rămînă singur, abătut, fără chef de joacă. Cine va rosti «Prietene, la ce te gîndești?»

• OSTROVUL LUPILOR • 101

Scatiul simți că i se urcă sîngele în cap.

— Ascultă, nene... spuse el, cu un glas care tremura ușor, de mînie... Nu știu ce ne tot dați zor cu «profesorul» ăsta... Eu sînt barcagiu în port, la Pradina... Mă cunoaște toată Dunărea... Pe mine și pe Babușcă... Nu-i așa, Babușcă?

Babușcă scoase brusc capul dintre umeri și spuse parcă trezit pe neașteptate din somn.

— Mai e vorbă...

— «Profesorul» m-a tocmit să-l duc la «Ostrovul Lupilor»... și l-am dus... Asta-i tot... continuă Scatiul... Ba nu, mai era s-o și pățim, un vînător și un bărbos ne-au alergat toată balta...

— Minți, urlă Chiorul, ascuțind nuielușa de salcie și înfigînd cuțitul în masă, Fredy și-a dat sfîrșitul în brațele mele... Știi care au fost singurele lui cuvinte?

Scatiul și Babușcă ridică din umeri.

— Băieții... Pradina... știu tot... răzbună-mă... continuă Chiorul, fulgerîndu-i cu privirea... Mai cîntă și-acum, Scatiule, dacă poți!

— Ce atîtea vorbe, șefule, strigă Ciupitul, ridicînd pușca și manevrînd închizătorul. Le tragem cîte un glonț și gata... Am pierdut și-așa destulă vreme cu ei...

— Ia-i! tună Chiorul sărind de pe masă. Du-i în pădurice și termină cu ei!

Scatiul și Babușcă înțeleseră că viața lor atîrnă acum de un fir de păr.

— Ți-am spus, măi, Babușcă? strigă deodată Scatiul întorcîndu-se spre Babușcă,privindu-l drept în ochi... Ți-am spus să luăm ceasurile și s-o ștergem? Ți-am spus, măi?

Babușcă îl privi o clipă mirat, și-apoi, ochii lui verzi scînteiară. Înțelesese.

— Eu n-am vrut? se apără el cu îndîrjire... Tu, cu barca și cu spitalul tău, ai încurcat treaba...

Cei doi răufăcători încremeniră, ascultînd cu urechile ciulite.

— Ia stați... spuse într-un tîrziu Chiorul. Ce tot vă certați acolo? Despre ce ceasuri e vorba?

• OSTROVUL LUPILOR • 102

Scatiul îi făcu un semn lui Babușcă cu cotul să tacă.

— Ba am să spun! strigă acesta cu o voce pițigăiată, apropiindu-se de Chioru... Dacă îți dăm ceasurile, ne dai drumul, nene?

— Ceasurile de aur? bîigui Chiorul, în timp ce o sudoare rece îi îmbrobonea fruntea... Știți unde sînt ceasurile?

— Da, minți Babușcă.

— Și unde sînt? întrebă aproape în șoaptă Chiorul. La «Ostrovul Lupilor»?

— Da... continuă Babușcă... Vînătorul și Bărbosul le-au îngropat acolo... erau într-o valiză galbenă...

— Ți-am spus eu? strigă triumfător Chiorul, întorcîndu-se spre omul cu fața ciupită, în timp ce sudoarea i se scurgea pe obraji. Ți-am spus eu că le-au îngropat acolo?

Ciupitul clătină neîncrezător din cap.

— Și dacă gușterii ăștia ne mint?

Chiorul smulse cuțitul înfipt în masă și îl vîră într-o teacă de piele, atîrnată de curea, pradă unei nemaipomenite agitații.

— O sută de ceasuri de aur... O sută... Fugi! Fugi și caută hîrlețul... Ia și vîslele... plecăm. Plecăm la «Ostrovul Lupilor!» Ce-ai rămas așa? Aleargă! Ce stai?!!

Ciupitul rezimă pușca de perete și dispăru repede din încăpere ca o umbră. Deodată Chiorul se opri și privi lung spre cei doi băieți. Acum Scatiul și Babușcă înțeleseră de ce bărbatul din fața lor era poreclit «Chiorul». Din cînd în cînd, un ochi îi aluneca într-o parte și cîteva clipe se uita cruciș.

— Ar fi bine... spuse liniștit acesta, ștergîndu-și fruntea cu dosul palmei, ca ceasurile să fie într-adevăr la «Ostrovul Lupilor». Altfel am să vă jupoi de vii... S-a înțeles?

Scatiul și Babușcă îi înfruntară privirea în tăcere.

În clipa aceea, Ciupitul apăru în pragul ușii, cu două vîsle grele pe umăr și o cazma în mînă.

— Sînt gata, șefule... spuse el, ia pușca și să mergem!

(VA URMA)

„Cutezătorii", „CERBUL DE AUR" ȘI VEDETELE MUZICII USOARE

Ceea ce n-ați văzut la televizor

Într-o dimineață, **SOFIA MAFALDA** a ieșit foarte grăbită din hotelul «Carpați». Împrumutase de undeva un echipament turistic complet (de la bocanci pînă la căciulă) și a refuzat orice interviu care ar fi imobilizat-o în holul hotelului.

— Nu vedeți că a nins? Vreau să ating zăpada cu mîna! Oare e adevărată?

Portugheza vedea, pentru prima dată în viața ei, zăpada.

*

Cînd și-a făcut valiza, înainte de plecarea din Brașov, **HUGUES AUFRAY** a împachetat cu mare grijă... un nai.

— Dacă ați ști... L-am ascultat în copilărie pe Fănică Luca la expoziția mondială de la Paris. Fermecase lumea cu naiul său. Am căutat de atunci să pun mîna pe un astfel de instrument și acum că l-am găsit, să-l pierd? Imposibil! Mai ales că s-ar putea să și cînt cu el într-un recital...

*

JACQUES HUSTIN putea fi întîlnit zilnic în redacția gazetei Festivalului — «Cerbul de aur». Uneori dădea recitaluri improvizate, dar cel mai adesea se oferea ca binevoitor colaborator.

*

În timpul șederii sale la Brașov, compozitorul sovietic **LEONID AFANASIEV** n-a abandonat creația. Deși a fost membru în juriu, s-a plimbat prin împrejurimile pitorești ale orașului, a găsit timp să scrie și o piesă muzicală.

— De muzică ușoară, firește. M-au inspirat Brașovul și atmosfera lui plină de muzică.

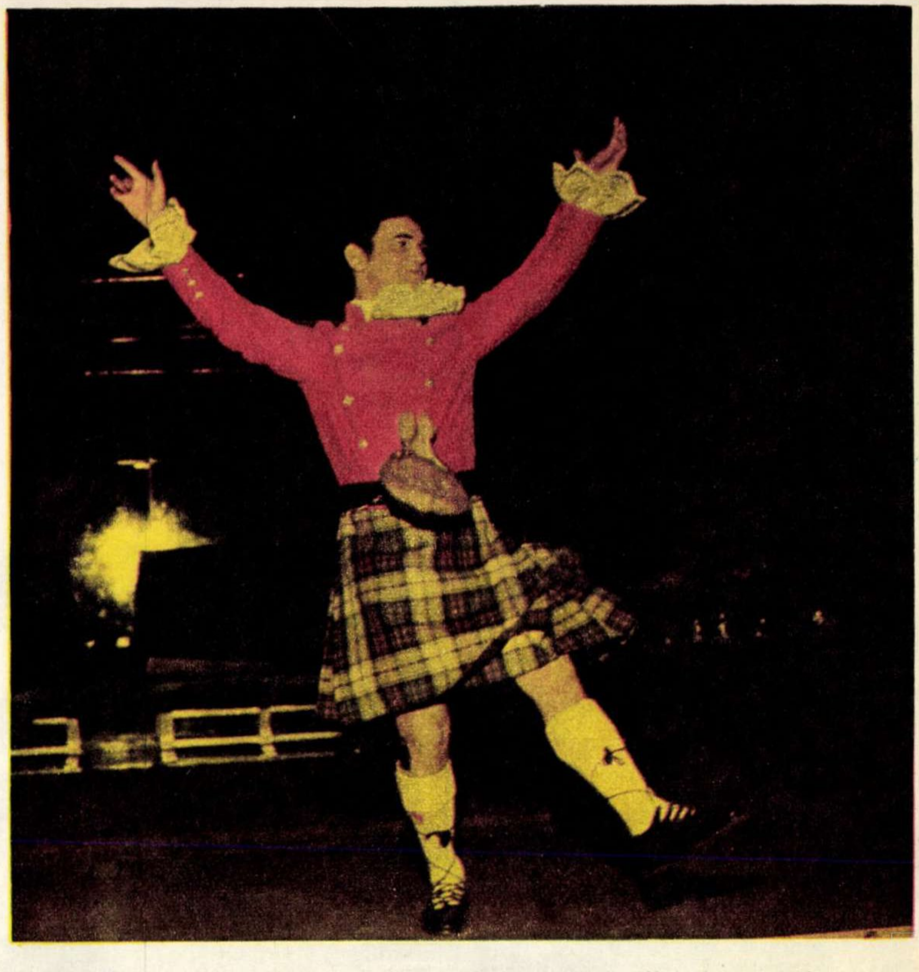

Un adevărat **Premiu al simpatiei** a primit aplaudatul cîntăreț scoțian Roddy McNeill. Copiii au adăugat mențiunii de popularitate care i-a fost acordată o ploaie de scrisori și desene.

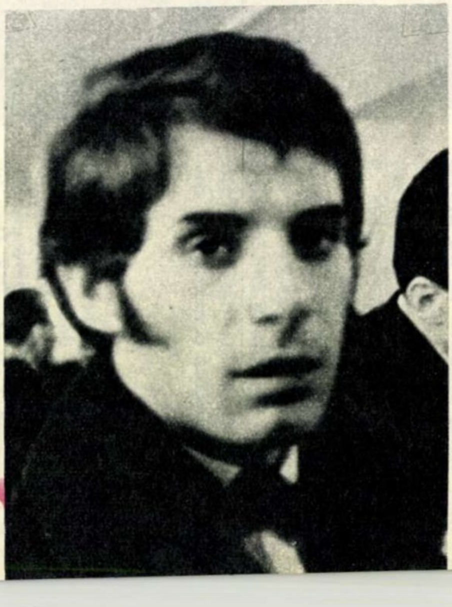

«Pentru prima dată Brașovul leagănă în arborii săi cîntecul Europei!» Așa începe un poem dedicat sărbătorii de șase zile a muzicii ușoare, desfășurat în orașul de la poalele Tîmpei.

Timp de o săptămînă, serile în sala teatrului Dramatic din Brașov au fost iluminate nu numai de incandescența reflectoarelor, ci și de strălucirea artiștilor ce s-au perindat pe scenă. Tineri candidați la glorie, ca și vedete cu celebritatea recunoscută, și-au dat mîna ca să facă din Festival o paradă a cîntecului. Și au reușit. Într-o confruntare artistică de înalt nivel, talentul și măiestria au demonstrat vitalitatea și varietatea cîntecului, punînd celor chemați să decidă care sînt cei mai buni dintre cei buni, probleme dificile. După ultimul concurent care a părăsit scena în aplauzele publicului, juriul a deliberat și a decis: Jacques Hustin (Belgia) premiul «Cerbul de aur», Josef Laufer (Cehoslovacia) «Cerbul de argint», Kalinka (Belgia) — «Cerbul de bronz»; Ursula Szipinska (Polonia), Marion Rung (Finlanda), Margareta Pîslaru (România) — mențiune. Municipiul orașului Brașov a acordat o mențiune specială interpretei Iordanka Hristova (Bulgaria); Comitetul de organizare al Festivalului a acordat o mențiune de popularitate lui Roddy Mc Neill (Scoția). După declarațiile unanime ale membrilor juriului internațional, ale concurenților din 20 de țări, după părerea personalităților care au apărut în programele galelor, primul Festival internațional de muzică ușoară «Brașov—România» a intrat «cu brio» în arena manifestărilor artistice de prestigiu din Europa. Sperăm ca la a doua ediție a Festivalului, tinerii noștri cîntăreți de muzică ușoară să-și înfrîngă mai bine emoțiile, devenind mai stăpîni pe talentul lor, îmbinînd mai bine cultura cu sensibilitatea.

Pînă atunci, ca epilog la acest martie muzical la Brașov, încheiem cu cuvintele lui Jean Choquet realizator de emisiuni la Radioteleviziunea franceză:

«Mulțumesc **ROMÂNIA**, Frumoasă, serioasă,
luminată de surîs;
Viață îndelungată cîntecului pornit
din inima Brașovului!»

ALBUM DE IMPRESII

«Zînele... s-au născut în inima Carpaților»

URSULA SZIPINSKA (Polonia): «Brașovul are farmecul vacanțelor poetice pe care nu le poți uita multă vreme».

MARION RUNG (Finlanda): «E minunat să fii tînăr, să cînți, să legi atîtea prietenii în limba universală a cîntecului».

JOSEF LAUFER (Cehoslovacia): «Brașovul are locuitorii pe care și-i merită: entuziaști, inteligenți, simpatici. Vă mulțumesc, dragi prieteni».

GABY NOVAC: (Iugoslavia): «Poate că și mai important, într-un Festival de asemenea ținută, este nu trofeul în sine, ci experiența pe care o dobîndești urmărind atîția artiști».

GUY MARDEL (Franța): «Festivalul ar merita o șansonetă în care poezia să se contopească cu entuziasmul. Cine știe dacă n-am să o scriu într-o zi?»

JACQUES HUSTIN (Belgia): «Românii sînt formidabili. Sper că am să mă reîntorc printre ei, cît de curînd posibil. Bravo, Brașov!»

PATRICIA CAHILL (Irlanda): «Dacă este adevărat că poveștile cu zîne fermecate nu sînt amăgiri, atunci cu sigu-

Hugues Aufray (Franța)

Marion Rung (Finlanda)

Gică Petrescu

«CUTEZĂTORII» ÎNTREABĂ, VEDETELE RĂSPUND!

Pentru dumneavoastră, stimați cititori, la Brașov s-a deplasat trimisul nostru special **A. SANDU**. *În numele dumneavoastră, a stat de vorbă cu artiști consacrați și cu tineri interpreți, încercînd să afle de la ei răspunsuri la întrebări care vă preocupă.*

— **JEAN-CLAUDE PASCAL,** l-am întrebat pe cunoscutul șansonetist francez,ce e de făcut cînd ai 15—16 ani și-ți place muzica ușoară?

— *O, toată lumea trece o dată în viață pe la punctul... turistic «15 ani»! Atunci, muzica ți se pare o încîntare, țîșnește spontan din tine, fără ca să o poți opri. Muzica vine, ca un fel de tovarăș de drum, și cînd ești vesel și cînd ești trist, te însoțește în toate împrejurările, ca și poezia. Uneori se poate întîmpla să ai și talent pentru muzică. Dar nu e destul... Trebuie să te îmbogățești cu valorile culturii, cu tot ceea ce dă literatura și celelalte arte. Un interpret al cîntecului, care rămîne nepăsător la accentele poeziei, teatrului, picturii — mi se pare un non sens! Căci în fiecare cîntec pe care îl dăruiești altora, trebuie să spui ceva foarte personal, foarte profund. Observați că laureații festivalului au fost dintre acei care au interpretat frumos, care au exprimat idei în cîntecele lor.*

— Dar dumneavoastră, **HUGUES AUFRAY,** ce credeți, unele melodii nu pier o dată cu moda?

— *Cîntecul are o mare șansă, care îl apără să fie efemer: moda nu-l atinge decît superficial. Moda determină numai preferința pentru ritmuri. A fost o dată voga «rock»-ului, pe urmă a «twist»-ului; a urmat strălucirea «cha-cha»-ului, a «yé-yé»-ului și așa mai departe. Au fost, au apărut ca unice și apoi au... dispărut! E normal să fie așa, fiindcă ritmul e doar o parte a muzicii, . Melodia însă rămîne, fiindcă ea comunică un gînd și un sentiment care găsesc ecou în rîndurile publicului. Îmi place să cînt pentru tineri, ei sînt publicul meu preferat.*

— Dumneavoastră, **RITA PAVONE,** cîntați cu o frenezie puțin obișnuită! De ce oare?

— *Poate pentru că m-am născut cu bucuria de a trăi. Și cînd simt că transmit publicului însuflețirea mea, sînt ca în «al nouălea cer». Am senzația că trăiesc în vîrtejul unui carnaval plin de culori și că alături de mine sînt oameni fericiți, prietenii mei.*

— **MARGARETA PÎSLARU,** aveți preferințe speciale pentru cîntec?

— *Pentru mine, dacă viața ar fi fără cîntec și-ar pierde farmecul. Cum ai putea să fii vesel fără ca măcar să fredonezi o melodie? Dacă între scenă și sală cîntecul meu aruncă o punte de legătură, mă declar mulțumită.*

— **IORDANKA HRISTOVA,** cui vă dedicați cîntecul?

— *Tuturor celor care nu se pot lipsi de el. Cînt pentru că atunci cînd dăruiesc cîntecul meu, primesc de la ceilalți inimile lor!*

Margareta și Rita-
o prietenie plină de «cîntece»

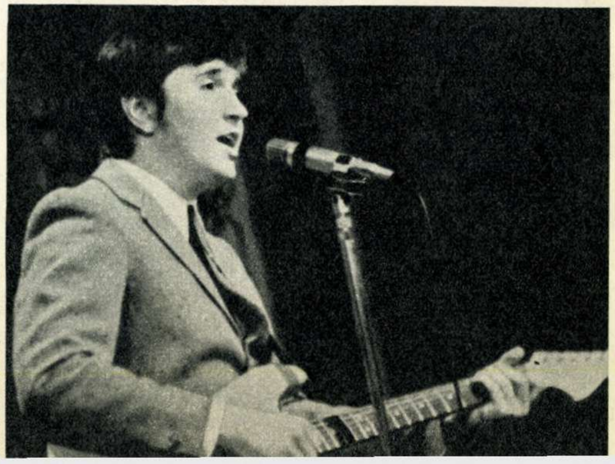

BBY SOLO,

UN DRUM LUNG DE 22 DE ANI

①

②

③

④

⑤

Povestește căpitanul de cursă lungă...

ADRIAN PIRVULESCU

— Drumurile dumneavoastră pe cărările neliniștite ale mărilor și oceanelor au început, firește, aici, la Constanța, pe malul mării...

— Ba de loc! Lîngă un canton de cale ferată din apropierea Ploieștiului. La Școala generală nr. 3 am învățat primele clase. Apoi la Liceul de arte și meserii...

— Și marea?

— Marea? E frumoasă, o iubesc, îi cunosc cărările atît de bine... Cît despre dorul de călătorii, de locuri necunoscute, l-am purtat cu mine de mult, de cînd eram copil și silabiseam pe cutia de cafea a mamei cuvîntul «Mocca». La 24 de ani, am venit la Constanța să mă fac marinar. Și de 22 de ani călătoresc.

— Pînă aici, o succintă biografie. Dar marinarii sînt pentru noi, cei care nu străbatem mări și oceane, oamenii care poartă cu ei misterul, visul, aventura și curajul. Au, mai întotdeauna, ochi albaștri și sînt neapărat visători, scrutînd mereu cerul și marea, povestind, da, mai ales povestind despre oameni și locuri unde uneori nici imaginația noastră nu pătrunde...

— Și care poartă întotdeauna în inima lor un crîmpei din cerul albastru al țării. Și în cabină, o fotografie a celor de-acasă...

— Unde vă simțiți mai bine, pe mare sau acasă?

— Cînd sînt pe mare mă gîndesc și mi-e tare dor de cei de-acasă. Cînd sînt acasă, inima mă cheamă spre mare, spre drumuri...

— Cristiana, fetița dumneavoastră, îmi povestea că odată ați plecat în larg cînd ea avea un an și v-ați întors cînd avea doi ani și patru luni.

— Se-ntîmplă și așa...

— Iertați-mă, vreau să vă pun o întrebare ceva mai dificilă. Va veni o vreme, totuși, cînd nu veți mai putea călători. Cînd alți marinari tineri, poate chiar dintre cititorii noștri, vor lua drumul mărilor și al oceanelor. Ce veți face atunci?

— **Voi calători!...** Da, da! Voi călători și-atunci cu ajutorul albumului meu de fotografii. Cine a ascultat măcar o singură dată cîntecul mărilor și al oceanelor, nu se mai poate opri.

Omul din fața mea se ridică, aduce o cutie enormă înțesată cu ilustrate.

— Iată! Amintirile mele. Le păstrez pentru mai tîrziu. Mă pot purta oricînd în cea mai spectaculoasă călătorie. De pildă pentru marinarii de cursă lungă imaginea aceasta e cea mai familiară. Acropole din Atena. Eu am expediat-o însă din Pireu. Mă gîndesc la ea întotdeauna ca la poarta unui vecin, ca la o veche cunoștintă (1).

— Se pare că și asta este pentru marinari tot o poartă extrem de cunoscută.

— Chiar așa. E Gibraltarul! (2).

— Waterloo! (3). Un loc cu rezonanță de istorie...

— Locul unei mari bătălii a lui Napoleon. În fiecare călătorie intră și puțină istorie și nu neapărat navală! Băieții mei de pe vas, indiferent de vîrsta pe care-o au, se comportă însă uneori ca și copiii. Deîndată ce au ajuns în fața statuii Leului (care este înalt de 4,45 m, și are greutatea de 28 000 kg) s-au fotografiat. Nu peste mult timp, cînd ne aflam din nou în larg, nu mică mi-a fost mirarea cînd în mai toate cabinele trona aceeași fotografie: Leul de la Waterloo.

— Nu-i nevoie să-ntorc ilustrata: e Olanda, o recunosc după lalele.

— Exact. Un mic colț de basm: liniște, flori... (4). Iar aici (5) este casa muzeu a lui Rubens, din Anvers. Monumentală ca și pictura marelui flamand.

— O pădure? Este aproape un paradox, o ilustrată cu o pădure expediată de un marinar...

— În California însă (6) după atîta apă și după atîta cer, pădurile sînt lucrurile rare pe care noi, marinarii, le căutăm...

— Un instantaneu?

— În Ceylon, la Trincomallee (7). De aici pînă la Strîmtoarea Malacca sînt 2 900 km.

— La Singapore (8) era toamnă, după cum arată frunzele căzute...

— Eu am expediat-o de aici, 2° latitudine nordică de Ecuator, în... aprilie! Pentru că aici, din șase în șase luni se schimbă cele două anotimpuri: vara și toamna.

— Fotografia asta ați făcut-o dv.?

— Da. Nu-s un fotograf grozav, nu-i așa? Am făcut-o însă pentru că acesta este locul unde se termină Africa. (9). Aici, într-o zi, pe care n-am s-o uit niciodată, o veste a străbătut prin eter înconjurînd globul: un bărbat, doctorul Barnard a făcut un transplant de inimă omenească...

Pe străzi, în fața spitalului, în fața microfoanelor special instalate în diferite colțuri ale orașului, oamenii ascultau buletine scurte medicale despre operația și starea pacientului.

— Vreți să spuneți că așa arată Capetown-ul?

— Da. Acesta este Capul Bunei Speranțe...

— Aveți dreptate, călătoriile dumneavoastră nu se vor întrerupe niciodată. Înainte de a încheia convorbirea noastră aș vrea să vă mai întreb ceva. Aveți și amintiri dramatice, care vă leagă de meseria dumneavoastră, care să ne vorbească de fapt și de riscurile vieții marinarului?

— Aș putea să vă povestesc despre cele cinci vase străine pe care echipajul nostru le-a salvat de la înec. Dar n-am să vorbesc despre asta: spiritul de într-ajutorare este un lucru cunoscut în firea marinarilor... Am să povestesc însă alt moment care-mi stăruie viu în minte. Eram căpitan pe «Sulina». Ne întorceam dintr-o lungă călătorie. Mai aveam 10 minute pînă să intrăm în portul Constanța. Era iarnă și o perdea uriașă de viscol s-a abătut ca din senin. Două zile și două nopți am tot bătut la porțile Constanței, fără să putem intra. Întregul echipaj era frînt de oboseală și nervozitate. Nu știam cît ne mai poate ține viscolul departe de cei care, cu două zile în urmă, eram atît de aproape... Moralul echipajului trebuia întreținut. M-am dus și m-am bărbierit, m-am pieptănat și mi-am împrospătat fața cu apă de lavandă. Apoi am apărut pe punte.

— Cine s-a parfumat? a tunat o voce.

— Eu! am răspuns liniștit. Peste o oră cade vîntul și intrăm în Constanța...

Eram convins că n-o să fie așa. În schimb, rezultatul a fost cel scontat. Echipajul tot a început să se pregătească pentru întîlnirea cu cei de-acasă. Peste trei ore, un vas ca o fantomă, înghețat bocnă, intra în port...

— O lume de poveste cu locuri și lucruri fantastice... Spuneți-mi ceva care să nu fie al marinarului, ceva care...

— Munții Bucegi. Acolo mă pregătesc să plec cu soția mea. În liniștea munților am să respir un alt aer, decît cel marin, am să văd un alt cer, un cer pe care-l cunosc și-l iubesc. Cerul nostru, aerul nostru, pădurile noastre, pămîntul nostru. Țara, care pentru marinar, poate mai mult decît pentru oricare altul, se suprapune pînă la contopire cu cel mai scump cuvînt de pe pămînt: mama.

E. SKIBINSKI

⑥

⑧

⑦

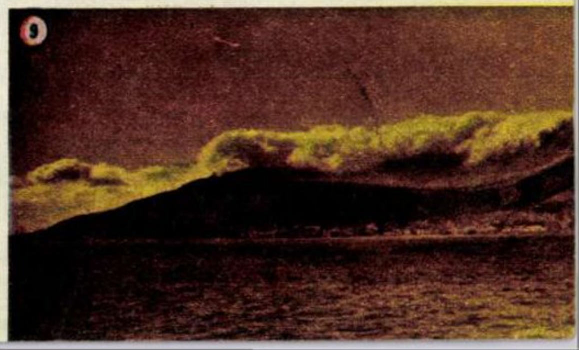
⑨

GÎNDIT ÎN ROMÂNIA

E.T.O. ÎN OFENSIVĂ!

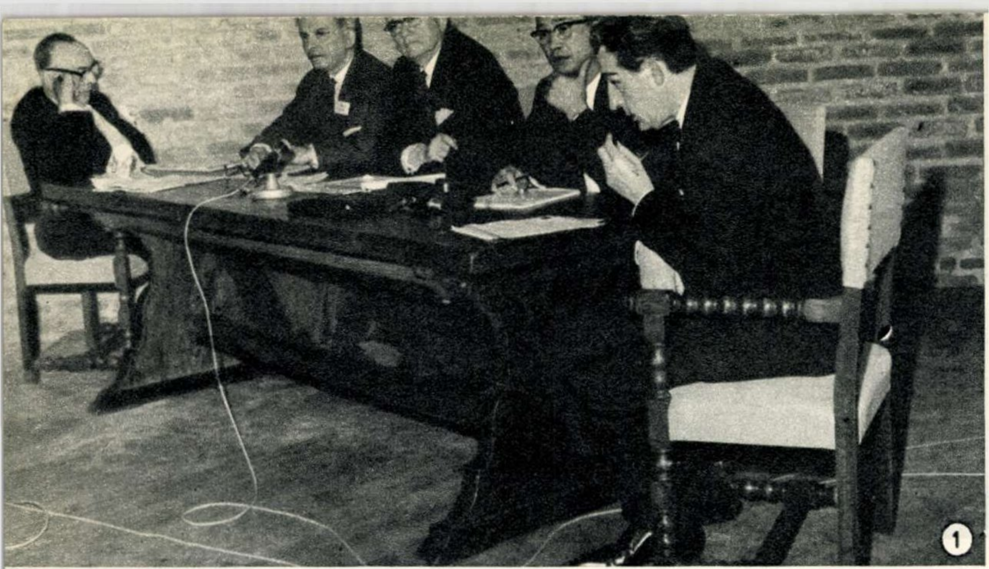
①

②

Pentru ca fiecare să-și scalde privirea în albastrul marin, pentru ca în primăverile multicolore oricine să poată trece pe sub arcul de triumf al curcubeelor, în săli albe și severe oameni sobri se apleacă peste ochii celor rămași fără putința de a contempla lumea. Un ochi sigur, o mînă ce nu tremură și o mare dragoste pentru tot ce e omenesc — iată calități de care nu se poate lipsi **cel ce redă vederea:** chirurgul oftalmolog.

Dornici să aruncăm o privire în universul acestei nobile profesii, ne-am adresat **PROF. DR. DOCENT PETRE VANCEA,** membru corespondent al Academiei R.S. România.

ÎNTREBARE: *Clinica oftalmologică a Spitalului Colțea, pe care o conduceți, a fost laboratorul multor experiențe pline de îndrăzneală în apărarea vederii. Sîntem convinși că și în momentul de față geneza noului continuă și vă rugăm să împărtășiți «CUTEZĂTORILOR» cîteva din aspectele ei.*

RĂSPUNS: Mai întîi voi aminti de transplantarea corneei la om. Încercările din ultima vreme de a folosi cornee provenită de la animale reprezintă o inovație pe cît de dificilă, pe atît de promițătoare. Tot pe linie chirurgicală, dar în vederea corectării miopiei, se practică la noi rezecția sclerală lamelară după tehnica ameliorată a lui Lidner.

Nu ne mulțumim însă cu atît. În ultima vreme, lucrez experimental în vederea punerii la punct a unei operații imaginate de **PROF. JOSE BARRAQUER** din Bogota (Columbia) numită **cheratomileusis,** destinată tratamentului miopiei pe cale chirurgicală. Prin această operație se poate schimba curbura feței anterioare a corneei fără a-i altera transparența. Instrumen-

Vă așteaptă drumuril

Destul cu sportul desfășurat într-un restrîns «spațiu strategic», pe cel mai apropiat derdeluș ori «ochi» de gheață, avînd la doi pași în spate, casa cu focul duduind în sobă. A venit primăvara! De-acum puteți să vă avîntați, fără prea multe griji, mult mai departe. De-acum puteți călători. Întreaga țară vă așteaptă să-i cunoașteți bogățiile și frumusețile.

Sever Noran, șeful rubricii de turism de la revista «Sport și tehnică», vă recomandă itinerarul din schița alăturată. Cercetați-l cu de-amănuntul.

Poate vă va interesa și itinerarul pe care vi-l propun **membrii cercurilor de istorie și de turism de la Liceul «Aurel Vlaicu» din Orăștie** care se oferă să vă fie ghizi:

«Vom pleca din Orăștie. Primul popas va fi Călanul, unde vom privi împreună flăcările nestinse ale cocseriei și baia romană din apropiere. Apoi vom merge pe Valea Luncanilor, pînă la Boșorod și de aici la peștera Cioclovina. Pe urmă, traversînd păduri și poiene de-o rară frumusețe, spre Valea Grădiștei, vom admira în zare strălucirea piscurilor înzăpezite ale Retezatului. Încă o etapă de urcuș și la altitudinea de 1 200 m vom poposi la Sarmizegetusa, după care vom face calea întoarsă, pe alt drum, de pe care vom putea admira perspectiva Văii Mureșului și a Munților Apuseni. Ajunși în Orăștie vom vizita renumitul muzeu etnografic și istoric și vom încheia frumoasa noastră excursie de cîteva zile invitîndu-vă să fiți oaspeții liceului nostru în care au învățat oameni de seamă, printre care AUREL VLAICU și dr. PETRU GROZA.»

Dacă ați vizitat aceste locuri, nu-i nimic. **Doina Cîrloanță, elevă în clasa a VII-a D la Școala generală nr. 85 din București** abia

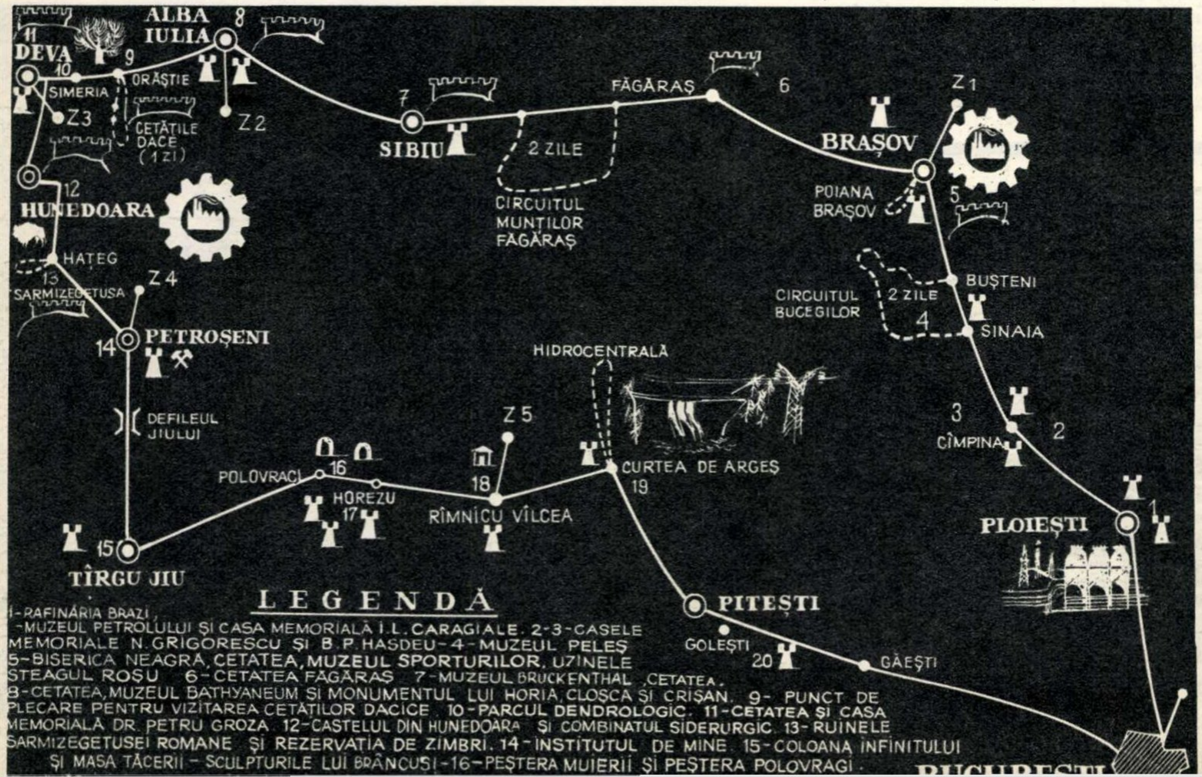
DEVA
ALBA IULIA
ORĂȘTIE
SIMERIA
CETĂȚILE DACE (1 ZI)
Z2
Z3
SIBIU
2 ZILE
CIRCUITUL MUNȚILOR FĂGĂRAȘ
FĂGĂRAȘ
Z1
BRAȘOV
POIANA BRAȘOV
HUNEDOARA
HAȚEG
SARMIZEGETUSA
Z4
PETROȘENI
DEFILEUL JIULUI
BUȘTENI
CIRCUITUL BUCEGILOR
2 ZILE
SINAIA
HIDROCENTRALA
Z5
CÎMPINA
POLOVRACI
HOREZU
RÎMNICU VÎLCEA
CURTEA DE ARGEȘ
PLOIEȘTI
TÎRGU JIU
PITEȘTI
GOLEȘTI
GĂEȘTI
LEGENDĂ
1-RAFINĂRIA BRAZI,
-MUZEUL PETROLULUI ȘI CASA MEMORIALĂ I.L. CARAGIALE. 2-3-CASELE
MEMORIALE N. GRIGORESCU ȘI B.P. HASDEU-4-MUZEUL PELEȘ
5-BISERICA NEAGRĂ, CETATEA, MUZEUL SPORTURILOR, UZINELE
STEAGUL ROȘU 6-CETATEA FĂGĂRAȘ 7-MUZEUL BRUCKENTHAL, CETATEA.
8-CETATEA, MUZEUL BATHYANEUM ȘI MONUMENTUL LUI HORIA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN. 9- PUNCT DE
PLECARE PENTRU VIZITAREA CETĂȚILOR DACICE 10-PARCUL DENDROLOGIC. 11-CETATEA ȘI CASA
MEMORIALĂ DR. PETRU GROZA 12-CASTELUL DIN HUNEDOARA ȘI COMBINATUL SIDERURGIC. 13-RUINELE
SARMIZEGETUSEI ROMANE ȘI REZERVAȚIA DE ZIMBRI. 14-INSTITUTUL DE MINE. 15-COLOANA INFINITULUI
ȘI MASA TĂCERII - SCULPTURILE LUI BRÂNCUȘI-16-PEȘTERA MUIERII ȘI PEȘTERA POLOVRAGI

O convorbire cu prof. dr. docent Petre Vancea

tarul preconizat de autor este foarte ingenios și cuprinde un electromicrorobot capabil să detașeze o porțiune dinainte calculată a corneei. Procedeul permite corecții de aproximativ 14 dioptrii, ceea ce pentru miopiile forte înseamnează un lucru foarte mare.

ÎNTREBARE: *Știm că, deși faceți aceste eforturi pentru modernizarea chirurgiei oculare, sînteți un convins adept al tratamentului precoce al miopiei cu E.T.O., preparat românesc la realizarea căruia ați avut o contribuție de cea mai mare importanță.*

RĂSPUNS: Pentru cititorii dumneavoastră este bine să știe că **EXTRACTUL TOTAL DE OCHI** acționează favorabil în miopia forte și în leziunile degenerative ale nervului optic și ale membranelor interne ale ochiului. La Simpozionul internațional de la Wroclaw, la care au participat oameni de știință din S.U.A., U.R.S.S., Franța, R.F.G., Belgia, Cehoslovacia, Bulgaria, Elveția, comunicarea noastră despre «Extractul total de ochi, stimulator biogenic de o mare valoare terapeutică» s-a bucurat de o apreciere deosebită din partea profesorilor **Kapuscinski** (R.P. Polonă), **Franceschetti** (Elveția) și **Zivkov** (Bulgaria), care au comunicat rezultatele încercărilor lor cu acest produs românesc.

EXTRACT TOTAL DE OCHI

Aceste rezultate concordă cu cele publicate de noi în ultimii 15 ani.

Încă din septembrie 1967 revista «**Archivos de la Sociedad Americana de Oftalmologia y Optometria**» editată de **Institutul Barraquer** mi-a solicitat un articol despre E.T.O. Am răspuns la această solicitare comunicînd cercetările noastre experimentale cu E.T.O. ameliorat în vederea tratării bolilor membranelor oculare externe.

După cum vedeți, preocupările noastre, deși aparent dispersate, urmăresc un țel bine definit: acela de a ajuta bolnavilor să-și păstreze bunul atît de prețios care este vederea.

HARALAMBIE LEREA

1. Profesor dr. docent P. Vancea în prezidiul Congresului internațional de neuro-oftalmologie și neuro-genetică de la Albi, Franța (al doilea de la stînga).

2. Clipa hotărîtoare a operației face să bată toate inimile...

3. Lumea se interesează de E.T.O.

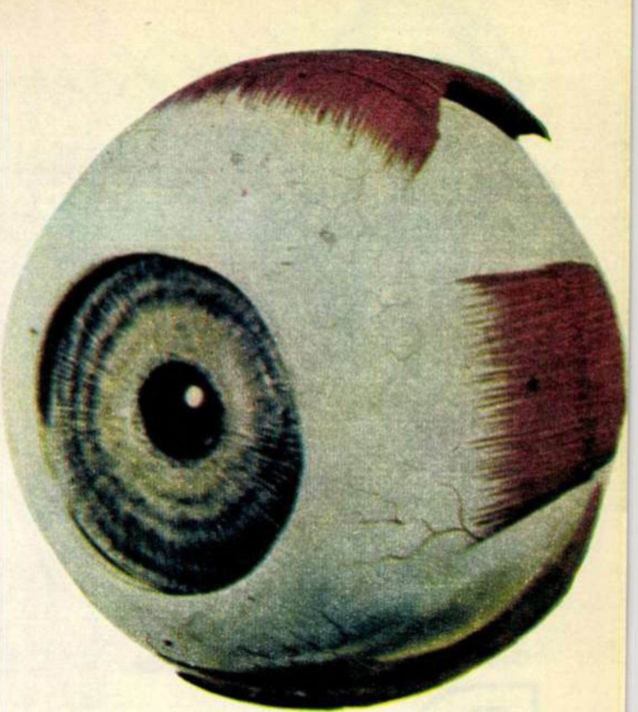

Ochiul... fereastra sufletului.

LEONARDO DA VINCI

Totul este să vezi.

RODIN

A vedea înseamnă a uni lumea cu omul și pe om cu ceilalți oameni

PAUL ELUARD

---

e ţării

Itinerarii de vacanță.

«Descrierea Moldovei» în care DIMITRIE CANTEMIR spune că dacă **Ceahlăul** ar fi fost cunoscut de către popoarele din îndepărtatul trecut istoric el n-ar fi fost mai puțin admirat decît Olimpul, Doina s-a hotărît să-l cunoască: «**Mi-am dat seama că uriașul munte este, totuși, prietenos. Ascensiunea nu e grea, se pot încumeta chiar și cei mai mici. Iar priveliștile care se deschid în fața ochilor de pe înălțimile Ceahlăului întrec imaginația prin frumusețea și măreția lor. Merită să faceți încercarea asta!**»

Trei propuneri de itinerarii. Poate că o să v-alegeți unul dintre ele, poate că voi aveți altele și mai interesante. Esențialul e, însă, să porniți.

Pe-o gură de rai

► Mările artificiale din inima munților își au și ele romantismul lor.